საქართველოს რესპუბლიკა

GIOC
საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაცია
Georgian International Oil Corporation

კვირა, 21 დეკემბერი, 2003 წელი
№342 (4721)

ბაზეთი დაარსებულია 1918 წლის 25 ივლისს, აღდგენილია 1990 წელს. ფასი 50 თეთრი

ინფორმაცია
ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენისთვის

უშუალო პორტი გუშინ ამორკალდა ტუმ „Independence" შევიდა, რომელშაც ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის მშენებლობისთვის 740 გონი გენტა ჩამოიგანა.

„ინდეპენდენსის" მონაცემებით, ტვირთი ძირითადად ვენერატორები და ტრანსფორმატორებია.

ტუმი გუშინვე დაიცალა.

თვითმკვლელობა იზოლატორში

სპეციალური მინაკიან სამეთა სამინისტროს წინასწარი დკვევების ამოწმებლორში გუშინ გამთენიისას თვითმკვლელობა მოხდა.

როიორც „ინტერ-პრესს" შინაგან საქმეთა მინისტრის პრესმდივანმა ნათია ჩიქოვანმა აცნობა, ნარკომანიისთვის 3-ჯერ ნასამართლევმა გიორგი ინასარიძემ თავი ჩამოიხრჩო.

ლევან გაჩეჩილაძე დეპოლიტიზებულია

„ახალი მემორკვნეობის" ლიდერი ლევან გაჩეჩილაძე პოლიციელურ ასპარეზს გოუვლი. ამის შესახებ მან გუშინ პასმელის წარმოდგენილმა პარკის თოხმა გამართულ პრესკონფერენციაზე განუცხადა.

გაჩეჩილაძის თქმით, პარკის, რომელშაც განახლებული ძალით უნდა დაიწყოს ოპოზიციური მოღვაწეობა, ერთი ლიდერი ეყოლება.

ვნახოთ, რა მოკვდება

ბაბზარ მეთაურობის წესების დარღვევი თანამდებობის პირების, ძალოვანი სტრუქტურების თანამშრომლების, ასევე განუბაგებელი და გადაწყვეტილების მიმღები ოფიციალური პირების გამოსაწერების გამოსაყენებლად საქართველოს საგზაო პოლიციას შემოსის გაეცემოება დაუვალა. ასეთი დოკუმენტები ბოლო დროს მნიშვნელოვნად გაბნოდა, რაც ხშირ შემთხვევაში მიმოქმედეთანი საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევებით მთავრდება.

ინფორმაციისთვის მოგვაწოდა ინტერ-პრესმა.

გიხაროდეს!
დედოფლისწყაროში ჩვილთა სიმრავლეა

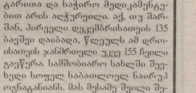

– დედოფლისწყაროს საავადმყოფო-პოლიკლინიკის გიორთაიძეა (დირექტორი ვანო ნაკოლაშვილი, გუნოუოდეს გამეც ნოდარ ბალქორაშვილი) თანამედრიეე ინტერკრიზთა და სამართო მუდაკმეტყველთათ რომ აღქუმელი, აც თუ მარტიან, პირველი დეკემბრისათვის 135 ბავშვი დაიბადა. წელეულ ამ დროისათვის ჯამშრილი 155 ჩვილი გაეწერა. სამშობიარო სახლში შეხვედი სოფელ სახაბაილოელ ხაირეკ თენგიანიან. მას შემდეგ შეილი მეორესა და თავის გოგონას მკრთულეადაჩის მარინა ხარაშვილის პაციენტებად მარინა დაარქვა. აქეე ამშობიარია სიცხიანის რაიონიდას ნათია გოგაშვილსა – მას შეორე შეილი ბიჭი შეეძინა, ხოლო ამხანდედის კალენდარში დაა ულიაშვილის ორი გოგონის შემდეგ შესამე ბიჭის შეძენით გაიხარა.

ჩვენი ტელეფონებია: 93-34-04; 99-73-24.

პარტიებსა და მოძრაობებში
მღვრიე წყლის დაწმენდის იმედით

ნელილებერალები – ახალი ხელისუფლების მხარდასაჭერად

სპარლამენტში განეიიარებელმა ასაკოთელმა მოელენებმა ნელიბერალური პარკის ხელმძღვანელობას რიგგარეშე ყრილობის მოგაოხებასკენ უბიძგა. გუშინ კაენის სახლის დარბაზში პარკის დელეგატებისა და უწინო სკუპრების გარდა ფართო სამოგალებოსთვის ცნობილ პოლიგიკურ სახეებს ნაბავდით, მათ შორის: ჯუმბერ პაგიაშვილს, თამარ ნადარაშვილს, მიხეილ ნანეიშვილს, გოგი თოფაძის, ნოდარ ნათაძის, გოგა გაბაშვილს...

ყოველ წელეულ სავარძელზე დახვდა სპარლამენტის ნეოლიბერალური პარკის პირველი რიგგარეშე ერილობის პროგრამა-ულანი. პარკია გამოთქვამს ჩრდილს, რომ ახალი პრემიერები თანამოაზრეებთან ერთად უკიმპრომისოდ ებრძოლები დასუსელობის სისნორომს, კორუფციის, ხანძის ქურდობის აღმოსაფხვრელად და ქვეყანაში წესრიგის დასამყარებლად.

იხ. 33-2 გვ.

გათუმი
კონსულტაციები გაგრძელდება

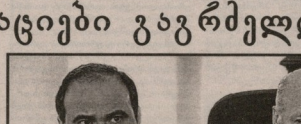

გელეიშვილ.

პპარს ხელისუფლება 4 იანვრის ვადამდელი სპარემიდენლო არჩევნების პოიკის საკითხს დღის წესრიგიდან არ ხსნის. თუმცა, როიორც დღეს სახელმწიფო მინისტრ ზურაბ ჟვანიასა და პპარის ლიდერ ასლან აბაშიძეს შორის დახურულ კარს მიღმა გამართული მოლაპარაკების შემდეგ აღინიშნა, კონსულტაციები კვლავაც გაგრძელდება და საკითხი, შესაძლოა, დღეებით გადაწყდეს.

როგორც ზურაბ ჟვანიამ ჟურნალისტებს შემდეგ განაცხადა, კონსულტაციები ორიენტირებული არ იყო კონკრეტულ ვინაობაზე, ის საკმაოდ ოპტიმისტურად არის განწყობილი. „ეხლარსა და რეფორმის შორის ბევრი მეთანხმებული საკითხი არსებობს, რომელიც, მეგობლებელია, მოლაპარაკებების ფონ გადაწყდეს", – განაცხადა სახელმწიფო მინისტრმა და დასძინა, რომ არჩევნების ჩასაგარებლად ტექნიკურად ყველაფერი მზადაა.

ცენრარსა და რეგიონის წარმომადგენელთა მონაწილეები ჯერჯერობით ცნობილი არ არის, თუმცა ის ფაქტი, რომ კონსულტაციები გაგრძელდება, ერთობლივ პრეს-კონფერენციას ასლან აბაშიძესც დაესწრება.

სახელმწიფო მინისტრი ზურაბ ჟვანია დღეს ბათუმში 12 საათზე ჩაფრანება. აჭარის ლიდერი მას პირველად არ დახვდება.

ბათუმში ეიმიკის ფარელებში ჟვანიამ ქონკულტიო-ბათუმის მონაკვეთზე მშენებარე ეკეთანიც დაათვალიერა.

ინტერ-პრესის.

აბჭარი
საქართველოს ეროვნული გვარდია 13 წლისაა

საქართველოს ეროვნული გვარდიამ გუშინ დაარსებიდან 13 წლის ეუბილე აღნიშნა. საიუბილეო თარიღისადმი მიძღვნილ სამეფო ღონისძიებას, რომელიც ოფიციალური სახით გაიმართა, საქართველოს თავდაცვის მინისტრი, გენერალ-ლეიტენანტი დავით თევზაძე, ეროვნული გვარდიის სარდალი კობა კობალაძე, გვარდიის პირადი შემადგენლობა, ვეტერანები გვარდიელები და უცხოეთის ქვეყნების სამხედრო ატაშეები დაესწრნენ.

საიუბილეო ღონისძიებაზე მიწვეულნი იყვნენ საქართველოს პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელი ნინო ბურჯანაძე და პრემიერ-მინისტრის კანდიდატი მიხეილ სააკაშვილი, თუმცა ისინი გვარდიელებთან არ მისულან.

საიუბილეო ღონისძიება დოკუმენტური ფილმის ჩვენებით დაიწყო, რომელიც ეროვნული გვარდიის ისტორიას ასახავს.

საქართველოს ეროვნული გვარდია 1990 წლის 20 დეკემბერს საქართველოს ანტიოკუპაციური ეროვნული ძალების ბაზაზე შეიქმნა და ძირითადად მოხალისეთა დაკომპლექტდა სამხედრო დანაოფის ჯარისკაცებისა და ოფიცრებისგან შეიქმნა.

ეროვნული გვარდიის პირველი სარდალი ბრძანებებით უზენაესი საბჭოს გადაწყვეტილებით შეიქმნა და ძირითადად მოხალისეთა დაკომპლექტდა სამხედრო დანაოფის ჯარისკაცებისა და ოფიცრებისგან აქტიური მონაწილეობა მიიღო 1991 წლის 5 დეკემბრის ეროვნული გვარდიის ანტიკრიმინალური ბატალიონის ჩამოყალიბებაში.

ეროვნული გვარდიის ბრძანებებით 62 ჯარისკაცს მიენიჭა ეროვნული გვარდიის 20-მედი ორდენისანი პატენ. ეროვნულ გვარდიაში ამჟამად რეფორმები მიმდინარეობს, რომელთა მიხანი ნაგის სანდალოგებე გადასვლაა. გვარდიის სარეზერვო რეორგანიზაციაში აქტიური მონაწილეობას იმ ჯარისკაის მაგალი ეროვნული გვარდია.

თავდაცვის მინისტრისა და გვარდიის სარდლის პრძანებებით 62 ჯარისკაცს მაღლობა გამოუცხადა, 73-ს სასპაო სიგელი გადეეცა, 22-მა კაცმა ადრე მიღო სამხედრო წოდებები, ხოლო 8 სამხედრო მოსამსახურეს სამხედრო ჯილდოები წარდგინდა.

ინტერ-პრესის.

ინტერპრესრეპორტაჟი
ბავშვმა, რომ სადმ ჰკუნიანი ლეიკემიით დავავადებულება ნათესავმა გახცა. მან ახალ ხელისუფლებას აცნობა, ჯერჯერობით ვიცი, სადაც ის ბმალებით გამეცნობა იმით ახსნა, რომ ძალიან სჩირდებოდა ფული მკურნალობისთვის. და აი, აღმოჩნდა, რომ თურმე მართლაც იცოდა სადმის სიღრმეში ბინა.

ანტარქტიდაში მრავალნიადაგ მუშაობენ მეცნიერები. საინტერესო ის არის, რომ ბაიკალი სიღნაღი ხომ მეტად სამხედრო-სპაპარო ძალების სპეციალისტებმა... მოაქცანიდან დაბრუნდნენ. შეხვედრებზე ადგილებზე მაშველთა რაზმი ფიზიკურების ტუნელებიდან გაეზიარნენ.

პარტიებსა და მოძრაობებში

მღვრიე წყლის დაწმენდის იმედით

(პირველი გვერდიდან)

საქართველოს ნეოლიბერალური პარტიის ხელმძღვანელობის წევრმა სოსო ცინცაძემ თავის მოხსენებაში მიმოიხილა ნოემბრის მოვლენები. ახალი ხელისუფლება საჭირო დროს საჭირო ადგილზე დადგა. დროის გარდა, მან იდეის ძალაც იგრძნო და დაეყრდნო ხალხის პოლიტიკურ სიმწიფეს.

მატიანის ძალზე საინტერესო გვერდები ეს-ესაა გადაიფურცლა. ის, თუ რა ჩაიწერება ხვალ, ახალ ხელისუფლებაზეა დამოკიდებული. საქართველოს ნეოლიბერალური პარტია მის გვერდით დგება. სოსო ცინცაძემ განაცხადა, რომ მათი მხარდაჭერა უანგაროა და სანაცვლოდ თანამდებობებს არ ითხოვენ, მეტიც, უარს განაცხადებენ იმ შემთხვევაშიც, თუ ხელისუფლება თავისი ინიციატივით შესთავაზებს მათ რაიმე სახის „სათბურის რეჟიმს". „ჩვენთვის ძვირადღირებულია ინტელექტუალური დამოუკიდებლობა და მას არანაირ ყოფითს თუ ნომენკლატურულ სიკეთეზე არ გავცვლით", – ნათქვამია რეზოლუციის პროექტში.

საქართველოს ნეოლიბერალური პარტია დარწმუნებულია, რომ ახალი ხელისუფლება პასუხს მოსთხოვს იმ მოხელეებს, რომლებიც დანაშაულში ყელამდე იყვნენ ჩაფლული და მარიონეტებივით იმართებოდნენ. ნეოლიბერალებს არ ეშინიათ ტოტალური რეპრესიების, რადგან კანონის შესაბამისად, პასუხისგებას არ შეიძლება, რეპრესია ეწოდოს. ახალი ხელისუფლება მოვალეა, ერთი მხრივ, დაიცვას კერძო საკუთრების ხელშეუხებლობის პრინციპი, მეორე მხრივ, მიიჩნიოს სამართლიანობა. უზენაეს ფასეულობად. დანაშაულზე პასუხი უნდა აგოს როგორც ახლობელმა, ისე მორეულმა, უცხო პირმა.

საუკუნეების განმავლობაში ქართველთათვის ოჯახი სახელმწიფოს ბურჯად ითვლებოდა. სოსო ცინცაძემ კი ბოლო წლებში ოჯახის მნიშვნელობის გადაგვარებას გაუსვა ხაზი – იგი კორუფციის, ანტისახელმწიფოებრიობის სინონიმად იქცა. ხალხი უპატრონო ბავშვთა სახლში გაზრდილ პრეზიდენტზე ოცნებობდა, უოჯახოსა და და უნათესავოზეო.

არც ახალი პრეზიდენტი იქნება უპატრონო ბავშვთა სახლში გაზრდილი, ოჯახი, ნათესავები და მეგობართა ფართო წრე მასაც ეყოლება. ჩემგან არ გესწავლებათ, ადამიანი ცოდვილი არსება რომ არის და, ვაითუ, მომავალი პრეზიდენტის ახლობლებსაც მოუნდეთ ოლიგარქობა!.. ყოველ შემთხვევაში, საქართველოს ნეოლიბერალური პარტია ღრმად არის დარწმუნებული, რომ ახალი ხელისუფლება მღვრიე წყლის წმენდას სათავიდან დაიწყებს.

მთავარი მოხსენების შემდეგ თანამოხსენებით საქართველოს დავით აღმაშენებლის სახელობის უნივერსიტეტის რექტორი ანზორ შარაშენიძე გამოვიდა. რეგლამენტში ვერჩატეული ტექსტი, ძირითადად, კითხვებს შეიცავდა. მაგალითად, ასეთებს: – ჩვენი დედა-ენა ქართული არ არის? რატომ ვცდილობთ, მის გვერდით დავაყენოთ სხვა ენები? რატომ ველაპარაკებით რუსს რუსულად, ინგლისელს – ინგლისურად? საქართველოში თარჯიმანთა ინსტიტუტი არ არსებობს?

ამგვარად წარმართული თანამოხსენების ბოლოს ბატონმა ანზორმა იკითხა: ვინ ვართ ჩვენ – ამერიკელები, საბჭოთა ხალხი თუ ქართველებიო და სახელმწიფო პრალდეკის მესახებ კანონის სასწრაფოდ მიღების მესახებ დასვა წინადადება.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარემ თამაზ ნადარეიშვილმა აფხაზეთის ძალისმიერი მეთოდებით დაბრუნების სტრატეგიაზე ისაუბრა. იმის ნიმუშად, რომ ძალის, უბრალოდ, დემონსტრირებასაც კი ბევრი რამ შეუძლია, ნოემბრის აქციები დაასახელა. თუ ისევ შევიკრიბებით ასი ათასი ადამიანი ვარდებით ან ყაყაჩოებით (გემოვნების მიხედვით) ხელში და ენგურთან დავდგებით, აფხაზები ჩვენს ერთსულოვნებას იგრძნობენ და შიში შეუჩნდებათო, – დარწმუნებულია თამაზ ნადარეიშვილი.:

პოლიტიკური გაერთიანება „ერთობის" ლიდერმა ჯუმბერ პატიაშვილმა დანიელი პრინცის კითხვა დასვა. ორი ალტერნატივიდან – ყოფნა თუ არყოფნა – ცხადია, ყველა ყოფნას არჩევს. ასეთ შემთხვევაში, ყველამ უნდა მივიღოთ მონაწილეობა 4 ნოემბრის არჩევნებში. ამაზე ჩვენი მყოფადია დამოკიდებულიო.

„გაერთიანებული დემოკრატების" გენერალურმა მდივანმა გოგა გაბაშვილმა ნეოლიბერალებს მადლობა გადაუხადა მხარდაჭერისათვის. მათთვის ძალზე მნიშვნელოვანია ინტელექტუალურ, ლიბერალურ პარტიასთან თანამშრომლობა. თავისი მოკლე გამოსვლის დასასრულს ახალი ხელისუფლების სახელით გოგა გაბაშვილმა არსებული პრობლემების მოგვარების მტკიცე პირობა დადო.

იმედი გამოთქვა ლიბერალურ-დემოკრატიული პარტიის თავმჯდომარემ მიხეილ ნანეიშვილმაც. მაგრამ ოპტიმიზმი რეალისტური უნდა იყოს და საქვეყნო საქმის კეთებისთვის ყველა დონის გამოყენებას უნდა ითვალისწინებდეს. აბა, სამოთხეში ოპტიმიზმი არ სჭირდება ადამიანსო, – განაცხადა ბატონმა მიხეილმა და შემდეგ ძალზე ვრცლად ისაუბრა უნიტარული და ფედერაციული სახელმწიფოების არსზე, ჩვენი ქვეყნის ტერიტორიულ მთლიანობაზე.

სახალხო ფრონტის თავმჯდომარე ნოდარ ნათაძე დაეთანხმა მიხეილ ნანეიშვილს იმაში, რომ საქართველოსთვის ფედერალიზმი დამღუპველია. მათი მოსაზრებები, ალბათ, ნაცნობია თქვენთვის მედიის საშუალებით და ყურადღებას აღარ შევაჩერებ. ვიტყვი ერთს, რომ ნოდარ ნათაძის როლი ყრილობის „მხატვრულ კომპოზიციაში" ქართულ-რუსული ურთიერთობების მიმოხილვას გულისხმობდა და ბატონმა ნოდარმაც დაუზარებლად ისაუბრა ორსაუკუნოვანი თანაარსებობის ნეგატიურ მხარეებზე.

მიკროფონს ვერავინ თმობდა, რეგლამენტს ვერავინ ითვალისწინებდა, რადგან საუბარი იმ თემებს ეხებოდა, რაც მათთვის სისხლხორცეულად მნიშვნელოვანი იყო.

ყრილობის დასასრულს პარტიის დელეგატებმა თავმჯდომარედ საქართველოს პარლამენტის წევრი ვალერი გელაშვილი აირჩიეს, თანათავმჯდომარედ – სოსო ცინცაძე, პოლიტიკურ მდივნად – სერგო ქიტიაშვილი. ამასთან, დაამტკიცეს პოლიტიკური საბჭო ცხრა წევრის შემადგენლობით, რითაც გაუქმდა პარტიის ადრე არსებული მთავარი საბჭო.

ყრილობის შემდეგ დაღლილ მოდარბაზეთ იქვე, გვერდით „დაკარგული სამოთხე" ელოდა მსუბუქი საუზმით.

რუსუდან გახარია.

სიტუაცია

მხოლოდ – ბერბერაშვილი, სხვა არავინო!

დუშეთის რაიონის ყოფილი გამგებლის გოდერძი ბერბერაშვილის თანამდებობაზე დაბრუნების მოთხოვნით მის მხარდამჭერთა აქცია გამგეობის შენობასთან მთელი ღამის განმავლობაში გრძელდებოდა.

როგორც „ინტერ-პრესს" „ლეიბორისტული პარტიის" საინფორმაციო დეპარტამენტის უფროსმა გელა დანელიამ განუცხადა, გვიან ღამით აქციის მონაწილეებს პრეზიდენტის რწმუნებული მცხეთა-მთიანეთში და დუშეთის რაიონის პოლიციის უფროსი შეხვდნენ. მათ ბერბერაშვილის მხარდამჭერებს აქციის შეწყვეტისკენ მოუწოდეს, თუმცა მოსახლეობამ უარი განაცხადა. რწმუნებულმა შესთავაზა ბერბერაშვილის მხარდამჭერებს, იმ შემთხვევაში, თუ ისინი კვლავაც არ აპირებენ ახალი გამგებლის, „ბურჯანაძე-დემოკრატების" გუნდის წევრის ირაკლი ბურდულის გამგეობაში შეშვებას, ამ პოსტზე მათთვის სასურველი კანდიდატურა წამოაყენონ, თუმცა აქციის მონაწილეთა მოთხოვნა ბერბერაშვილის თანამდებობაზე დაბრუნების შესახებ უცვლელი დარჩა.

გოდერძი ბერბერაშვილი გამგეობის შენობაში, თავის ყოფილ სამუშაო კაბინეტში იმყოფება და გამოსვლას არ აპირებს, სანამ საქართველოს პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელი ნინო ბურჯანაძე და პრეზიდენტობის კანდიდატი მიხეილ სააკაშვილი არ შეხვდებიან და ოფიციალურად არ განუმარტავენ თანამდებობიდან გათავისუფლების მიზეზებს.

როგორც დუშეთში „ინტერ-პრესს" ბერბერაშვილმა განუცხადა, პრეზიდენტს გამგებლის თანამდებობიდან გადაყენების უფლება სისხლის სამართლის დანაშაულის ჩადენის შემთხვევის გარდა, არ აქვს და, შესაბამისად, მისი გადაყენებაც უკანონო იყო.

ბერბერაშვილის აზრით, იგი პოლიტიკური მოტივებით გადააყენეს და გამგებლის თანამდებობაზე მარინა მოლოდინი – კობა ბუჩუკურის მეუღლე უკანონოდ დანიშნეს. „თანამდებობიდან გადაყენებამდე ჩემთან იმყოფებოდა მარინა მოლოდინის წარმომადგენელი, რომელმაც შემომთავაზა, „ლეიბორისტული პარტიისთვის" ზურგი შემექცია და „ბურჯანაძე-დემოკრატების" გუნდის მხარდაჭერაზე ოფიციალური განცხადება გამეკეთებინა, რაზეც უარი ვთქვი. ამის შემდეგ რამდენიმე დღეში რწმუნებულმა შემატყობინა, რომ თანამდებობიდან გამათავისუფლეს. მე სწორედ მოლოდინი და ბუჩუკური მებრძვიან", – აღნიშნა მან.

ინტერ-პრესი.

მესამე სექტორი

ნარკოტიკების წინააღმდეგ

20-მდე არასამთავრობო ორგანიზაცია საზოგადოებაში ცხოვრების არაჯანსაღი წესის აღმოსაფხვრელად გაერთიანდა. უპირველეს ამოცანად თამბაქოს საწინააღმდეგო ეროვნულ ცენტრთან ჩამოყალიბებული მოძრაობა „ნოვატორები" ნარკოტიკების, ალკოჰოლისა და თამბაქოს მოხმარების წინააღმდეგ ბრძოლას ასახელებს.

ამ მიმართულებით სასწავლო დაწესებულებებში სააგიტაციო-საგანმანათლებლო სემინარების ჩატარება და შესაბამისი სარეაბილიტაციო ცენტრის ამოქმედება იგეგმება.

როგორც გუშინ მოძრაობის დამფუძნებლებმა განაცხადეს, გაერთიანების ყველა პროგრამა ნოვატორული იდეის მატარებელი იქნება და მომავალი წლიდან „ნოვატორები" ამ მიმართულებით საზოგადოების გააქტიურებას აპირებენ.

რაც შეეხება დაფინანსების საკითხს, ერთ-ერთი დამფუძნებლის დავით მესხიშვილის განმარტებით, ახალი გაერთიანების პროექტების დაფინანსება თავისუფალია და ნებისმიერ დაინტერესებულ კერძო თუ იურიდულ პირს, გარდა ალკოჰოლისა და სიგარეტის მწარმოებელი კომპანიებისა შეეძლება, ფინანსები ამა თუ იმ პროგრამაში ჩადოს.

ინტერ-პრესი.

SIC!

ანონიმური წყაროს ცნობით

ყოფილი სახელისუფლო ბლოკის ერთ-ერთი ლიდერი ლევან მამალაძე ბათუმში იმყოფება და აჭარის ლიდერთან ასლან აბაშიძესთან შესახვედრად ემზადება.

აჭარის სახელისუფლო წრეებთან დაახლოებული წყაროს ცნობით, პრეზიდენტის ყოფილი რწმუნებული ქვემო ქართლში, 2 ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნებში ბოლნისის რაიონის მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატი ლევან მამალაძე ბათუმში რამდენიმე დღის წინათ ჩავიდა, გუშინ კი ის გოგებაშვილის ქუჩაზე მდებარე რესტორან „სანაპიროში" აჭარულ ხაჭაპურს მიირთმევდა.

იმავე წყაროს ცნობით, ბათუმში მყოფ მამალაძეს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ლიდერის ასლან აბაშიძის გარემოცვა მასპინძლობს.

საქართველოს პროკურატურამ შპს „კვარციტში" აღმოჩენილ ფინანსურ დარღვევებთან დაკავშირებით მამალაძის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე აღძრა და მისგან ჩვენების მიცემას მოითხოვს.

ბოლო დროს ვრცელდებოდა ინფორმაცია, რომლის თანახმად, მამალაძე მოსკოვში იმყოფებოდა. ყოფილი რწმუნებულის განცხადებით, მან საქართველოს ტერიტორია მოსკოვის პოლიციის აკადემიაში სწავლის გაგრძელების მიზნით დატოვა.

ინტერ-პრესი.

ინფორმაცია

გუშინღამ ისევ ისროდნენ

დაუდგენელმა პირებმა „დემოკრატიული აღორძინების კავშირის" თბილისის ორგანიზაციის თავმჯდომარის მოადგილის დავით ჯაფარიძის საცხოვრებელი სახლი ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღით დაცხრილეს.

როგორც „ინტერ-პრესს" „აღორძინების კავშირის" თბილისის ორგანიზაციის ოფისში განუცხადეს, ინციდენტი გუშინღამ დაახლოებით 23 საათზე მოხდა.

პარტიის თბილისის ორგანიზაცია მომხდარს „იმ ტერორის გაგრძელებად" აფასებს, რომელსაც „ქვეყნის ხელისუფლება პოლიტიკური პარტიების მიმართ ახორციელებს". მსგავსი ქმედებები ხელს არ უწყობს როგორც სხვადასხვა პოლიტიკურ ძალებს, ისე ცენტრსა და რეგიონს შორის ურთიერთობების მოწესრიგებას.

ერაყის სამშვიდობო ოპერაციაში მიიღებენ მონაწილეობას

ამერიკული მხარის ინიციატივითა და საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს გადაწყვეტილებით საჩხერის სამთო მსროლელთა მე-16 ბატალიონის 155-კაციანი ტექნიკური ჯგუფი ერაყის სამშვიდობო ოპერაციაში მიიღებს მონაწილეობას.

ბატალიონის მეთაურის, კაპიტან ზურაბ აგლაძის თქმით, როგორც ერაყში გამგზავრების ზუსტი თარიღი, ასევე ქართველი ჯარისკაცების ხელფასის ოდენობა ჯერჯერობით დადგენილი არ არის, მათი ერაყში მოქმედების დრო კი 6 თვით განისაზღვრა. მრავალრიცხოვან მსურველთა შორის კონკურსის საფუძველზე მხოლოდ ფიზიკურად საუკეთესოდ მომზადებულნი შეირჩნენ.

საჩხერის ბატალიონის ერთი ასეული სამაჩაბლოში მიმდინარე სამშვიდობო ოპერაციაში მონაწილეობს და უახლოეს დღეებში მუდმივი დისლოკაციის ადგილს დაუბრუნდება.

არძინბას გადადგომას მოითხოვენ

აფხაზ უხუცესთა საბჭო თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მოქმედი სხვა საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ორგანიზაციების მსგავსად, პრეზიდენტ ვლადისლავ არძინბას გადადგომას და ვადამდელი საპრეზიდენტო არჩევნების ჩატარებას მოითხოვს.

სოხუმის სახელისუფლებო წრეებთან დაახლოებული წყაროს ცნობით, აფხაზეთის უხუცესთა საბჭო სერიოზულად განიხილავს გარკვეულ პოლიტიკურ წრეებში და საზოგადოებაში არსებულ მოსაზრებას ჯანმრთელობაშერყეული არძინბას გადადგომისა და ვადამდელი საპრეზიდენტო არჩევნების ჩატარების აუცილებლობის შესახებ.

არძინბას დაუყოვნებლივ გადადგომას მოითხოვს აფხაზ მეომართა გავლენიანი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური მოძრაობა „ამცახარაც", მოძრაობა „აიტაირა" კი მის გადადგომამდე აფხაზური პარლამენტისაგან „პრეზიდენტის შესახებ" კანონში ცვლილებების შეტანას, საპრეზიდენტო არჩევნების თარიღის განსაზღვრას და არჩევნების ოფიციალურად დანიშვნას მოითხოვს.

ინფორმაციები მოგვაწოდა ინტერ-პრესმა.

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა"!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დოკუმენტი

საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება

2003 წლის 17 დეკემბერი ქ. თბილისი

„საქართველოს აღმასრულებელ ხელისუფლებასა და სლოვენიის რესპუბლიკის მთავრობას შორის კულტურის, განათლების, მეცნიერების, სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროებში თანამშრომლობის შესახებ“ ქ. თბილისში 2002 წლის 19 აპრილს ხელმოწერილი შეთანხმების დამტკიცებისა და ძალაში შესვლის თაობაზე

1. ძალაში შესვლის მიზნით დამტკიცდეს ქ. თბილისში 2002 წლის 19 აპრილს ხელმოწერილი შეთანხმება „საქართველოს აღმასრულებელ ხელისუფლებასა და სლოვენიის რესპუბლიკის მთავრობას შორის კულტურის, განათლების, მეცნიერების, სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროებში თანამშრომლობის შესახებ“.

2. საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ (თ. ჯაფარიძე):

ა) აცნობოს საქართველოს პარლამენტს ამ ბრძანებულების პირველ პუნქტში აღნიშნული შეთანხმების ხელმოწერის შესახებ;

ბ) შეატყობინოს სლოვენიის რესპუბლიკის მთავრობას ამ ბრძანებულების პირველ პუნქტში აღნიშნული შეთანხმების ძალაში შესვლისათვის აუცილებელი საქართველოს შიდასახელმწიფოებრივი სამართლებრივი პროცედურის შესრულების შესახებ.

საქართველოს პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელი
ნინო ბურჯანაძე.

საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება

2003 წლის 17 დეკემბერი ქ. თბილისი

„საქართველოს მთავრობასა (აღმასრულებელ ხელისუფლებას) და საბერძნეთის რესპუბლიკის მთავრობას შორის ჯანდაცვის სფეროში თანამშრომლობის შესახებ“ ქ. თბილისში 2003 წლის 16 სექტემბერს ხელმოწერილი შეთანხმების დამტკიცებისა და ძალაში შესვლის თაობაზე

1. ძალაში შესვლის მიზნით დამტკიცდეს ქ. თბილისში 2003 წლის 16 სექტემბერს ხელმოწერილი შეთანხმება „საქართველოს მთავრობასა (აღმასრულებელ ხელისუფლებას) და საბერძნეთის რესპუბლიკის მთავრობას შორის ჯანდაცვის სფეროში თანამშრომლობის შესახებ“.

2. საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ (თ. ჯაფარიძე):

ა) აცნობოს საქართველოს პარლამენტს ამ ბრძანებულების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული შეთანხმების ხელმოწერა;

ბ) შეატყობინოს საბერძნეთის რესპუბლიკის მთავრობას ამ ბრძანებულების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული შეთანხმების ძალაში შესვლისათვის აუცილებელი საქართველოს შიდასახელმწიფოებრივი სამართლებრივი პროცედურის შესრულება.

საქართველოს პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელი
ნინო ბურჯანაძე.

კადრები

საქართველოს პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებლის **ნინო ბურჯანაძის** განკარგულებით დაინიშნენ: **ირაკლი ბურდული** – დუშეთის რაიონის გამგებლად საკრებულოს უფლებამოსილების ვადით; **ლევან მოკვერაშვილი** – თიანეთის რაიონის გამგებლად საკრებულოს უფლებამოსილების ვადით; **მალხაზ მჭედლიშვილი** – სიღნაღის რაიონის გამგებლად საკრებულოს უფლებამოსილების ვადით.

საქინფორმი.

მილოცვა

საქართველოს ნაციონალური მოძრაობის ლიდერს, საქართველოს პრეზიდენტობის კანდიდატს მიხეილ სააკაშვილს

ბატონო მიხეილ, თქვენ დაამტკიცეთ, რომ შეგიძლიათ სახალხო რევოლუციის ხომალდი უშიშრად გამოატაროთ აბობოქრებულ ოკეანეში... უმთავრესი კი ის არის, რომ ამ ბრძოლაში თქვენ მარტო არა ხართ: თქვენი ძლიერება, თქვენი გამარჯვების ძალა ის არის, რომ თქვენ ქედუხრელი ამირანივით ეყრდნობით ხალხს და თანამებრძოლთა იმ გუნდს, რომელმა გუნდმაც „ვეფხისტყაოსნის“ გმირების: ტარიელის, ავთანდილისა და ფრიდონის მსგავსად საქართველო, ნესტან-დარეჯანივით გამოიხსნა ქაჯეთის ციხიდან.

ბატონო მიხეილ, მსოფლიო აღფრთოვანებულია თქვენით. ამაზე მეტყველებს პრესაში გამოქვეყნებული უამრავი წერილი, სატელევიზიო კომპანიების კომენტარები, შეფასებები.

მთელ საქართველოს მიაჩნია, რომ დღეს თქვენ ხართ ის პიროვნება, რომელსაც შეუძლია მშობელი ხალხი მიიყვანოს აღთქმულ ქვეყნამდე. თქვენ მაგიური პოპულარობით სარგებლობთ ხალხში, რადგან ხართ მამაცი და უშიშარი, ზღვა ენერგიის მქონე და შორსმჭვრეტელი პიროვნება. თქვენ გაქვთ არაერთი იშვიათი, ზეადამიანური თვისება, რომელიც აუცილებელია ქვეყნის გადასარჩენად მოვლენილი სახელმწიფო მოღვაწისათვის – ზნესრულობა, პირდაპირობა და სიმართლე ყველასთან და ყველაფერში, ეპიკური გმირის ქარიზმა და შარავანდედი.

ბატონო მიხეილ, 21 დეკემბერს თქვენ 36 წლისა ხდებით. ბევრ სხვა რამესთან ერთად, დამდეგ შობა-ახალწელთან ერთად თქვენი დაბადების დღეც მეტად სიმბოლურია და იმედის მომცემი.

ნება მიბოძეთ, დამოუკიდებელი სამედიცინო ინსტიტუტის „თბილისი“ პროფესორ-მასწავლებლების და სტუდენტების, პირადად ჩემი სახელით მოგილოცოთ დაბადების დღე, გისურვოთ დიდი გამარჯვებები საქართველოს ისტორიული მისიის შესრულებაში. მჯერა, რომ ოცდამეერთე საუკუნეში თქვენ გახდებით დიდი დავით აღმაშენებლის სულიერი მემკვიდრე და ვინატრებდი, მასავით საკუთარი მხრებით ღირსეულად გეტარებინოთ მრავალტანჯული საქართველოს მძიმე უღელი.

ამ ბედნიერ დღეს ვულოცავთ თქვენს პატარა ვაჟკაცს, მშობლებს, ძმას და განსაკუთრებით კი თქვენს მეუღლეს, საქართველოს საამაყო რძალს – სანდრას!

უდიდესი პატივისცემით
ნოდარ ბაქრაძე,
მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, სამედიცინო ინსტიტუტ „თბილისის“ რექტორი, საქართველოს სამედიცინო-სოციალურ და სამედიცინო-ბიოლოგიურ მეცნიერებათა აკადემიების წევრი, საქართველოს ინტერნისტთა სამეცნიერო საზოგადოების ვიცე-პრეზიდენტი.

P.S. ბატონო მიხეილ, გვსურს გაუწყოთ, რომ თქვენი დაბადების დღის აღსანიშნავად სამედიცინო ინსტიტუტში „თბილისი“ შეიქმნა საქართველოს ნაციონალური მოძრაობის ახალგაზრდული ორგანიზაციის ცალკე ფრთა, რომელშიც უკვე 200-ზე მეტი სტუდენტი გაერთიანდა.
ნ. ბ.

გვწერენ

23 ნოემბრის მონაწილენი გაფრთხილებთ!..

დღეს ყველასათვის ნათელი ხდება, რომ ის დამნაშავე ელემენტები, რომლებიც 1991-92 წლებში იარაღით ხელში იბრძოდნენ კანონიერი ხელისუფლების დასამხობად, ისევ აეღარუნებენ იარაღს დღევანდელი ხელისუფლების წინააღმდეგ.

ჩვენ იძულებული ვართ, განვაცხადოთ, რომ გონს მოეგნენ, შეწყვიტონ აყალმაყალი და წინააღმდეგობა დღევანდელი ხელისუფლების წინააღმდეგ, ჩადგნენ ერთად ახალი საქართველოს მშენებლობის ფერხულში, რაც თითოეული მოქალაქის წმინდა ვალია, თუ არა, კატეგორიულად ვაცხადებთ – ყველაფერს ვიღონებთ, რათა შევინარჩუნოთ 23 ნოემბრის მონაპოვარი. ჩვენ მოთმინებით ვადევნებთ თვალყურს იმას, რაც ხდება საქართველოში და მოთმინებასაც აქვს საზღვარი. იცოდნენ და გააცნობიერონ ის გარემოება, რომ ჩვენ მონაპოვარს არ დავთმობთ. ამას წინ ვერანაირი ძალა ვერ აღუდგება.

ორიოდე სიტყვით ჩვენი ღვიძლი ძმების – აჭარლების მისამართით. თუ ძმები ვართ, ჩვენი შინაგანი საქმე ჩვენ გავარჩიოთ, გავუზიაროთ ერთმანეთს გულისტკივილი და მოვუნახოთ დამაყუჩებელი წამალი.

ბატონ ასლან აბაშიძეს გავუბედავ: ნუღარ გაუწევთ მასპინძლობას მათ, ვინც არ არის ამის ღირსი.

აქვე მინდა აღვნიშნო მეტად საგულისხმო დეტალი. ქალბატონი ირინა სარიშვილი-ჭანტურია ხშირად აკეთებს განცხადებას: „მე მაქვს ინფორმაცია, რომ მოხდება არეულობა, აფეთქებები, მზადდება სააკაშვილის ფიზიკური ლიკვიდაცია, ამის გამო მე დავურეკე მიშა სააკაშვილს, მაგრამ მისი მობილური გამორთული იყო“ და ასე შემდეგ. საგულისხმო ფაქტია ის გარემოება, რომ ქალბატონი ირინა სარიშვილი-ჭანტურიას ყველაფერი სცოდნია, მხოლოდ არ სცოდნია ის, რომ პირადად მასზე მოხდებოდა თავდასხმა. საინტერესოა, რატომ ყურადღებას არ აქცევს უშიშროება, პროკურატურა, შინაგან საქმეთა სამინისტრო – ქალბატონ ირინა სარიშვილ-ჭანტურიას. ვინ აწვდის ასეთ მეტად საგულისხმო ინფორმაციას?

23 ნოემბრის მონაწილეთა დიდი ჯგუფის თხოვნით წერილი მოამზადა
მიხეილ კორსანტიამ.

ეთნოპოლიტიკა

ლეონტი მროველიდან აკაკის „გამზრდელამდე“ და დღემდე...

ანუ იდეოლოგია, რომელზეც უნდა აშენდეს სახელმწიფო

გუშინ თბილისში, გეოპოლიტიკური მოდელირების ცენტრმა გამართა პრესკონფერენცია, რომლის თემაც იყო დღეისათვის ძალზე აქტუალური კავკასიის რეგიონის გეოპოლიტიკური მოდელის საკითხების განხილვა.

შეხვედრაში მონაწილეობდნენ ქართველი ისტორიკოსები, პოლიტიკოსები, ჰერალდიკის (სახელმწიფო სიმბოლიკების) სპეციალისტები...

მოწვეული სტუმრები და ჟურნალისტები დიდი ინტერესით უსმენდნენ ცენტრის დირექტორის ბესო ბოჭორიშვილის, საკონსულტაციო საბჭოს წევრის გია მამალაძის, ჟურნალ „ეთნოპოლიტიკის“ რედაქტორის იულონ ტოლიაშვილის, ისტორიკოსების გოჩა ხუნდაძის, დიმიტრი შველიძის, მიხეილ მაყაშვილის, ია ბაგრატიონ-მუხრანელის, ხიზრი ალდამოვის და სხვათა გამოსვლებს.

არავისთვის უცხო არ არის ის ფაქტი, რომ საქართველო, როგორც პოლიეთნიკური სახელმწიფო, დღეს საკმაო ხიფათის წინაშე დგას. ამიტომაც ხაზგასმით აღინიშნა, რომ აუცილებელია ყველა პოლიტიკოსმა მოზომოს თავისი სიტყვა, რომ დღეს მოქმედმა პოლიტიკურმა ელიტამ ყველაფერი აწონ-დაწონოს და ისე შეაფასოს მოვლენები, რადგან მრავალეროვან ქვეყანაში ყოველ ეთნოსს სხვადასხვაგვარი მიდგომა სჭირდება, რომ აუცილებელია შემუშავდეს კონკრეტული გეგმები აფხაზეთის და ცხინვალის რეგიონების დაბრუნებისათვის.

პრესკონფერენციაზე დიდი ყურადღება დაეთმო სახელმწიფო იდეოლოგიის საკითხს. ითქვა, რომ კავკასიის ხალხებს წარმოშობის ერთი ძირი აქვთ, რომ თითქმის იდენტურია მათი ანთროპოლოგია, ჩაცმულობა, სიმღერაც-კი... ამიტომაც საჭიროა ხშირად გავიხსენოთ აკაკის „გამზრდელიდან“ – ჰაჯი-უსუფი...

ისტორიკოსმა გოჩა ხუნდაძემ მსმენელთ შეახსენა, რომ ქართველებს ახალი იდეოლოგიის ძებნა არც გვჭირდება, რომ კავკასიის ხალხთა ძმობაზე, ერთობაზეა დაფუძნებული ჯერ კიდევ შორეული წარსულიდან ჩვენი ღირსეული წინაპრის, ლეონტი მროველის იდეოლოგია...

გეოპოლიტიკური მოდელირების ცენტრის „ქართული გეოპოლიტიკური პროექტის“ თემატიკაც, რომელსაც ახლა ამუშავებენ, ითვალისწინებს როგორც მსოფლიო გეოპოლიტიკურ მონიტორინგსა და საერთაშორისო ვითარების მიმოხილვას კავკასიური რეგიონის გეოპოლიტიკური მოდელის გათვალისწინებით, ასევე თბილისში უნიფიცირებული კულტურული მიდგომების ჩამოყალიბებას და კავკასიაში ერთიანი უსაფრთხოების სისტემის შექმნას. ორი ზღვის სავაჭრო-ეკონომიკური ზონის ფორმირებას (ბაქო-ფოთი) კულტურულ-ეკონომიკური ვექტორების განვითარებას – თბილისი-ვოლგოგრადი, თბილისი-ბაღდადი.

ცენტრს განზრახული აქვს, აგრეთვე, ქვეყნის, როგორც სიცოცხლისუნარიანი ორგანიზმის მოწყობის ამოცანები და რაც მთავარია, შიდა პოლიტიკური ვითარების შეფასებები, ანუ ის, რომ შეისწავლოს განვლილი პერიოდის ფაქტები, პოლიტიკური ლიდერების, პრეზიდენტობის კანდიდატების და მათი გუნდების წევრთა მესიჯები, პოზიციების შესაბამისობა ორი ზღვის კავკასიური რეგიონის ჩვენს ეროვნულ ინტერესებთან და ნაციონალური უსაფრთხოების მოთხოვნებთან...

აღნიშნული საკითხი ჩვენს ქვეყანაში მართლაც სასწრაფოდ არის მოსაგვარებელი. ეროვნული, სახელმწიფოებრივი იდეოლოგიის გარეშე შეუძლებელია ქვეყნის წინსვლა და განვითარება. სწორედ ამ იდეოლოგიის უქონლობაა, ასე რომ არყევს და ფანტავს ძვირფას ენერგიას და ეროვნულ მუხტს და ეწინააღმდეგება ყოველგვარ პროგრესს ადამიანის ცნობიერებაში, სულიერებაში.

უდავოდ დიდი საქმე წამოიწყეს გეოპოლიტიკური მოდელირების ცენტრის მესვეურებმა. ამ წამოწყებას კი დიდი ხელშეწყობა და თანადგომა სჭირდება როგორც სახელმწიფოსგან, ასევე მეცნიერების, პოლიტიკოსების მხრიდან. მასმედიის წარმომადგენლებს კი ევალებათ უდიდესი ყურადღებით მოეკიდონ თითოეულ წარმოთქმულ სიტყვას და დაწერილ სტრიქონს, რათა გაუფრთხილდნენ და გადაარჩინონ ის ეროვნული თვითშეგნება და პოზიცია, რაც სწორედ ახლა ძალზე სჭირდება როგორც საქართველოს, ასევე მთელ კავკასიას.

ლია ჭილლაძე.

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“!

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 342, კვირა, 21 დეკემბერი, 2003 წელი.

ფიქრი

ოპტიმისტური განსჯა

გვემუქრება თუ არა სამხედრო გადატრიალება და კონტრრევოლუცია?

გვემუქრებაო, – ამბობენ. ზოგი დამარცხებულთა რევანშით გვაშინებს, ზოგს მტრის ხატი სჭირდებათ და ქმნიანო, ზოგი – გარეშე ძალებით, სხვა სხვა მიზეზს ასახელებს კონკრეტული ფაქტებისა და მაგალითების გარეშე.

მივაწეროთ მოსაზრებათა ეს მრავალგვარობა სიტყვის თავისუფლების გამოვლენას და, ამავე პრინციპიდან გამომდინარე, ჩვენიცა ვთქვათ.

უწინარეს ყოვლისა, გავიხსენოთ, რა ინფორმაცია გავრცელდა სულ რამდენიმე დღის წინათ: სამხედრო ნაწილები ცდილობს ამბოხის მოწყობასო ზოგიერთი მაღალჩინოსანი ოფიცერი, სამხედრო ელიტა ან რაღაც ამგვარი ფენა.

მერე თითქოს ჩაცხრა სიტუაცია. ყოველ შემთხვევაში, ამ საშიშროებაზე აღარ ლაპარაკობენ: ან ძირშივე აღკვეთეს, ან არ იყო მართალი.

ან საზოგადოებრიობამ, როგორც ნებისმიერმა ცოცხალმა ორგანიზმმა, არ მიიღო უცხო სხეული, მოიცალა, ამოიკვეთა.

ასეა თუ ისე, განმარტებას არავინ იძლევა, და, როგორც ყოველთვის მსგავს ვითარებაში, იძულებული ხარ დასკვნები თავად გამოიტანო, შენთვის მაინც.

ვცადოთ.

რის საფუძველზე შეიძლება გავრცელებულიყო ინფორმაცია (თუ საშიშროება), რომელზეც დავიწყეთ ლაპარაკი?

თუ ზოგადად ვიმსჯელებთ, ალბათ, იმ კანონზომიერებას უნდა დავეყრდნოთ, რომელიც, როგორც წესი, პოსტრევოლუციურ აზროვნებას აყალიბებს: საზოგადოება იღლება რევოლუციური არეულობით, დესტაბილიზაციით და ახალი არეულობის, ახალი რევოლუციისა თუ კონტრრევოლუციის საწინააღმდეგოდ პრევენციული ღონისძიებების განხორციელებას მოითხოვს ხელისუფლებისგან. საზოგადოებრივ აზროვნებაში ამოქმედდება ერთგვარი დამცავი მექანიზმი. იგი ჯერ შეიქმნის წარმოსახვით საშიშროებას (კარგია, თუ მხოლოდ წარმოსახვითს), შემდეგ მოითხოვს მის ლიკვიდაციას და ბოლოს თავად ირაზმება საკუთარი უსაფრთხოების დასაცავად.

მადლობა ღმერთს, მოქმედების ასეთი განვითარება თავიდან ავიცილეთ.

ავიცილეთ იმიტომ, რომ სამხედროების ამბოხი საქართველოში პრინციპულად შეუძლებელია, ობიექტურად არის გამორიცხული.

შეუძლებელია იმიტომ, რომ ჩვენი საზოგადოება არ არის მაღალმილიტარიზებული, არც ტრადიციულად ყოფილა, პერსპექტივაში იქნება თუ არა, ძნელი წარმოსადგენია.

მოკლედ, სამხედრო ელიტა (თუკი ასეთი არსებობს) ქვეყნის საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში პრაქტიკულად სერიოზულ ძალას არ წარმოადგენს.

მით უფრო გამორიცხულია, რომ საქართველოში მოხდეს სამხედრო გადატრიალება, ანუ პუტჩი, რომელიც, ვთქვათ, ლათინურ ამერიკაში, ეგზოტიკური შემთხვევა კი არ არის, არამედ – ტრადიციაა. ასევეა, მაგალითად, პაკისტანშიც, სადაც სამხედროები ხელში აიღებენ ძალაუფლებას, შემდეგ გადასცემენ ჩინოვნიკებს, კვლავ იბრუნებენ – მოგვწყინდა თქვენი უხერხემლობაო: „ქვეყანას სჭირდება რკინის მუშტი წესრიგის დასამყარებლად!“.

ამყარებენ.

ხოლო ისეთ ქვეყანაში, როგორიც ბანგლადეშია, სამხედროები არც არასოდეს წასულან ნომინალური სამოქალაქო ხელისუფლებიდან.

სპეციალისტები მიიჩნევენ, რომ ამგვარ ქვეყნებს (გარკვეული თავისებურებებით) შეიძლება მივაკუთვნოთ ისრაელიც. და ამის დამამტკიცებელ არგუმენტად დაგვისახელებენ უეჭველ ფაქტს: იქ პრაქტიკულად არ ყავთ პოლიტიკოსები, რომლებსაც არმიაში არ ემსახუროთ.

რას იზამ, მუდმივად მეომარი ქვეყნის სპეციფიკიდან გამომდინარეობს ასეთი თავისებურება.

მსგავსი არაფერი არ არის საქართველოში. არავითარი ხუნტა არც ყოფილა, არც არის. თუმცა, ეს ტერმინი დიდი ხანია ტრიალებს ჩვენს პოლიტიკურ სივრცეში, ყოველ შემთხვევაში, მის ერთ ნაწილში ფრიად პოპულარული იყო და, ალბათ, დარჩა კიდეც.

საგინებელ სიტყვად ვაქციეთ „ხუნტა“ – უბედურებებისა და საშინელებათა წყაროდ და მიზეზად. დამარცხებულის ფსიქოლოგიიდან გამომდინარეობს სიტყვიერი შეტევა, როცა ლანძღვისა და შეურაცხყოფის მიყენების გარდა ბრძოლის სხვა საშუალება არა გაქვს.

„იმუშავა“ ასეთმა გაგებამ.

მაინც რას ნიშნავს ეს „საშინელი“ სიტყვა „ხუნტა“?

ესპანურ პირველწყაროში **junta** საკმაოდ ნეიტრალური სიტყვაა და ეტიმოლოგიურად ნიშნავს „კავშირს“, „გაერთიანებას“, იგი სხვა არაფერია, თუ არა ნებისმიერი მიმართულების მმართველი დაჯგუფება. თანაც სულაც არ არის აუცილებელი, რომ ეს დაჯგუფება იყოს სამხედრო და ავტორიტარული.

„ხუნტის“ პრობლემა გავარკვიეთ.

ახლა კი, მოდით, განვიხილოთ საქართველოში სამხედრო გადატრიალების (ლათინურამერიკული ვარიანტი) თეორიული (!) შესაძლებლობა, ანუ ის პერსპექტივა, რომლის შიშიც გაჩნდა ჩვენს საზოგადოებაში.

რეალურია თუ არა გადატრიალება?

ამთავითვე ვთქვათ: არარეალურია, რადგან არ არსებობს აუცილებელი კომპონენტები, ამგვარი გადატრიალების მოსაწყობად.

გადავფურცლოთ სპეციალური ლიტერატურა, წავიკითხოთ და გავარკვევთ, რომ:

პირველი. ჩვენთან არ არის არავითარი ტრადიცია სამხედრო გადატრიალების. ლათინურ ამერიკაში კი სახელმწიფოები შეიქმნა გენერლების ხუნტების ძალისხმევითა და ხელმძღვანელობით, და უკვე მეორე საუკუნეა გაკვალული გზით მიექანება.

მეორე. საქართველოში არ არის ლათინურამერიკული ყაიდის არმია (არც თურქული ყაიდის), ანუ არ არის დისციპლინირებული და პრივილეგირებული ძალოვანი სტრუქტურა, რომელსაც სათავეში უდგას ოფიცერთა კასტა და რომელიც ტრადიციულად დიდი გავლენით სარგებლობს საზოგადოებაში.

არის კიდევ ერთი მომენტი – ამ ქვეყნებში დამკვიდრებული ერთგვარი საზოგადოებრივი ჩვეულება, რომლის თანახმად სამხედრო კასტა წარმოდგება ერის გადამრჩენელ უკანასკნელ ინსტანციად: სიტუაციაში, როცა სამოქალაქო ხელისუფლება ქვეყანას ნგრევის პირას მიიყვანს, ჯარი გამოდის ყაზარმებიდან და წესრიგს აღადგენს. სახელმწიფოს მხსნელ და გადამრჩენ ძალად მაინცა და მაინც არმიის აღიარების ტრადიცია, ლათინური ამერიკის ქვეყნებში სამხედრო გადატრიალებისადმი დამოკიდებულებას ჩვეულებრივ, ყოფით აუცილებლობად აყალიბებს.

გნებავთ, – როგორც ობიექტურ აუცილებლობას.

მაგრამ საქართველოში, როგორც ვთქვით, ასეთი ტრადიციული ფაქტორები არ არსებობს, ამიტომაც ძნელია იმის დაჯერება, რომ სამხედრო, ან ნებისმიერი სხვა სახის შეიარაღებული გადატრიალება შეიძლება მოხდეს.

უცხოა ეს ჩვენი ისტორიული ბუნებისთვის.

ხოლო ერთი გუბერნატორისადმი „არაგველების დაპირისპირება“, როგორც ახლახან ერთმა პოლიტიკოსმა თქვა – „არაგველების ომი“, – სულაც არ არის იმის საბაბი, რომ შეიარაღებული აჯანყება დაემუქროს ჯერ კიდევ დაუწყნარებელ ჩვენს რეალობას, რომელიც ქვეყანაში 23 ნოემბრის შემდეგ ჩამოყალიბდა.

ამბობენ, რომ დისკრედიტირებული პარტიები, პარტიები-გვამები კონტრრევოლუციის მოწყობას აპირებენო.

გვამების კონტრრევოლუცია გაგიგიათ?!

ის დროა, ყველამ ჩვენი საქმე ვაკეთოთ, სპეცსამსახურებმაც – თავისი, ხოლო გვამების ადგილი სასაფლაოზეა.

ერთი წუთით დავუშვათ, რომ მოხდა სამხედრო გადატრიალება. ეს იქნება წმინდა წყლის ავანტიურა, სრულიად უპერსპექტივო აქცია, რადგან ფაქტის შემდგომ განსახორციელებელ ღონისძიებათა სისტემაზე არც სამხედროებს, არც სხვა ვინმეს წარმოდგენა არა აქვთ.

თუმცა, ვინ იცის, რა მოხდება. საქართველოში ყველაფერია მოსალოდნელი, რაც მსოფლიო გამოცდილების ლოგიკაში არ ეწერება.

არმაზ სანებლიძე.

ინფორმაცია თემაში

შეიარაღებული ამბოხის მზადების ბრალდებით საქართველოს უშიშროების სამინისტროს თანამშრომლებმა აფხაზეთის ომის რამდენიმე ვეტერანი დააკავეს. ამის შესახებ გუშინ „ინტერ-პრესს“ სარწმუნო წყარომ აცნობა.

ინფორმაციას უშიშროების სამინისტროში ჯერჯერობით არ ადასტურებენ.

საქართველოს თავდაცვის მინისტრმა დავით თევზაძემ „ინტერ-პრესს“ განუცხადა: „არსებობს ვარაუდი, რომ ქვეყანაში, შესაძლოა, დესტაბილიზაციის გარკვეული მცდელობა იყოს, რათა საარჩევნო პროცესის გაგრძელება შეუძლებელი გახდეს“. ამასთან, აღნიშნა, რომ ამ ინფორმაციაზე მეტიც რომ ჰქონდეს, ჟურნალისტებთან არაფერს იტყოდა.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში

ზედიზედ მეოთხედ – ამიერკავკასიის ჩემპიონი

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გუნდი ერევანში (პარალელურად, ე.წ. „ონლაინ“ რეჟიმში სანკტ-პეტერბურგსა და ბარნაულთან) პროგრამირებაში სტუდენტთა შორის 2003-2004 წლების სეზონის მსოფლიოს გუნდური პირველობის ამიერკავკასიის ჩემპიონი ზედიზედ მეოთხედ გახდა.

მეორე ადგილზეა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის გუნდი.

პირადი პირველობა დიდი უპირატესობით – 6 შესაძლებლობიდან ექვსივე ამოცანის ვადამდე შესრულებით – მოიგო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტმა ნიკოლოზ ჯიმშელეიშვილმა. იგი შეჯიბრების აბსოლუტურ გამარჯვებულად აღიარეს; მასთან ერთად თსუ პირველი გუნდის შემადგენლობაში იყვნენ გამოყენებითი მათემატიკისა და კომპიუტერულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სტუდენტები – ამიერკავკასიის შარშანდელი გუნდური პირველობის გამარჯვებული ლაშა ქოჩორაძე და ამიერკავკასიის შარშანდელი პირადი პირველობის გამარჯვებული ლაშა ბანძელაძე.

ნახევარფინალი, რომელიც თბილისში უნდა გამართულიყო, საქართველოში ცნობილი მოვლენების გამო ერევანში გადაიტანეს, რექტორმა, აკადემიკოსმა როინ მეტრეველმა ექსტრემალურ სიტუაციაში დააფინანსა გუნდების გამგზავრება.

თეიმურაზ ზარქუა,
პროგრამირებაში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტთა ნაკრები გუნდების მწვრთნელი.

სურათზე: თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი, აკადემიკოსი როინ მეტრეველი ულოცავს გამარჯვებულებს.

მკურნალობენ უფასოდ

უნივერსიტეტთან არსებული სამკურნალო-დიაგნოსტიკურმა ცენტრმა საქართველოს რეგიონების 15.000-მდე პაციენტს უფასო დახმარება გაუწია. აქ უფასო სამედიცინო დახმარებას იღებენ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის თანამშრომლები და, რაც ნიშანდობლივია, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 5000 პროფესორ-მასწავლებლელი და თანამშრომელი. პაციენტები თავად ირჩევენ მკურნალ ექიმებს. ყველა პროცედურა უფასოა. უფასოა სასწრაფო სამედიცინო დახმარებაც.

– პაციენტთა რაოდენობა უნივერსიტეტიდან ნამდვილად არ გვაკლია, მათგან ძალიან ბევრი სისტემატურად გვაკითხავს და ჩვენ, ჩვენი მხრივ, დაუზარებლად ვემსახურებით – ამბობენ ექიმები დარეჯან აბაშიძე, თამარ ახვლედიანი და ვერიკო მარგალიტაძე.

– ჩემთან, ჯერ კიდევ საბჭოთა კავშირის დროს მოდიოდნენ უნივერსიტეტელი პროფესორ-მასწავლებლები, მრავალ მათგანთან მეგობრობაც კი მაკავშირებს, ჩემი ხშირი სტუმრები არიან, კოტე წერეთელი, ოთარ ბაქანიძე, რისმაგ გორდეზიანი, – უდასტურებს ღვაწლმოსილი ლარინგოლოგი ანტონ მირაქიშვილი.

სამკურნალო-დიაგნოსტიკური ცენტრი აქტიურად მონაწილეობს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მედიცინის ფაკულტეტის სასწავლო პროცესში, ახლადგახსნილი სტომატოლოგიური სპეციალობის კათედრა მთლიანად ცენტრის ბაზით დაკომპლექტდა, წარჩინებულ 8 სტუდენტს სამკურნალო ცენტრის – სახელობითი სტიპენდია აქვს დანიშნული. მისი სტიპენდიატები არიან მენეჯმენტისა და მიკროეკონომიკის ფაკულტეტის ჯანმრთელობის დაცვის ეკონომიკისა და მართვის სპეციალობის, ბიოლოგიის ფაკულტეტის სამედიცინო ეკოლოგიური გენეტიკის სპეციალობის სტუდენტებიც.

მიეძღვნა ლეგენდარული მეფის ხსოვნას

საქართველოს ისტორიის კათედრამ ვახტანგ გორგასლის ხსენების დღეს ლეგენდარულ მეფეს სამეცნიერო კონფერენცია მიუძღვნა.

აკადემიკოსმა როინ მეტრეველმა საგანგებოდ აღნიშნა, რომ ეს თაყვანისცემა წარსულის პოლიტიკური და კულტურული მემკვიდრეობისადმი პატივისცემის საუკეთესო გამოხატულებაა. მოხსენებებით წარდგნენ აკადემიკოსი მარიამ ლორთქიფანიძე – „ვახტანგ გორგასალი და ერთიანი საქართველო“, დოცენტი ზაზა აბაშიძე – „ვახტანგ გორგასლის საეკლესიო რეფორმა“, დოცენტი მიხეილ ბახტაძე – „საქართველოს ტერიტორიულ-ადმინისტრაციული დაყოფა ვახტანგ გორგასლის დროს“, დოცენტი ჯაბა სამუშია – „ვახტანგ გორგასალი – ალმაშენებელი“.

კონფერენციაში მონაწილეობდა ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიის ლიდერი ირაკლი წერეთელი.

ძნელბედობის მიუხედავად

უნივერსიტეტის გამომცემლობამ 1991 წლის ოქტომბრიდან 2002 წლის ჩათვლით გამოსცა 2358 დასახელების წიგნი 17981 ნაბეჭდი თაბახის ოდენობით, მათ შორის 1218 დასახელების სასწავლო ნაშრომი (სახელმძღვანელოები, დამხმარე სახელმძღვანელოები, ლექციები, პროგრამები...).

წლეულს გამოიცა 212-ზე მეტი დასახელების ნაშრომი 2500-ზე მეტი თაბახის ოდენობით.

2003 წლის ბოლოსათვის წარმოდგენილი ყველა სახელმძღვანელო აწყობილია.

2004 წლის დასაწყისისათვის გამოიცემა 60 დასახელების წიგნი 800-ზე მეტი ნაბეჭდი თაბახის ოდენობით.

ზოია შეყილაძე.

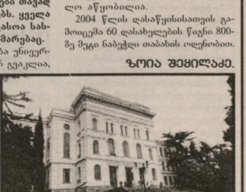

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“!

თანამშრომლობა

წითელი ვაშლი გაგორდა

ალარ იკითხავთ, საით? — ევროპის ქვეყნების ბაზრებისკენ.

ორივე მხარე — ჰოლანდიურიც და ქართულიც, კმაყოფილია. პირველი, იმის გამო, რომ კარგი, საქმიანი პარტნიორი მოძებნა, მეორე კიდევ იმიტომ, რომ ერთობლივი „გორის ხილის ექსპორტის კომპანია“ ქართულ ხილს გზას გაუხსნის ევროპული ბაზრისკენ. გორის რაიონის სოფელ ბერბუკში ხილის შესანახი მეურნეობის საექსპლუატაციოდ გადაცემაც ხომ ამას ითვალისწინებს.

ამ ჩინებული საქმის მოთავე გივი აბალაკია, სოფლის მეურნეობის მაღალი კლასის სპეციალისტი, ფერმერი, მუდამ სიახლისა და ქვეყნისთვის სასარგებლო საქმეების მაძიებელი კაცი. ამის თაობაზე თავად ჰოლანდიელმა სტუმრებმა ისაუბრეს გორში, სასტუმრო „ინტურისტში“ გამართულ სემინარზე, რომელიც ხილის ბაღების გაშენების, პროდუქციის შენახვისა და მიწოდების, დახარისხებისა და შეფუთვის ტექნოლოგიების, მარკეტინგის და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განვითარების საკითხებს მიეძღვნა.

შემდეგ სემინარის მონაწილენი გაემგზავრნენ ბერბუკში, სადაც გაიმართა დღის მთავარი ღონისძიება: ხილის შესანახი მეურნეობის საზეიმო გახსნა. ფერმერული მეურნეობის ტერიტორიაზე დიდი, ქათქათა შენობა აღიმართა. ირგვლივ პეწი და სისუფთავეა, ფლაგშტოკებზე ჰოლანდიისა და საქართველოს სახელმწიფო დროშები ფრიალებს. ქართულ-ჰოლანდიური საწარმოს გახსნაზე მრავალი საპატიო სტუმარია მოსული. აი, სანდრა რულოვსი, ქართველების რძალი, საქართველოს პრეზიდენტობის კანდიდატის, მიხეილ სააკაშვილის მეუღლე. ქალბატონი სანდრა მშვენიერი ქართულით საუბრობს.

— ჰოლანდიაც და საქართველოც ორივე ჩემი სამშობლოა, და, უბრალოდ, არ შემეძლო დღეს აქ არ ვყოფილიყავი — თქვა მან. თავისი შთაბეჭდილება კი კედელზე ჩამოკიდებულ დაფაზე ქართულად დაწერა: „წარმატებებს გისურვებ. სანდრა“. შემდეგ ფლომასტერი შიდა ქართლის მხარეში პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულს ირაკლი ოქრუაშვილს გადასცეს და დაფაზე გაჩნდა სურვილი: „მალე შევეტანოთ ქართული ხილი ჰოლანდიის ბაზარზე“.

მაგრამ ეს იყო საზეიმო ცერემონიალის დასრულების შემდეგ. მანამდე კი გაიმართა მიტინგი, რომელზეც გამომსვლელებმა: შპს „გორის ხილის ექსპორტის კომპანიის“ დამფუძნებელმა გივი აბალაკმა, კომპანიის დირექტორ-დამფუძნებელმა თეო იანსენმა, სანდრა რულოვსმა, სოფლის მეურნეობისა და სურსათის მინისტრმა დავით კირვალიძემ, პროექტის მენეჯერმა ლენს ვერმაასმა და სხვებმა ილაპარაკეს საქართველო-ჰოლანდიის ორმხრივ სასარგებლო სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების შემდგომი გაღრმავების შესახებ. ითქვა, რომ პროექტი დააფინანსა და სპონსორობა გაუწია ნიდერლანდების მთავრობის სააგენტო სენტერმა „აგრიპლანის“ და „პაკენდ თრეიდინგის“ კონსორციუმის მეშვეობით. შემოიტანეს 160 ათასი ევროს ღირებულების ხილის დამხარისხებელი ხაზები, ავტორეფრიჟერატორები, სამაცივრო დანადგარ-მოწყობილობები. არც შპს „გორის ხილის ექსპორტის კომპანია“ მდგარა განზე. ინვესტიციების გარკვეული ოდენობა ამ კომპანიის წილად მოდის.

ხილის გადამუშავებისა და დახარისხების მოწყობილობა საინტერესოდ მოფიქრებული საინჟინრო კონსტრუქციაა. იგი უზრუნველყოფს 300 ტონამდე ხილის ხანგრძლივი დროით შენახვას, შეუძლია საათში დაახარისხოს და შეფუთოს რვა ტონა ხილი. მაცივარ-დანადგარების უმრავლესობა, მათ შორის ფერმერული მომსახურების საშუალებები, საკომპრესორო, ისევე, როგორც დამხარისხებელი და შესაფუთი მოწყობილობები, შემოტანილია ევროკავშირიდან ჰოლანდიელი სპეციალისტების რეკომენდაციითა და დახმარებით.

„გორის ხილის ექსპორტის კომპანია“ შუამავალი ორგანიზაციაა ხილის მწარმოებელსა და მომხმარებელს შორის. ამიტომ უადგილო როდია კითხვა — როგორია მისი მარგი ქმედების კოეფიციენტი?

გივი აბალაკის თქმით, გლეხი თავის მოწეულ ხილს, აქამდე რუსეთის ბაზრებზე სარფიანი სარეალიზაციო ფასების ძებნაში ალმა-დალმა რომ დაატარებდა, თანხებსაც უმიზნოდ ხარჯავდა და თვეობით იყო მოწყვეტილი ოჯახს, ახლა თავის კარზე ჩამომდგარ ტრანსპორტში გადატვირთავს და ხელსაყრელ ფასებში მიუწონის კომპანიის წარმომადგენელს, ასცდება ამდენ წვალებასა და დავიდარაბას და მთელ ყურადღებას თავისი მთავარი სიმდიდრის — ხილის ბაღების სრულყოფას, მეჩხერიანობის ალკვეთას, ნიადაგის სტრუქტურულ გაუმჯობესებას დაუთმობს, ხეხილის მავნებელ-დაავადებათა წინააღმდეგ ღონისძიებათა გატარებაზე იზრუნებს.

ჯერ მხოლოდ რამდენიმე დღე გავიდა ბერბუკში „გორის ხილის ექსპორტის კომპანიის“ დაფუძნებიდან, გორულ ხილს კი უკვე ელოდებიან რუსეთისა და ევროპის ქვეყნების ბაზრებზე. კომპანია მუშაობას შეუდგა.

აი, ეს არის ყველაზე კარგი პასუხი მოწოდებაზე — ვიცხოვროთ და ვიშრომოთ ახალი რეალიების, ახალი მოთხოვნების შესაბამისად. ლოზუნგები და ტრანსპარანტები, ასე რომ შევხაროდით ხავერდოვანი რევოლუციის დღეებში, დროა პრაქტიკულ საქმეებად ვაქციოთ, რათა ქვეყანამ იაროს წინ ურთიერთშემწყნარებლობის, შრომისა და აღმშენებლობის გზაზე.

გურამ ვაშაკიძე,
„სრ“ საკ. კორ.

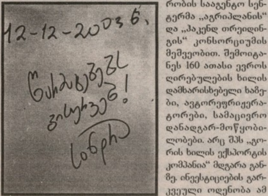

სურათებზე: ხილის შესანახი მეურნეობის საზეიმო გახსნაზე; სანდრა რულოვსი ხილის დახარისხების საამქროში.

ამირან ადამიშვილის ფოტო.

განათლება

როგორ ვასწავლით ქართულს?

გაზეთ „თბილისის“ რედაქციაში გამართული მორიგი „ხუთშაბათობა“ არასამთავრობო ორგანიზაციამ „ქართულის ქომაგმა“ ასეთ საკითხს დაუთმო: „როგორ ვასწავლით ქართულს“?

ამ პრობლემაზე ვრცლად ისაუბრა ხსენებული ორგანიზაციის ხელმძღვანელმა, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ძველი ქართული ენის კათედრის გამგემ პროფესორმა გიორგი გოგოლაშვილმა.

დისკუსიაში მონაწილეობდნენ პროფესორი გიორგი წიბახაშვილი, მწერალი და პუბლიცისტი თამაზ ხმალაძე, გაზეთ „თბილისის“ რედაქტორი იოსებ ჭუმბურიძე.

ერთ-ერთი მთავარი საფიქრალი, ითქვა შეხვედრაზე, ისიცაა, თუ როგორ ვასწავლით ქართულ ენას.

ამთავითვე უნდა ითქვას, რომ მშობლიურ ენას ვასწავლით ძალიან ცუდად.

2003 წლის სექტემბერში სერიოზული კონკურსის გავლის შემდეგ, პრესტიჟულ უმაღლეს სასწავლებელში, ასევე, პრესტიჟულ სპეციალობაზე, ანუ იქ, სადაც „შემთხვევითი“ სტუდენტები არ ხვდებიან, დარიგდა კითხვარი. 122 გამოკითხული სტუდენტისგან ერთმა სწორად დაასახელა თუ ვინ იყო ავტორი იმ სახელმძღვანელოსი, რომლითაც ქართულ ენას სწავლობდა; კითხვას, თუ რამდენი საფეხური გაიარა ქართულმა დამწერლობამ, ვერც ერთმა ვერ უპასუხა; ასევე, ვერც ერთმა ვერ შეძლო ჩამოეთვალა ქართული ენის დიალექტები. რაც შეეხება კითხვას, რამდენ დროს უთმობდით ქართული ენის შესწავლას მე-10, მე-11 კლასებში, — ლიტერატურის გაკვეთილის ბოლო 2-3 წუთსო, იყო პასუხი.

თავისთავად ცხადია, რა მდგომარეობა იქნება არასაბიუჯეტო „უმაღლეს სასწავლებლებში“, სადაც მისაღები გამოცდა ცოდნის შემოწმებით კი არა, გასაუბრებით, ან მხოლოდ გამოცდაზე გამოცხადებით ტარდება.

რატომ დაუთმო ლიტერატურის გაკვეთილზე ქართულის მასწავლებელმა ქართულ ენას მხოლოდ 2 წუთი? სჩადის თუ არა ამ საქციელით დანაშაულს არა მხოლოდ ყმაწვილის, არამედ სახელმწიფოს წინაშეც?

ნუთუ მარტო დაბალი ხელფასით გაიმართლებს თავს პედაგოგი? ამ საკითხზეც ისაუბრეს ჟურნალისტებთან შეხვედრისას მეცნიერებმა.

რატომ გააქტიურდნენ ენათმეცნიერები განსაკუთრებით დღეს? რამ გამოიწვია მათი შიში და შეშფოთება?

— სკოლაში ჩაშლილმა სასწავლო პროცესმა. რაც შეეხება ქართული ენის გაკვეთილებს, იგი მე-10-11 კლასებში, ფაქტობრივად, აღარ ტარდება: იმ საგანს, რომელშიც ბავშვი მისაღებ გამოცდებს არ აბარებს, არ სწავლობს; აღარ არსებობს ატესტატის ნიშნების დანართი, რადგან იგი არ ემთხვევა მოსწავლის რეალურ ცოდნას; სულიერმა დეგრადაციამ, მომრავლებულმა ღამის სკოლებმა, სადაც დამამთავრებელი კლასის რაოდენობამ 11 პარალელური კლასიც კი წარმოშვა, თითოში 40-45 ბავშვის ოდენობით, ყმაწვილებში სკოლის დამთავრების აღტყინებაც კი ჩაქრა და „უკანასკნელი ზარიც“ ერთ ჩვეულებრივ დღედ აქცია, რომ არაფერი ვთქვათ „ვალოდია ჯინჭარაძის“ (რეზო გაბრიაძის „არაჩვეულებრივი გამოფენა“) მსგავს თანაკლასელებზე.

გამოსავალი: უნდა შეიქმნას სახელმწიფო სტანდარტი, პროგრამა (სახელმძღვანელო პროგრამის მიხედვით) და თანამედროვე მეთოდიკა. სკოლაში უნდა აღდგეს გამოცდები.

წინააღმდეგ შემთხვევაში, კვლავ გაგრძელდება მიზეზთა „კონა“, სკოლაში არ ასწავლიან ან უხარისხოდ ასწავლიან ქართულ ენას. ამის ერთ-ერთი მიზეზი ის არის, რომ გრამატიკა მოწყვეტილია ცოცხალ ენას, ცოცხალ მეტყველებასა და ლიტერატურას. სერიები და მწკრივები ბავშვებისთვის დაკავშირებულია კინოფილმებთან. ამიტომ უნდა ჩაღდგეს ცოცხალ მაგალითში და სიცოცხლე დაიბრუნოს. ვიფიქროთ იმაზეც, რომ იქნებ კარგი ყოფილიყო, სერიები და მწკრივები, ასევე, ცოტათი ზედმეტი თეორიით დატვირთული გრამატიკა გაგვეხალისებინა და ქართული ენის სისტემური კურსი V, VI, VII და მაღალ კლასებში ლიტერატურის ისტორიის კურსის პარალელურად გვესწავლებინა. მანამდე კი ბავშვები მართლწერაზე, მეტყველებაზე ვავარჯიშოთ და ელემენტარული ენობრივი წესები ვასწავლოთ.

საქმე ადგილიდან უნდა დაიძრას, თორემ ათი წლის შემდეგ საგანგებო ღონისძიებების განხორციელება დაგვჭირდება წერა-კითხვის უცოდინრობის სალიკვიდაციოდ.

დისკუსიის მონაწილეებმა მიიღეს ორი მიმართვა, რომელთაც აქვე შემოგთავაზებთ:

საქართველოს განათლების სამინისტროს

ჩვენს მიერ საკითხის შესწავლამ და განხილვამ — ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში სახელმწიფო ენის, ქართული ენის სწავლების შესახებ, დაგვარწმუნა, რომ ვითარება განსაკუთრებით მძიმეა მაღალ კლასებში. აქ თითქმის უგულებელყოფილია საგანი — ქართული ენა.

ცხადია ისიც, რომ განსაკუთრებულ ყურადღებასა და მზრუნველობას საჭიროებს ქართულ ენაში სახელმწიფო სტანდარტები, სასწავლო პროგრამები და სახელმძღვანელოები. ამ თვალსაზრისით, არსებული ვითარება კრიტიკას ვერ უძლებს.

ვფიქრობთ, საკითხი საგანგებო მსჯელობის საგნად უნდა იქცეს. უნდა დაიგეგმოს ქმედითი ღონისძიებანი საქართველოს სახელმწიფო ენის — ქართული ენის სწავლების ნორმალურ ვითარებაში ჩასაყენებლად. ამ თვალსაზრისით, უქმად დაკარგული ყოველი დღე დედაენის წინაშე მდგომ პრობლემებს კიდევ უფრო დაამძიმებს, მათ გამოსწორებას ათწლეულები დასჭირდება.

რექტორთა საბჭოს თავმჯდომარეს, აკადემიკოს როინ მეტრეველს

ქართული ენის, როგორც სახელმწიფო ენის, წინაშე მრავალი პრობლემაა. ერთ-ერთი მთავარი ქართული ენის სწავლების საკითხია. ამ მხრივ სავალალო მდგომარეობაა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში; ვითარება დღითი დღე უარესდება, აშკარაა, რომ ქართული ენის უცოდინარობა ფართო მასშტაბებს იღებს. ჩვენ ვეთანხმებით თქვენს მიერ 1998 წლის 16 იანვარს რექტორთა საბჭოს სხდომაზე გამოთქმულ აზრს: „სკოლაზე გადაბრალება, იქ ვერ ასწავლეს კარგადო, საქმეს არ უშველის; საქმე ჩვენ უნდა გამოვასწოროთ“ („ბურჯი ეროვნებისა“ №4, 1998, გვ. 5).

ბატონო როინ, ვეთანხმებით თქვენს იმ პრინციპულ მოსაზრებასაც, რომ: სრულიად მიუღებლად მიგაჩნიათ ყოველგვარი საპირისპირო მტკიცება: ქართული ენა და ლიტერატურა უნდა იცოდეს ყველამ, ისევე როგორც საქართველოს ისტორია. ეს საგნები არ შეიძლება გავათანაბროთ არც მათემატიკასთან, არც ფიზიკასთან და არც სხვა საგანთან. ეს არის აუცილებელი ადამიანისათვის. არ იცის ქართული? — არ უნდა მივიღოთ უმაღლეს სასწავლებელში, თუკი ჩვენ გვინდა ვიყოთ უნივერსიტეტი, გვერქვას უნივერსიტეტი, რაგინდ მცირე კონკურსიც იყოს, არ შეიძლება უმაღლეს სასწავლებელში წერა-კითხვის უცოდინარი ხალხი მივიღოთ. ამას არ უნდა შევეგუოთ. ასეთი „სპეციალისტები“ საქართველოს არ სჭირდება. ყოველგვარი საპირისპირო აზრის მტკიცება აბსურდულია.

სამწუხაროდ, ჩვენს უმაღლეს სასწავლებლებში ეს ჭეშმარიტება, ხშირ შემთხვევაში, უგულებელყოფილია: სახელმწიფო უმაღლეს სასწავლებელში, აღარას ვამბობთ არასახელმწიფო სასწავლებლებზე, არ მოწმდება ქართული ენის ცოდნა. ზოგ შემთხვევაში ეს შემოწმება მხოლოდ ფორმალურ ხასიათს ატარებს. განსაკუთრებით ეს ითქმის არასაბიუჯეტო სექტორზე.

სამწუხარო რეალობიდან გამომდინარე, საგანს, რომელშიც მისაღები გამოცდა არ ბარდება, ჩვენი ახალგაზრდობის უმეტესობა არ სწავლობს. მიგვაჩნია, რომ ქართულ ენაში ცოდნის შემოწმება უნდა მოხდეს ყველა ტიპის სასწავლებელში სწავლების ფორმის მიუხედავად. ამასვე მოითხოვს საქართველოს განათლების სამინისტროს 2000 წლის 8 მაისის ბრძანება: „აბიტურიენტები, უმაღლესი სასწავლებლების მიმღები კომისიების გადაწყვეტილების მიხედვით, აბარებენ 2-4 გამოცდას, რომელთაგან ერთი უნდა იყოს წერითი გამოცდა ქართულ ენასა და ლიტერატურაში“.

ბატონო როინ, მოგმართავთ თხოვნით, შეისწავლოთ, განიხილოთ ეს პრობლემა და მიიღოთ პრინციპული გადაწყვეტილება. საკითხის დახანება, გადადება ქართული ენის წინაშე მდგარ პრობლემებს კიდევ უფრო გაამრავლებს; მის გამოსწორებას ათწლეულები დასჭირდება!..

შეუძლებელია ამ მოსაზრებებს არ დაეთანხმო.

იათამზე კალანდარიშვილი.

სურათზე: „ხუთშაბათობა“ გაზეთ „თბილისის“ რედაქციაში.

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“!

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 342. კვირა, 21 დეკემბერი, 2003 წელი

მოგონებები

ირაკლი აბაშიძე

ზარები ოცდაათიანი წლებიდან

არსებობს ერთი ბიბლიოგრაფიული იშვიათობა – 1902 წელს რუსულად თარგმნილი და სანკტ-პეტერბურგში გამოცემული ფრანგი მეცნიერის მორის მიურერის „ებრაული გონება“ („Еврейский ум“), რომლის წინასიტყვაობაშივე ავტორი წერს:

„«В умственной жизни современного европейского общества с каждым годом все яснее и яснее проступает одна характерная черта: вымирание критической способности и рост слепой доверчивости к господствующим тенденциям“.

თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ ეს, წიგნი მშობლიურ ენაზე გამოცემის მეორე დღესვე არ იქნებოდა თარგმნილი რუსულ ენაზეც, – მაშ, როდის შეუმჩნევია ევროპაში ამ კაცს ეს უცნაური და შემდეგ ჩვენს საუკუნეში ზენიტამდე ასული საშინელი ტენდენცია, რასაც საუკუნის შუა წლებში ასეთი დიდი მსოფლიო ტრაგედია მოჰყვა. ცნობილია, საუკუნეებში დროდადრო არსებობს რაღაც გონების დაბნელების სნეულება, გონებრივი ჭირის ეპიდემია, რომელიც სადღაც იწყება და შემდეგ ჩვენი პლანეტის მთელ რიგ რეგიონებს მოედება ხოლმე. სხეულის სნეულების ეპიდემიებისგან განსხვავებით გონების ჭირის ეპიდემია საწყის ფორმაში ყოვლად შეუმჩნეველია, ანდა კიდევ რომ ვინმემ შეამჩნიოს, მათ განგაშს სათანადო ყურადღებას არავინ მიაქცევს და ხალხის ფართო მასები ამ გაფრთხილებას არაფრად დაგიდევს. ეს ჭირი თავდაპირველად პატარა გუნდად აგორდება და ესკალაციურად თანდათან ზვავად იქცევა. მერე კი უკვე გვიანდაა (ჯერ კიდევ როდის შეამჩნია ეს ინფექცია იმ-ფლორენციელმა ჭინკა კანცლერმა). ჩვენი საუკუნე ამის მაგალითია. ეს ეპიდემიები დასაწყის ფორმებში ხშირად ადამიანთა მასების დიდ სიმპათიებსაც კი იხვევს ხოლმე, ზოგჯერ კი მასში ხსნასაც კი ხედავენ, მით უმეტეს, თუ ირგვლივ და გარშემო საზოგადოებრივ ცხოვრებაში მდგომარეობა რთული და კრიზისულია. ახლანდელი ისტორიკოსი შეგვახსენებს:

თბილისის საპატიო მოქალაქეები. 1980 წელი.

Без сомнения, обострение экономической ситуации на Западе. „Великая депрессия» 1929 года, наступление фашизма с одной стороны и громко провозглашенный курс 1-ой пятилетки в СССР вызывают повсеместно на западе новый, естественный прилив интереса к советской стране: не там ли выход, спасение Европы, человечества? «Именно здесь, в России _ воскликнул Бернард Шоу _ Я убедился, что новая коммунистическая система способна вывести человека из нынешнего кризиса и спасти его от политической анархии и разрушения“.

ბერნარდ შოუმ რუსეთში სამოთხე დაინახაო, წერდნენ მაშინ უცხოეთში მისი თანამედროვენი. მაგრამ გავიხსენოთ ისიც, რომ, როცა მას შეეკითხნენ: რატომ შენ თვითონ არ დარჩი იმ სამოთხეშიო, შოუს თავისი ცნობილი ცინიზმით უპასუხნია – მე ღმერთმა ჯოჯოხეთი მომისაჯაო.

ისევ ის საკითხი, რომელიც ჩვენში დღესაც გაისმის, ჩუმ-ჩუმად აქა-იქ გაისმოდა 30-იან წლებშიც მოაზროვნე ადამიანებში – იყო თუ არა რუსეთი მზად დემოკრატიისათვის? მაშინ ამ საკითხს უმეტესობა ასე უპასუხებდა – რუსეთი არაა მზად დემოკრატიისათვის; ხოლო, პირიქით, რაგინდრანაირი დიქტატურისთვის ივანე მრისხანის, პეტრე დიდის, რომანოვების რუსეთი ყოველთვის მზად იყო და მზად არისო. მაგრამ XIX საუკუნის – პუშკინის, გოგოლის, დოსტოევსკის, ტოლსტოის, ჩერნიშევსკის, ბელინსკის, დობროლუბოვის, გერცენის რუსეთი? როცა თითქმის მთელი საუკუნის მანძილზე ამ თვალუწვდენელ მიწაზე გაისმოდა თავისუფლებისა და დემოკრატიისაკენ შთაგონებული მოწოდებები?

და აი, ბოლოს და ბოლოს გაიმარჯვა ამ რუსეთში რევოლუციამ ჩვენი საუკუნის დასაწყისშივე და რა მოხდა? – თავისუფლებისა და დემოკრატიის სახელით ქვეყნის სათავეში მოვიდა ჯერ ერთი, ხოლო მისი სიკვდილის შემდეგ მეორე დიქტატორი.

როგორც ცნობილია, რევოლუციამდელ რუსეთში ბევრი ტოლსტოელი იყო და მათ დიქტატურისა და დიქტატორების კი არა, თვითონ ღმერთის მიმართაც კი ჰქონდათ პრეტენზიები; იმ ღმერთის მიმართ, რომელსაც ეკლესია აღიარებს და ემსახურება, რომელსაც ეკლესია და მორწმუნენი ადიდებენ და ხოტბას ასხამენ. „რაში სჭირდება ეს ღმერთს?“ ნუთუ ყოვლისშემძლე უფალს არ სძაგს ეს ქება-დიდება, როცა აგერ, ამ ჩვენს ცოდვილ მიწაზე უმწეო ლევ ტოლსტოის ასეთი რამ თვალითაც კი არ დანახვებია. ღმერთს მხოლოდ საქმეები უნდა სჭირდებოდესო.

და აი, ასეთ რუსეთში ტოლსტოის წასვლიდან მეორე დღესვე მოვიდნენ ადამიანები, მოითხოვეს ეს ქება-დიდება და მიიღეს კიდეც. და მიიღეს პირდაპირ გადრებით, მიიღეს ჩვენგან, ყველასგან. ყველა ჯურის, ეროვნებისა და პროფესიის ადამიანთაგან, განურჩევლად სქესისა და ასაკისა; იმათგანაც კი, ვისაც აშკარა და დაუნდობელი ანალიტიკური გონიერება და გამოცდილება გააჩნდა:

ნეტავ თუ ჰქონდა წაკითხული ლევ ტოლსტოის ფრანგი მეცნიერის ზემოთ ნახსენები წიგნი? ან თუ ერთი წუთითაც კი წარმოიდგენდი იმას, რაც მისი სიკვდილის მეორე დღესვე დატრიალდა მთელს რუსეთის იმპერიაში, და რაზეც თურმე, როგორც ახლა ჟურნალმა „ლიტერატურნოე ობოზრენიემ“ გამოაქვეყნა, თვით მაქსიმ გორკი 1918 წელს თავისი ორგანო „ნოვაია ჟიზნში“ წერდა:

„Я знаю, что они производят жесточайщий научный опыт над живым телом России“

(ახლა, 1988 წელს გამოქვეყნდა. სრული 70 წლის მერე!).

* * *

ნუ ვიტყვით, რომ ოციანი წლების მეორე ნახევარში, „ნეპის“ პერიოდში ახალ სინამდვილესთან შერიგებულმა ქართულმა ინტელიგენციამ მხოლოდ ინერციით განაგრძო გზა და შედგა ფეხი შემდგომ ათეულ წელში. დღეს რაგინდ გასაკვირველიც არ უნდა იყოს, ოცდაათიან წლებში ჩვენი ინტელიგენცია ძირითადად და შეგნებულად შევიდა საბჭოური დროშით. თვით შეურიგებელნიც კი ძირითადად ახალი სინამდვილის მხარდამხარ დგანან და მიუხედავად იმისა, რომ იმ ხანად ჩვენი საზოგადოებრივი ცხოვრების მრავალ დარგში აშკარა და ნათელია ზემდგომი ორგანოების, მმართველობის უკიდურესი ადმინისტრაციული ხასიათი და მთავრობის ლონისძიებების ცხოვრებაში გატარებისას ბევრგან მეტად დრამატული მოვლენებიც, ინტელიგენცია უმრავლესობით დგას თავის ახალ პოზიციაზე. მის ამ ახალ პოზიციაზე განმტკიცებაში, როგორც ამის გამო ბევრჯერ თქმულა, უსათუოდ დიდი როლი შეასრულა იოსებ სტალინის ეროვნულმა წარმომავლობამაც, მისმა ქართველობამ... ჩვენი დედამიწის ერთი მეექვსედის სათავეში პატარა საქართველოს შვილის – ქართველი კაცის გამოჩენამ.

ორმოცდაათიან წლებში სტალინის გარდაცვალების შემდეგ, როგორც ცნობილია, მოსკოვში ბევრი ამტკიცებდა, თითქოს სტალინის პიროვნების კულტი საქართველოდან წავიდა რუსეთში. ვიტყვი, რასაკვირველია, შემდეგ და შემდეგ ამ საქმისათვის არც ჩვენ დაგვიკლია ხელი, მაგრამ არა, ეს კულტი პირიქით საქართველოში იქიდან, ზემოდან მოვიდა.

განსაკუთრებით მოქმედებდა ქართული ინტელიგენციის იმდროინდელ განწყობილებაზე, და არა მარტო ქართულ ინტელიგენციაზე, სტალინის სახელის ალზევება უცხოეთის ქვეყნებში; უცხოეთის გამოჩენილ ადამიანთა აზრები სტალინზე სწორედ იმ ხანებში. როცა ბერნარდ შოუმ იმოგზაურა რუსეთში და სტალინი ჰამილტონს შეადარა, ლენინი კი ჯეფერსონს, რომენ როლანმა რუსეთის დიდი მეთაური რომის იმპერატორ ავგუსტუსს მიამსგავსა, ანრე ბარბიუსმა კი, როგორც ცნობილია, თქვა: სტალინი დღევანდელი ლენინიაო“.

ასევე დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა ქართულ და, რასაკვირველია, არა მარტო ქართულ ინტელიგენციაზე, მაქსიმ გორკის რუსეთში საბოლოო დაბრუნებამ, იგი ხომ ოქტომბრის გადატრიალების შემდეგ მკაცრად დაუპირისპირდა რევოლუციასა და თვით ლენინს. ახლა კი, აგერ, იოსებ სტალინთან სურათიც გადაიღო და უკვე სსრკ მწერალთა პირველ ყრილობაზე სტალინზე თქვა:

„В стране... неутомимо и чудодейственно работает железная воля Иосифа сталина“

როცა სტალინი გარდაიცვალა, იტალიის სოციალისტური პარტიის ლიდერმა პიეტრო ნენიმ თქვა – დამთავრდა მსოფლიოში უდიდესი მისტიფიკაციის ეპოქაო. თუმცა ეს მისტიფიკაცია ინერციით ერთხანს (და, რაღაცნაირად მგონი დღესაც) ისევ გრძელდება.

ეს იყო, როგორც დღეს გაირკვა, მისტიფიკაცია, რომლის ნარკოზიც ჩვენი საუკუნის მთელი თაობების ორგანიზმში შეიჭრა და დღეს ნურავის ჰგონია, რომ ამ ნარკოზით გაჟღენთილი თაობების ეპოქისადმი სამსახური ყოველთვის მხოლოდ შიშისა და ანგარებისმიერი იყო, ან კიდევ თავისი მშობლიური ერის ერთგულებისა და სამსახურისგან განრიდება.

ოცდაათიანი წლების დასაწყისიდან სსრკ-ში განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა საომარ მზადებას და, ალბათ, ხელისუფლების უმაღლეს დონეზე გადაწყდა მომავალ ომში მთავარსარდლის საკითხიც.

მაშ, ლიტერატურამ და ხელოვნებამაც უნდა დააკანონოს ეს გადაწყვეტილება. ავტორხანოვისა არ იყოს, ბელადის სახელის განდიდება მართლაც ერთბაშად არ მომხდარა, მაგრამ ლიტერატურასა და ხელოვნებაში პირიქით, სწორედ ერთბაშად მოხდა:

– ერთხელ მე ამაზე უკვე ვუამბე ჩემს მკითხველს, ეს იყო, როგორც მახსოვს, 1933 წლის დასაწყისში, მწერალთა კავშირში მოვიდა პარტიის წარმომადგენელი და მწერალთა სპეციალურ კრებაზე განაცხადა, რომ თუ მანამდე აკრძალულივით იყო, დღეიდან ნებადართულია და უკვე არამც თუ სასურველი, არამედ საჭიროც, დაიწეროს მხატვრული ნაწარმოებები ხალხთა დიდ ბელადზე, ამხანაგ იოსებ ბესარიონის ძე სტალინზე.

ამ სიტყვებმა მწერლებზე ისე იმოქმედა, როგორც ამნისტიამ. ახლა მე მიჭირს ასე ირონიულად თქმა ამისა, მაგრამ სწორედ იმის შემდეგ გაიხსნა ნამდვილი ლიტერატურული მარათონი, ვინ ვის...

ყველა მწერლის პატრიოტულ, მორალურ, მოვალეობად იქნა აღქმული იმჟამად ე. წ. „სტალინის თემა“, საქართველოში ამ საქმეს გულწრფელად უმეთაურეს უფრო „ცისფერყანწელებმა“, ვიდრე ე. წ. პროლეტარულმა, უკვე ავტორიტეტდაკარგულმა მწერლებმა.

პირდაპირ ვიტყვი – ქართველ გამოჩენილ მწერალთა მიერ ესეც რთულ საქმედ იქნა იმ ხანებში მიჩნეული და ისეთ ქმნილებებში, როგორიც „ბავშვობა და ყრმობაა“, ეს სწორედ ასეც იყო. აბა, დღესაც გადაიკითხეთ ეს, ნამდვილი პატრიოტის კალმით ოსტატურად დაწერილი პოემა, იქ ხომ უპირველესად საქართველოა დახატული, მისი დიდი ისტორია, მისი დიდებული ბუნება. მისი შესანიშნავი ტრადიციები.

ხომ ვერავინ დაასახელებს არა მარტო საქართველოში, თითქმის მთელ საბჭოთა კავშირშიც კი ცოტად თუ ბევრად ცნობილ მწერალს, რომლის სიტყვასაც რაიმე ფასი და მნიშვნელობა ჰქონდა საზოგადოებაში, რომ სტალინზე სიტყვა არ დაეძრას. არა მარტო მწერლობა და ხელოვნება, მუსიკა, მხატვრობა, კინო, თეატრი; არა მარტო ჰუმანიტარული მეცნიერება, არამედ საბუნებისმეტყველო მეცნიერებაც – ტრიბუნაზე, კათედრაზე სიტყვას არავინ დაიწყებდა სტალინის ციტირების გარეშე.

პოეზია, რასაკვირველია, უფრო სწრაფად გამოეხმაურა ამ თემას; სასწრაფოდ მომზადდა ბელადისადმი მიძღვნილი პირველი ქართული პოეტური კრებული. მალე დაიწერა მოთხრობები, რომანები, პიესები. თეატრებში შეიქმნა სპექტაკლები, კინოში მხატვრული ფილმები.

* * *

ცნობილ ამბებს საქართველოში რუსი მწერლების ჯგუფის ჩამოსვლის შესახებ 1933 წელს, აქ ერთი რამეც დავუმატოთ: ამჟამად მოწინავე და საქვეყნოდ ცნობილი რუსი მწერლები – ბორის პასტერნაკი, ნიკოლოზ ტიხონოვი და სხვ. დიდი სიამოვნებით ჩამოვიდნენ არა მარტო პუშკინის, ლერმონტოვის, გრიბოედოვის, ტოლსტოის, გორკის ნაკვალევზე, არამედ, ამავე დროს, იოსებ სტალინის სამშობლოშიც.

რუსი მწერლების ამ ჯგუფის ოფიციალური მიზანი, რასაკვირველია, იყო ის, რაც კარგადაა ცნობილი ჩვენი ლიტერატურის ისტორიაში – 1934 წლისთვის მოსკოვში დანიშნული სსრკ მწერალთა წინასაყრილობო მზადება; ქართული კლასიკური და თანამედროვე მწერლობის საუკეთესო ნიმუშთა თარგმნა რუსულ ენაზე. მაგრამ ახლა შესაძლოა ისიც ითქვას, რომ ამ ჯგუფში შემავალი პოეტებისათვის სტალინის სამშობლო საქართველო და თვითონ სტალინიც უნდა ქცეულიყო (და იქცა კიდეც) ახალი შთაგონების წყაროდ. ეს, რამდენადაც მახსოვს, მათაც, იმ პოეტებმაც, კარგად იცოდნენ მაშინ; დიდად მადლობელნიც იყვნენ თავიანთი ბედისა და ეს დიდი ხნის ოცნებაც კი იყო მათი.

ბორის პასტერნაკის სტალინისადმი მიძღვნილი ლექსი გამოქვეყნდა 1936 წლის გაზეთ „იზვესტიის“ საახალწლო ნომერში. აი, სტრიქონები ამ ლექსიდან:

„А в те же дни на расстояньи - 64,
За древней каменной стеной
Живет не человек, - деянье:
Поступок ростом с шар земной,
Судьба дала ему уделом
Предшествующего пробел.
Он - то что снилось самым
смелым,
Но до него никто не смел“

ეს ლექსი, მახსოვს, იმ დღეებში ფუგასივით გასკდა. პასტერნაკის ლექსი ბელადზე!.. (როგორც ცნობილია, თვითონ პასტერნაკი თვლიდა ამ ლექსს ერთ-ერთ უძლიერეს ქმნილებად თავის შემოქმედებაში; ვინც პასტერნაკს იცნობდა, ამაში ეჭვი არავის შეეპარება). ლექსი, რასაკვირველია, გულწრფელი, ალალი იყო. იმ ხანებში პასტერნაკს მეც ბევრჯერ შევხვედრილვარ და კარგად მახსოვს, რა აღტაცებული იყო იგი სტალინის ფენომენით (განსაკუთრებით სუფრაზე, სადღეგრძელოებში). ამიტომაც მისი იმ ლექსის გულწრფელობაში, სხვა ქართველ პოეტებთან ერთად, არც მე შემპარვია ეჭვი არასდროს.

ჩვენმა ცნობილმა მეცნიერმა თამაზ ნატროშვილმა „ლიტერატურული საქართველოს“ ფურცლებზე გამოქვეყნებულ წერილში „შეწყვეტილი დიალოგი“, სწორად აღნიშნა: „ამრიგად, თანამედროვე რუსულ პოეზიაში „სტალინიანას“ სათავე დაუდო იმავე რუსული პოეზიის „სინდისად“ წოდებულმა პასტერნაკმა. დიახ, ყველაზე მნიშვნელოვანი ისაა, რომ იგი ითვლებოდა პოეტად, ვისი ცხოვრებისეული თუ შემოქმედებითი სიწრფელე საქვეყნოდ იყო აღიარებული („უმწიკვლო პიროვნება“, როგორც მოიხსენიებს რობაქიძე), ამიტომაც თვალსაჩინოდ მიაჩნიათ პასტერნაკის ლექსის ზეგავლენა ლიტერატურულ პროცესზე. სხვათა შორის ფიქრობენ, რომ სწორედ ამ ლექსმა უბიძგა ბულგაკოვს შეექმნა პიესა სტალინზე („ბათუმი“)“.

ჩვენ კი აქ დავუმატებთ – არა მარტო ბულგაკოვს... და კი არ უბიძგა, პირდაპირ დალოცა ამ გზაზე ბევრი რუსი და სხვა ეროვნებათა მწერლები.

გრიგოლ რობაქიძემ, უდიდესი ნიჭისა და ერუდიციის მოაზროვნემ, შეიძლება ითქვას, მხოლოდ ტერიტორიული დისტანციისა და უსაფრთხოების პირობებში დაინახა სტალინის „ჰოროსკოპი“, ეს მართლაც ნიმუში ადამიანის, დიქტატორის სულში ჩახედვისა. საბჭოთა ქვეყანაში მსგავსი რისამე თქმა ყოველთვის წარმოუდგენელი იყო. ნუ გავიხსენებთ მაინც და მაინც ოსიპ მანდელშტამის ლექსს, რომელსაც ბორის პასტერნაკმა მაშინვე ცუდი ნიშანი დაუსვა, „მაგას, რაც თქვენ წამიკითხეთ, არაფერი აქვს საერთო ლიტერატურასთან, პოეზიასთანო“. თუმცა, თუ გნებავთ, მაინც შეიძლება ითქვას, ეს იყო ერთადერთი მოქალაქეობრივი გამბედაობის შემთხვევა მთელი ათეული წლების მანძილზე.

(გაგრძელება იქნება).

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. „სრ“ 338-341.

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“!

სპორტი

ევრო-2004

ვის გაუმართლა, ვის – არა

2004 წლის საფეხბურთო სეზონის ცენტრალური ღონისძიება უდავოდ ევროპის ჩემპიონატის ფინალი გახლავთ, რომლის წილისყრამ ზოგს სასურველი შედეგები მოუტანა, ზოგს კი – არა. გავეცნოთ ნაკრებების მწვრთნელებისა და წამყვანი ექსპერტების შეხედულებებს.

ჯგუფი A (პორტუგალია, საბერძნეთი, ესპანეთი, რუსეთი):

ლუის ფილიპე სკოლარი (პორტუგალიის ნაკრების ბრაზილიელი მწვრთნელი):

ჩვენი ჯგუფის ყველა გუნდს პატივისცემით უნდა მოვექცეთ. ევროპის ჩემპიონატის ფინალში სუსტი გუნდები არა ხვდებიან. პორტუგალიას ორმაგი პასუხისმგებლობა აქვს – ჩვენ ხომ შინ ვთამაშობთ. მესმის, ბევრი მოუთმენლად მოელის პორტუგალია-ესპანეთის მატჩს, მაგრამ თუკი ჩვენ საბერძნეთსა და რუსეთს ჯეროვნად არ დავაფასებთ, შეიძლება ამ შეხვედრამ მნიშვნელობა დაკარგოს.

გიორგი იარცევი (რუსეთის ნაკრების მწვრთნელი):

ჯგუფის შემადგენლობა მეტად სერიოზულია, ფავორიტები კი აშკარად პორტუგალიელები და ესპანელები არიან. ჩვენი ერთი სირთულე ისიც არის, რომ სამივე მეტოქე ცხელი ქვეყნებიდანაა, ისინი იოლად ეგუებიან პაპანაქებას, ჩვენ კი ასეთ პირობებში, როცა ტემპერატურა 35-40 გრადუსს აღწევს, ქვეყნის სამხრეთში ორი მატჩი უნდა გავმართოთ. თუმცა მე ვიმეორებ: ყველაფერი იმაზე იქნება დამოკიდებული, თუ როგორ მოვემზადებით.

ვიაჩესლავ კოლოსკოვი (რუსეთის ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტი):

წილისყრისას ჩვენ ბედი გვწყალობდა. ამ ჯგუფში წარმატებით გამოსვლა უდავოდ შეგვიძლია და მეოთხედფინალში უნდა გავიდეთ. მზადებისას ამხანაგური მატჩები ისეთ მეტოქეებთან, როგორიც გერმანიისა და საფრანგეთის ნაკრებები არიან, ნამდვილად ხელს შეგვიწყობს.

ინიაკი საესი (ესპანეთის ნაკრების მწვრთნელი):

ჩვენს ჯგუფში ფავორიტის დასახელება მიძნელდება, რადგან ნაკრებების ძალა თანდათან გათანაბრდა. ჩვენ ძალიან უნდა ვეცადოთ, რათა მეოთხედფინალში გასვლის უფლება მოვიპოვოთ. ყველა მატჩში მძაფრი ბრძოლაა მოსალოდნელი. წინასწარ აუტსაიდერად ნურავის ჩავთვლით.

ოტო რეჰაგელი (საბერძნეთის ნაკრების მწვრთნელი):

ძალიან არ მსიამოვნებს, როცა თვლიან, რომ საბერძნეთის ნაკრები ბრძოლას წინასწარი თამაშების შემდეგ გამოეთიშება. მიხარია, რომ ჩემპიონატის გახსნის მატჩში უნდა ვითამაშოთ, ამასთან მინდა პორტუგალიელები გავაფრთხილო, იოლი მოგების იმედი ნუ ექნებათ. ყოველთვის შეიძლება ისეთი ნაკრებების დასახელება, რომლებსაც აქამდე დიდი მიღწევები არ ჰქონიათ. იმედი მაქვს, დიდ ყურადღებას მივიქცევთ და სწორედ ჩვენ ჩაგვთვლიან ტურნირის აღმოჩენად.

ჯგუფი B (საფრანგეთი, ინგლისი, შვეიცარია, ხორვატეთი):

ზინედინ ზიდანი (საფრანგეთის ნაკრების ნახევარმცველი):

არც მე და არც ჩემი ამხანაგები წილისყრის წინ რომელიმე სასურველ მეტოქეებზე არ ელაპარაკობდით, იმიტომ, რომ დღევანდელი მზადყოფნით ჩვენ ნებისმიერი მეტოქის ძლევა შეგვიძლია. გადახედეთ თუნდაც ჩვენს შედეგებს: უკანასკნელ 13 მატჩს ნაკრებისათვის მხოლოდ გამარჯვება მოჰქონდა.

ჟაკ სანტინი (საფრანგეთის ნაკრების მწვრთნელი):

შვეიცარია და ხორვატეთი ჩვენ დიდად არ გვაღელვებენ. ეს ნაკრებები ისეთი რანგის ტურნირისათვის, როგორიც ევროპის ჩემპიონატია, ნაკლებად შესაფერისები არიან. შეუპოვარ ბრძოლას მხოლოდ ინგლისელებთან მოველი. ისე კი, სიმართლე რომ გითხრათ, კლასით მათაც აღვემატებით. შემთხვევითი როდია, რომ ბევრი ჩვენი ოსტატი ინგლისის პრემიერლიგაში წამყვან როლს ასრულებს. ნამდვილი ბრძოლა პლეიოფის სტადიაში დაიწყება, როცა საქმე გვექნება ჩეხეთთან, ჰოლანდიასთან ან იტალიასთან.

კობი კუნი (შვეიცარიის ნაკრების მწვრთნელი):

როცა რომელიმე დიდ ტურნირში მონაწილეობის უფლებას მოვიპოვებთ ხოლმე, ტრადიციულად აუტსაიდერებად გვთვლიან. ეს შეიძლება კარგიც კი იყოს – ვინმესთვის ჩვენი თამაში პორტუგალიაში უსიამოვნო სიურპრიზად იქცეს.

დავორ შუკერი (ხორვატეთის ნაკრების ყოფილი ვარსკვლავი):

ეს იქნება პირველი დიდი ტურნირი ხორვატეთისათვის, რომელიც ჩემი მონაწილეობის გარეშე ჩაივლის. ბრძოლას თვალ-ყურს ვადევნებ, როგორც მაყურებელი. გული მტკივა, რომ ჩემი დრო წავიდა. იმედი მაქვს, დადო პრსოს სახით ჩვენს ნაკრებს ახალი დიდი ბომბარდირი ეყოლება, ნაკრებს კი გავახსენებ: მან მსოფლიოს 1998 წლის ჩემპიონატში მესამე ადგილი დაიკავა და ახლაც სოლიდური წარმატებისაკენ უნდა ისწრაფოდეს.

სვენ-გორან ერიქსონი (ინგლისის ნაკრების შვედი მწვრთნელი):

ჩვენი ჯგუფი ორ ნაწილად გაიყო – ერთში ჩვენ და ფრანგები შევდივართ, მეორეში ორი აუტსაიდერი – ხორვატეთი და შვეიცარია. საფრანგეთს, ჩემი აზრით, ახლა კონტინენტზე უძლიერესი ნაკრები ჰყავს, თუმცა ისიც ვთქვათ, რომ იგი ასეთია უკვე უკანასკნელი 6 წლის მანძილზე. ფრანგებს მსოფლიოს უკანასკნელ ჩემპიონატში დიდი ჩავარდნაც ჰქონდათ, თუმცა ამას თავისი ახსნა მოეძებნებოდა – საუკეთესო ფეხბურთელები სრულიად გადაღლილები ჩამოვიდნენ. ახლა ისინი, ცხადია, რეაბილიტაციას შეეცდებიან. არ დაგიმალავთ, ფრანგებისა მეშინია, დანარჩენი ორი მეტოქის დამარცხება კი არ უნდა გაგვიჭირდეს.

ის. მე-9 გვ.

რაგბი

„ლოკომოტივი“ ჩემპიონია

გუშინ დამთავრდა საქართველოს მორაგბეთა ეროვნული ჩემპიონატი. „ლოკომოტივის“ სტადიონზე რკინიგზელებმა სტუ-„ყოჩებს“ უმასპინძლეს გადამწყვეტ მატჩში. ორთაბრძოლა დაძაბულად წარიმართა. პირველ ტაიმში სტუდენტები დაწინაურდნენ, საბოლოოდ კი „ლოკომოტივმა“ გაიმარჯვა 18:15 და მესამედ მოიპოვა ქვეყნის ჩემპიონობა. საგულისხმოა, რომ რკინიგზელებმა წლეულს ფინალში ბათუმის „დათვების“ ძლევით საქართველოს თასიც დაიმსახურეს.

ვულოცავთ „ლოკომოტივს“ ამ წარმატებას!

სურათზე: 2003 წლის საქართველოს ჩემპიონი და თასის მფლობელი თბილისის „ლოკომოტივი“.

ალექსანდრე კოტორაშვილის ფოტო.

ყოველი მხრიდან

„გამჭვირვალე“ საუნა

ლონდონელები, ვინც 17 დეკემბერს ოქსფორდ-სტრიტზე საყიდლებზე გავლა მოისურვა, ერთ-ერთი უზარმაზარი მაღაზიის ვიტრინაში შემაცბუნებელი სანახაობის მოწმენი გახდნენ.

ინგლისური ფეხბურთის ვარსკვლავი დევიდ ბექჰემი, მხოლოდ საბანაო ხალათით საუნაში იჯდა თავისი ცოლის ვიქტორიას, ინგლისის ნაკრების მწვრთნელის ერიკსონისა და, რატომღაც, ტონი ბლერის კამპანიაში. რასაკვირველია, ნამდვილი ბექჰემი ამ დროს მადრიდში იყო, ბლერი კი – სამუშაოზე. ალბათ, მწვრთნელსაც და ვიქტორიასაც რაღაც საქმე ექნებოდათ, ვიტრინაში კი მხოლოდ მათი ორეულები ისხდნენ.

ყველაზე საოცარი აქ მათი ორეულების გამოჩენა კი არ იყო, რადგან ბექჰემის ოჯახიც, ნაკრების მწვრთნელიც და ქვეყნის პრემიერმინისტრიც დიდებული რეკლამაა. მთავარი ის იყო, თუ რას უწევდნენ ისინი რეკლამას.

აღმოჩნდა, რომ ამ დღეს აქ გასაყიდად გამოიტანეს სკანდალურად ცნობილი ფოტოგრაფის ელისონ ჯეკსონის წიგნი. ავტორი კი იმითაა ცნობილი, რომ ის სწორედ ორეულებს იყენებს ისეთი სკანდალური თუ სენსაციური კადრებისათვის, რაზეც პაპარაცები ვერც კი იოცნებებენ.

და იცით, წიგნში ნამდვილად არის თითქმის ისეთივე ფოტოსურათი, როგორიც ვიტრინიდან მოჩანდა.

მაინც პოლიტიკას დაუკავშირეს

ამ სამდღიანი მატჩების სერიას კარგა ხანია, ელოდნენ კრიკეტის ინდოელი გულშემატკივრები. სპორტის ამ პოპულარულ ეროვნულ სახეობაში ერთმანეთს უნდა შეხვედროდნენ პაკისტანისა და ინდოეთის გუნდები.

მაგრამ შოვინისტური ორგანიზაციის „შივ სენას“ აქტივისტთა ჯგუფმა ხუთშაბათს გვიან ღამით ქალაქ აგრაში კრიკეტის მინდორი გადახნა.

„შივ სენას“ ლიდერები აცხადებენ, რომ ისინი ამ ორი ქვეყნის სპორტული კავშირების განახლების წინააღმდეგ გამოვლენ მანამდე, სანამ პაკისტანი არ შეწყვეტს სახელმწიფო ტერორიზმის პოლიტიკას.

მატჩების ორგანიზატორებმა დაგმეს ექსტრემისტების ასეთი გამოხდომა ისეთ ვითარებაში, როცა ქვეყნის პოლიტიკური ხელმძღვანელობა და პრემიერ-მინისტრი ატალ ბიჰარი ვაჯპაი გამოდიან დელისა და ისლამაბადს შორის ურთიერთობის ნორმალიზაციისათვის.

პოლიციამ სტადიონის დაცვა გააძლიერა. მიმდინარეობს მინდვრის აღდგენა, რათა 24 დეკემბერს პაკისტანელ სპორტსმენებს უმასპინძლონ.

კრიკეტი ამ ორ ქვეყანაში სპორტის ძალზე პოპულარული სახეობაა. ორივე ქვეყნის გუნდები ტრადიციულად იბრძოდნენ პირველობისათვის. მაგრამ ამ ორ ქვეყანას შორის ურთიერთობის მორიგი გამწვავების, კამმირის ჩრდილოეთით, კარგილის სამხედრო კონფლიქტის შემდეგ ყოველგვარი სპორტული კავშირი შეწყდა, რამაც როგორც ინდოეთში, ისე პაკისტანში, მილიონობით გულშემატკივარის გულისწყრომა გამოიწვია.

ახლა სამხრეთ აზიაში [illegible] დაძაბულობის შენელების პირობებში, მხარეები შეთანხმდნენ მომავალი წლის მარტიდან მატჩების განახლებაზე. ქალაქ აკსაში, სადაც ცნობილი ტაჯ მაჰალის მავზოლეუმია, დანიშნული ეს შეხვედრა სპორტული კავშირების განახლების თავისებური უვერტიურა უნდა ყოფილიყო.

აგიტატორებიც ასეთი უნდა

შეიძლება, ფეხბურთის სამყაროში სხვა ასეთი დაუძინებელი მტრები ვერც კი გამოძებნოთ, სამხრეთამერკულ ქვეყნებს თუ არ ჩავთლით, როგორიც მარსელი და პარიზია – „მარსელისა“ და „პარი სერ ჟერმენის“ თითქმის არც ერთი შეხვედრა არ დამთავრებულა გულშემატკივრების ხელჩართული შეტაკების გარეშე.

კლუბების ხელმძღვანელები „თავს იტკივებენ“ გამოსავლის, რაღაც მშვიდობიანი ინიციატივის ძებნაში.

ახლახან სამხრეთელებმა ასეთ ორიგინალურ ზომასაც კი მიმართეს: „ველოდრომის“ ტრიბუნაზე შექმნეს ფეხბურთის გუნდი... მწერლებისაგან – 5 ადგილობრივი, 5 პარიზიდან და ერთიც ნეიტრალური ლიონიდან. კალმის ოსტატებს ასეთი თხოვნით მიმართეს: ფეხბურთის მატჩების ყურებისას მიღებულ შთაბეჭდილებებზე ძველი მეტოქეების უკვე დაგეგმილი 24 აპრილის მატჩამდე ფანატებისთვის შექმნან დამაჯერებელ-დამაფიქრებელი მოთხრობების კრებული.

აბა, წარმოიდგინეთ ტრიბუნაზე ამ კრებულის კითხვით გატაცებული გულშემატკივარი, ანდა სტადიონზე იმ რწმენით მოსული, რომ „წესიერად“ უნდა მოიქცეს.

ახლა ისიც წარმოიდგინეთ, რომ, თურმე ამ პარიპარად შეკოწიწებული „ფეხბურთელი“ მწერლების უმეტესობას, გვაპატიეთ და ფეხებზე ჰკიდია „მარსელიცა“ და „პსჟ-ც“, საერთოდ, ფეხბურთიც.

მაგალითად, 56 წლის პარიზელი ლიტერატორი ფრედერიკ ბაჟარდი ჟურნალისტებთან აღიარებს, რომ უკანასკნელად ფეხბურთის მატჩი ნახა 13 წლის ლაწირაკმა, თამაშობდნენ ელზასელი ვეტერანები. „ისეთი ცემატყეპა იყო, ძვლები ჭახჭახებდნენ“.

მწერალმა ქალმა მარი დესპლეშინმა კი თქვა, რომ ფეხბურთი საერთოდ არ უნახავს, ტელევიზორითაც კი.

აგიტატორებიც ასეთი უნდა (?!).

სტუმრად მშობლიურ სკოლაში

იმ დღეს ლისაბონის ერთ-ერთი სკოლის მოსწავლეებმა ორმაგად გაიხარეს:

ჯერ ერთი, მათ სტუმრად ეწვიათ სახელოვანი თანასკოლელი – ფეხბურთის ნორჩ გულშემატკივართა, და არა მარტო მათი, კერპი ლუიშ ფიგუ.

და მეორეც, ასეთი საპატიო სტუმრობისას გაკვეთილების ჩატარებაზე ვიღა მოიცლიდა.

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“!

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორმა, აკადემიკოსმა და კავკაზიოლოგმა ქიმაგმა დიმიტრი თუხარელმა ორ ათეულზე მეტი ფოტო მისახსოვრა, რომლებშეც ასახულია ქართული ფეხბურთის პრეწყინვალე წარმომადგენელი ᲨᲝᲗᲐ ᲛᲐᲛᲐᲪᲐᲨᲕᲘᲚᲘ. მისი თამაში, სამწუხაროდ, არ მახსოვს. ამიგომ ამ ხაღხს შევეხმაიენე, ვისაც თავისი თვალით ჰყავს მწვანე მინდორზე ნანახი თბილისის „დინამოს“ ლეგენდარული კაპიტანი.

ᲨᲝᲗᲐ ᲛᲐᲛᲐᲪᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ქართული ფეხბურთის განვითარების საქმეში დიდი ღვაწლი ეა ამაგი მიუძღვის. იგი ბანდალთ თბილისის „დინამოს“ პირველი კაპიტანი, რომელიც ქალქსაგთი აღიმართებოდა მეგობრთა თავდამსხმელების წინ, თავეაამოლებით, დაუღალავად იბრძოდა თავისი კარის დასაკეთებლად. გაჭირვების გალეეში ყოველთვის იქ გამოჩნდებოდა, სადაც ბუნებ უჭირდა და ყოველთვის თბილისელთა მეკარეებს ამცდი იყო. ეს ყოველივე, როგორც ავვიწონე, ქვეყნ თაობის დიწამოელთაგან და გულმშაკვარებისაგან მოვისმინე.

მ. მაგულაძეს დაბადა 1912 წელს, 1925-ში, როცა 13 წლის ბიჭი, გადაწყვიტა ფეხბურთის მონაწილეობით გამოიჩინოს თავი ფიზკულტურის მოყვარულთა საზოგადოება „დინამოს“ ფეხბურთელთა გუნდში. ამ დროს ეს საზოგადოება ხელმძღვანელობდა ცნობილი ფიზკულტურის მოღვაწე ალექსანდრე ჯაკელი. ის ხშირად ესტუმრებოდა ხოლმე ბიჭებს სავარჯიშოზე და ყურადღებით აკვირდებოდა მათ თამაშს. ალექსანდრე ჯაკელი ხედავდა, რომ ბიჭებს ფეხბურთის ნიჭი ჰქონდათ, მაგრამ ამ ნიჭის სრულყოფისთვის ბევრი რამ აკლდათ. ამიტომ ალექსანდრე ჯაკელი ხშირად ეუბნებოდა ბიჭებს, რომ ფეხბურთის ნიჭი ნიჭია, მაგრამ ის ნიჭი ადამიანს მაშინ ეხმარება, როდესაც ის ნიჭს ფიზიკურ ვარჯიშობასაც უთავსებს. ალექსანდრე ჯაკელი ურჩევდა ბიჭებს, რომ ფეხბურთის გარდა, სხვა სპორტული თამაშობებიც ეთამაშათ, მაგალითად, ფეხბურთელებს ურჩევდა ხშირად ეთამაშათ ჩოგბურთი, ეცურათ, ეთამაშათ ფარიკაობა და ა. შ.

ალექსანდრე ჯაკელის ეს რჩევები ბიჭებმა ნაყოფიერად გამოიყენეს. ისინი ხშირად ეთამაშებოდნენ ჩოგბურთში, ცურავდნენ, ფარიკაობდნენ და ამ სპორტული თამაშობების წყალობით ფეხბურთელებმა ბიჭებმა ფიზიკურად ძლიერი ვაჟკაცები გამოიზარდნენ.

ალექსანდრე ჯაკელის რჩევებს ბიჭებმა ნაყოფიერად გამოიყენეს. ისინი ხშირად ეთამაშებოდნენ ჩოგბურთში, ცურავდნენ, ეთამაშებოდნენ ფარიკაობა და ა. შ.

ალექსანდრე ჯაკელის ეს რჩევები ბიჭებმა ნაყოფიერად გამოიყენეს. ისინი ხშირად ეთამაშებოდნენ ჩოგბურთში, ცურავდნენ, ეთამაშებოდნენ ფარიკაობა და ა. შ.

ალექსანდრე ჯაკელის ეს რჩევები ბიჭებმა ნაყოფიერად გამოიყენეს. ისინი ხშირად ეთამაშებოდნენ ჩოგბურთში, ცურავდნენ, ეთამაშებოდნენ ფარიკაობა და ა. შ.

პირველი კაპიტანი

ალექსანდრე ჯაკელის ეს რჩევები ბიჭებმა ნაყოფიერად გამოიყენეს. ისინი ხშირად ეთამაშებოდნენ ჩოგბურთში, ცურავდნენ, ეთამაშებოდნენ ფარიკაობა და ა. შ.

ალექსანდრე ჯაკელის ეს რჩევები ბიჭებმა ნაყოფიერად გამოიყენეს. ისინი ხშირად ეთამაშებოდნენ ჩოგბურთში, ცურავდნენ, ეთამაშებოდნენ ფარიკაობა და ა. შ.

ალექსანდრე ჯაკელის ეს რჩევები ბიჭებმა ნაყოფიერად გამოიყენეს. ისინი ხშირად ეთამაშებოდნენ ჩოგბურთში, ცურავდნენ, ეთამაშებოდნენ ფარიკაობა და ა. შ.

ალექსანდრე ჯაკელის ეს რჩევები ბიჭებმა ნაყოფიერად გამოიყენეს. ისინი ხშირად ეთამაშებოდნენ ჩოგბურთში, ცურავდნენ, ეთამაშებოდნენ ფარიკაობა და ა. შ.

ბატონური იქითური

„ჩემი გაგებით, ტიერი ანრი ერთ-ერთი უძლიერესია მსოფლიოში“

ამ დღეებში გაჩეი „ეკიპის“ კორესპონდენტი მაღრიდში დეედე ბექჰემს ეწვია.

– უნდა ეკითხოთ თუ არა, რომ საფრანგეთ-ინგლისის მატჩი (13 თვიანი ლისაბონში) ეუროპის პირველობამტე ისკორიანში შეხვ?

– ჩემი აზრით, ეს შესანიშნავი შეხვედრა იქნება. პირადად მე რაც შეიძლება, ყოველთვის მაინტერესებს მატჩები დიდ ნაკრებებთან, თამაში მაღალ კლასის ფეხბურთელებთან. საორანეის მსოფლიო კლასის მოთამაშეები პაჟას.

– ბევრი ფრანგი მოთამაშე ინგლისში გამოვიდ და გულშემატკივრები კარგად იცნობენ მათ.

– ღიახ, თუნდაც ტიერი ანრი ავიღოთ. იგი მსოფლიოს ერთ-ერთი უძლიერეს ფეხბურთელად მიმაჩნია. გარდა ამისა, შესანიშნავი ადამიანია, ასე რომ, მხარიამ ხართ შეეეხვა.

– ვის თვლით ეურო-2004-ის ფავორიტად?

– ვფიქრობ, ინგლისს კარგი შესაძლებლობები აქვს, საორანეეს კი უმაღლესი კლასის მოთამაშეები პაჟას. ამდენად, ფავორიტი საორანეეა.

ანრი, ანრი...

1996 წელს ტიერი ანრი საფრანგეთის საეკეთესო ახალგაზრდა მოთამაშედ აღიარეს. მასთან ერთად საფეხბურთო სკოლაში სწავლობდნენ ფრანგული ფეხბურთის ისეთი ვარსკვლავები, როგორიც დღეს გრეზეეზ და ნაკოლა ანელკა არიან. ორივე დღეზე ანრის უპირატეს მეკარედ თვლის.

33 – ათ გოლებს ცვლიდე ერთ რალეეზონა, რომელიც ანრიმ ერთ სეზონში – 2001-2002 წლებში გაიგანა, როცა „არსენალი“ ინგლისს ჩემპიონიც გახდა და თასის მფლობელიც.

ორი გოლიღა აკლია

ჯრსტმენ ვიერი ბევრ გუნდში დიდი წარმატებით თამაშობდა, მაგრამ თავის ახალგეულ კლუბ „ინტერში“ (თუმცა ახლანდელ ეტაპზეაი გამოსულებმეც დაბრაკობენ) მანც განსაკუთრებული მიღწევები აქვს. სულ ხამიოლე სეზონის განმავლობაში „ბობოს“ (ვიერის მეგობრებია) „ინტერის“ შემადეელობაში ვიაგანა 98 გოლი, ასე რომ, იეხიელშე სულ ეოცაიაე აკლია.

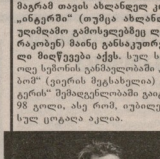

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“!

ადამიანი დროში

პაოლო როსის ნოსტალგია

ამას წინათ ცნობილი ბულგარელი მიმომხილველი რუმენ პაიტაშევი, რომელიც არაერთ ევროპულ გამოცემასთან თანამშრომლობს, ეწვია 70-80-იანი წლების მსოფლიო ფეხბურთის განთქმულ ვარსკვლავს, პაოლო როსის და ერთი განსაცვიფრებელი რამ გაახსენა:

– სინიორ როსი! როცა იტალია მსოფლიო ჩემპიონი გახდა (1982), ერთმა გულშემატკივარმა, ფეხსაცმლის მწარმოებელმა, ასეთი რამ თქვა: სანამ როსი ცოცხალია, მე მას ფეხსაცმელს როგორ მოვაკლებო...

– რა გასაოცარი მეხსიერება გქონიათ, როგორ დაიმახსოვრეთ? დიახ, იყო ასეთი ფეხსაცმლის მეწარმე ქალაქ ვიჯევანოდან. მას შემდეგ 20 წელზე მეტი გავიდა, მაგრამ მის მიერ გამოგზავნილი თუნდაც ერთი ფეხსაცმელი თვალითაც არ მინახავს.

ეს იმას როდი ნიშნავს, რომ დიდად პოპულარული პაოლო როსი იტალიელებისაგან საჩუქრებს არ იღებდა. იღებდა, რამდენიც გნებავთ. იგი ხომ იტალიელებს ძალიან უყვარდათ და ახლაც დიდად აფასებენ; ჟურნალისტებიც ხშირად ეწვევიან ხოლმე მას.

– თუკი გავიხსენებთ ყველა იმ წოდებას, რომელიც თქვენ მიიღეთ (იტალიის 1978 წლის საუკეთესო ფეხბურთელი, იტალიის 1982 და 1984 წლების ჩემპიონი, იტალიის 1983 წლის თასის მფლობელი, ევროპის ჩემპიონთა თასის (1985), თასების მფლობელთა თასის (1984), ევროპის სუპერთასის (1984) მფლობელი, მსოფლიო ჩემპიონი, მსოფლიოს 1982 წლის ჩემპიონატის უპირველესი სნაიპერი). დარჩა კი რაიმე, რომლის მიუღებლობამაც გული დაგწყვიტათ?

– არა, არაფერი დარჩენილა. როგორც საკლუბო, ისე სანაკრებო დონეზეც მსოფლიო სიმაღლეებს მივაღწიე. ჩემი საფეხბურთო კარიერა ბედნიერი გამოდგა.

– თავის დროზე თქვენ კარგი ანაზღაურება გქონდათ, მაგრამ თუკი მას დღევანდელი ფეხბურთელების შემოსავალს შევადარებთ...

– ყველაფერს თავისი დრო აქვს. ცხოვრება იცვლება, ისე რომ, ადრინდელ და ახლანდელ შემოსავალს ერთმანეთს ნუ შევადარებთ.

– ახლა რას საქმიანობთ?

– უძრავ-მოძრავი ქონების ფირმის პატრონი ვარ. გარდა ამისა, ფერმერიც გახლავართ: მაქვს ვენახი, ყურძენთან ერთად – ზეთისხილიც.

– როგორ მოხდა, რომ თქვენი სახელი დაუკავშირეს სკანდალს, რომელსაც იტალიაში „შავი ტოტო" უწოდეს?

– სკანდალი მას შემდეგ დაიწყო, რაც გამოქვეყნდა მონაცემები უკანონო ტოტალიზატორზე „სერია A-ს" მატჩების უკანონო ფსონებზე. მე ახლა მიჭირს იმის ახსნა, რაც მოხდა. ამის გამო ფეხბურთში ორი წელი დავკარგე. ყველაზე საშინელი კი ის იყო, რომ რაიმე დანაშაული არ ჩამიდენია. დიახ, ვიმეორებ, დამნაშავე საერთოდ არ ვყოფილვარ, მაგრამ რადგან იტალიაში დიდად პოპულარული ვიყავი, ფედერაციამ სწორედ ჩემი მსხვერპლად შეწირვა გადაწყვიტა. ამით ხაზი გაუსვეს იმ გარემოებას, რომ თუ საჭირო იქნებოდა, არავის დაინდობდნენ. ერთი სიტყვით, ასეთი ბედი მერგო.

– როგორ მოახერხეთ იმ მძიმე პერიოდში მზადყოფნის აღდგენა, მინდორზე გამოსვლა და ძველებურად თამაში?

– თუკი ვინმე თვლის, რომ იგი ამა თუ იმ სფეროში პროფესიონალია, სწორედ ისე უნდა იცხოვროს, როგორც პროფესიონალს შეეფერება. მთელი თავისი ცხოვრების მანძილზე ასე უნდა მოიქცეს – გამოზომოს რა ჭამოს, რა დალიოს, როდის დაიძინოს. არავინ თქვას, რომ ყოველივე ეს წვრილმანია – სწორედ მისგან შედგება პროფესიონალის ცხოვრება. თუკი გინდა, ფეხბურთის მაღალ დონეზე თამაში, ბევრ ცხოვრებისეულ ჩვევაზე ხელი უნდა აიღო. თუკი სხვადასხვა მაცდურ სიამოვნებაზე უარს არ იტყვი, კარგი მოთამაშე ვერ გახდები.

– სამ გოლს ბრაზილიელთა კარში (3:2 – ნახევარფინალში) თქვენ, ეტყობა, თვლით ყველაზე დიდ პირად მიღწევად.

– შემდეგ მსოფლიო ჩემპიონი გავხდი, მაგრამ, რაც შეეხება გატანილ ბურთებს, ეს დღე, მართლაც, უბედნიერესი იყო ჩემს კარიერაში: სად შეგხვედრიათ ფეხბურთელი, რომელსაც სამი ბურთი გააქვს მსოფლიოში უძლიერესი ბრაზილიის ნაკრების კარში?

– იმ ორი დიდი იტალიელი მწვრთნელისგან – ბეარზოტისა და ტრაპატონისაგან – მაინც ვისგან შეითვისეთ მეტი? ვინ მოახდინა თქვენზე მეტი გავლენა?

– რა თქმა უნდა, ბეარზოტისგან. იგი ერთ-ერთი ყველაზე გამოჩენილი მწვრთნელი იყო ფეხბურთის ისტორიაში, აბსოლუტურად კომპეტენტური სპეციალისტი, როგორც ტაქტიკური და ტექნიკური, ისე ფსიქოლოგიური თვალსაზრისით. დიდებულად ერკვეოდა მსოფლიო ფეხბურთში, ყველაფერი იცოდა გამოჩენილი ფეხბურთელების შესახებ, როცა რომელიმე თამაშის წინ გვამზადებდა, ითვალისწინებდა მეტოქეთა თავისებურებებს, რომელთა შესახებ მეტი იცოდა, ვიდრე ნებისმიერმა მზვერავმა.

– თუკი ნაკრებს დავუბრუნდებით, თვლით თუ არა, რომ მსოფლიოს 1978 წლის ჩემპიონატში არგენტინაში იტალიის გუნდი ბეარზოტის ხელმძღვანელობით ყველაზე ძლიერი იყო?

– ვფიქრობ, ეს იყო უძლიერესი ნაკრები მთელი იტალიური ფეხბურთის ისტორიაში, როგორც სანახაობითი, ისე ტაქტიკური თვალსაზრისით. ის „სკუადრა აძურა" ყველა დანარჩენ მონაწილეს აღემატებოდა.

– იტალიის 1982 წლის ნაკრებსაც?

– დარწმუნებული ვარ, ნაკრების დონე 1978 წელს უფრო მაღალი იყო. მართალია, ესპანეთში გავიმარჯვეთ, არგენტინაში ვერა, მაგრამ ეს ხომ ფეხბურთში ხდება ხოლმე, 1978 წელს ჩვენ თვითონ არ გვჯეროდა, რომ მსოფლიო ჩემპიონები გავხდებოდით. გავიდა ოთხი წელიწადი, გუნდმა მეტი გამოცდილება მიიღო, რამაც წარმატების მოპოვების საშუალება მოგვცა.

– თქვენ მკვეთრად გამოხატული გოლეადორი იყავით. როგორ ფიქრობთ, ბომბარდირები იბადებიან თუ მერე ყალიბდებიან?

– ბომბარდირებად იბადებიან, შემდეგ კი გამოცდილების მიღება და ნიჭის განვითარებაა საჭირო. თუკი თავიდანვე არ გახასიათებს ის თავისებურებები, რაც ფეხბურთელს ბომბარდირად გაქცევს, შეიძლება არაფერი გამოვიდეს, საგოლე გრძნობა დაბადებიდან უნდა გქონდეს, ისე კარგი თავდამსხმელი ვერ გახდები.

– ეს თქვენც გეხებათ?

– დიახ, მე ბომბარდირად დავიბადე.

– ახლა, როცა ამდენი დრო გავიდა, როგორ უნდა ავხსნათ ის საოცარი სახეცვლილება, რაც იტალიის ნაკრებს მოუვიდა, მსოფლიოს 1982 წლის ჩემპიონატზე წინასწარ ჯგუფში მან სამივე მატჩი ფრედ დაასრულა და გზა მხოლოდ იმის წყალობით გააგრძელა, რომ კამერუნელებთან შედარებით ბურთების უკეთესი სხვაობა ჰქონდა.

– ეს ხომ ფეხბურთის თავისებურებაა: ხან ცუდი პერიოდი გიდგება, ხან – კარგი. ტურნირის დასაწყისში ჩვენ ფსიქოლოგიასთან დაკავშირებული პრობლემები გვქონდა. შემდეგ რწმენა დაგვიბრუნდა, სრული ძალით დავიწყეთ თამაში, ზედიზედ მოვიგეთ, რაც ჩინებული ფინალური მატჩით დავაგვირგვინეთ.

– თვლით თუ არა, რომ „იუვენტუსი", როცა იქ როსი, პლატინი და ბონეკი თამაშობდნენ, ამ კლუბის ისტორიაში უძლიერესი იყო?

– პლატინი და ბონეკი დიდებული ფეხბურთელები იყვნენ, მაგრამ მათ გარდა „იუვენტუსში" ხომ კიდევ ექვსი მსოფლიო ჩემპიონი თამაშობდა, ძოფი, კაბრინი, ჯენტილე, ტარდელი, შირეა და როსი. ეს იყო ჩინებული გუნდი, თითოეული ფეხბურთელი მინდორზე კარგად ასრულებდა თავის ფუნქციებს.

– დღევანდელ „იუვენტუსზე" რაღას იტყოდით?

– ეს გუნდი ყოველთვის ძლიერი იყო. მოთამაშეები მოდიან და მიდიან, „იუვენტუსს" კი შეუძლია ყველას მოუნახოს შემცვლელი, თვით ყველაზე გამოჩენილ მოთამაშესაც კი.

– როგორ შეიცვალა იტალიური ფეხბურთი თქვენი ახალგაზრდობის დროიდან დღემდე?

– ფეხბურთი საერთოდ ძალიან შეიცვალა, იგი დიდ ინდუსტრიად იქცა, ეკონომიკური ინტერესი მთავარი გახდა, ამან კი უბრალო ადამიანური ურთიერთობები დააზიანა, დაირღვა ადამიანური კონტაქტები. მე იმ დროის დიდი ნოსტალგია მაქვს, იმ ფეხბურთისა, რომელიც დღევანდელივით სწრაფი არ იყო, მაგრამ უფრო ტექნიკური.

– როგორი შანსები აქვს იტალიის ნაკრებს ევროპის 2004 წლის ჩემპიონატზე პორტუგალიაში?

– ვფიქრობ, „სკუადრა აძურა" ძალიან ძლიერია. მას შეუძლია ევროპული „ოქროს" მოგება. მაგრამ, ცხადია, არიან სხვა ძლიერი ნაკრებებიც: საფრანგეთი, გერმანია, პორტუგალია. ჩვენ კინაღამ არ გავხდით ევროპის 2000 წლის ჩემპიონები, მაგრამ სულ უკანასკნელ მომენტში ბედმა გვიმტყუნა.

მოამზადა
გივი თორელმა.

აქეთური – იქითური

„ფული ჯიბეში კი არ ჩავიდე, მოთამაშეებს ხელფასი დავურიგე"

კატალონიის საგადასახადო პოლიციამ დაიწყო „ბარსელონას" კაპიტან ლუის ენრიკეს საქმის გამოძიება. ფეხბურთელს ბრალად ედება გადასახადების გადაუხდელობა 270 ათასი ევროს რაოდენობით. 1999-2000 წლებში ლუის ენრიკემ, რომელიც კომპანიის მფლობელია, სახელმწიფოს დაუმალა ფირმა „ნაიკისაგან" მიღებული 600 ათასი ევრო. ესპანეთის საგადასახადო კოდექსის თანახმად, თუ ვინმემ სახელმწიფოს დაუმალა 90 ათას ევროზე მეტი თანხა, ეს უკვე სერიოზულ დანაშაულად ითვლება.

თვით ლუის ენრიკე ამტკიცებს, რომ ფული ჯიბეში კი არ ჩაუდია, არამედ „ბარსელონას" მოთამაშეებს ხელფასი დაურიგა. ასე რომ, შეკითხვებით მას კი არ უნდა მიმართონ, არამედ კლუბის ხელმძღვანელობას.

ნუდისტს ვერაფერს უხერხებენ

ინგლისში ვერაფერს უხერხებენ განთქმულ ნუდისტ მარკ რობერტსს, რომელიც ხან სად ამოჩნდება სტადიონზე სრულიად შიშველი და ხან – სად. ცხადია, სტადიონიდან, უფრო ზუსტად მინდვრიდან მაშინვე გაჰყავთ და თანაც არც ცემა-ტყეპას აკლებენ, მაგრამ ნუდისტმა (ეს რა ოხრობა შემოვიდა), მაინც 150-ჯერ შეძლო ინგლისელი გულშემატკივრებისათვის თავისი შიშველი სხეულის ჩვენება და, ასე განსაჯეთ, მისი სახელი გინესების რეკორდების წიგნშიც კი შეიტანეს.

ამ დღეებში განთქმული „სტრიკერი" მოულოდნელად გადაეშვა მინდორზე უკვე ესპანეთში, „ბარსელონა"-„რეალის" პრინციპული მატჩის დროს. ასეთი პატივი „ნოუ კამპის" სტადიონს პირველად ხვდა.

ევრო-2004

ვის გაუმართლა, ვის – არა

(მეშვიდე გვერდიდან)

ჯგუფი C (შვედეთი, ბულგარეთი, დანია, იტალია):

ჯოვანი ტრაპატონი (იტალიის ნაკრების მწვრთნელი):

არ დაგიმალავთ, წილისყრის შედეგებმა მთლიანად დამაკმაყოფილა. პირველი კალათიდან ჩვენ შეგვხვდა შვედეთი, რომელიც რაღაცა გაუგებრობის შედეგად აღმოჩნდა იქ, საფრანგეთთან, ჩეხეთთან და პორტუგალიასთან ერთად. არა მგონია, რომ ბულგარეთმა ისეთივე წარმატებით ითამაშოს, როგორც მსოფლიოს 1994 წლის ჩემპიონატში. საამისოდ მას ახალი სტოიჩკოვი უნდა ჰყავდეს, ასეთი კი ჯერ არა ჩანს. ათლეტი დანიელები ყოველთვის ძნელად დასაძლევნი არიან, მაგრამ ისინი ძალიან სწორხაზოვნად თამაშობენ. ჩვენ ვიცით, როგორ ვებრძოლოთ ასეთ მეტოქეებს.

მორტენ ოლსენი (დანიის ნაკრების მწვრთნელი):

ასეთი ჯგუფიდან მეოთხედფინალში გასვლა სავსებით შესაძლებელია. გადამწყვეტი, ჩემი აზრით, შვედებთან შეხვედრა იქნება, ვინც მოიგებს, უძლიერესი რვა გუნდის რიცხვში სწორედ ის მოხვდება. თუმცა ბულგარელებიც ჯეროვნად უნდა შევაფასოთ.

ტომი სედერბერგი (შვედეთის ნაკრების მწვრთნელი):

მე არა ვარ პროგნოზების მოყვარული. ცხოვრება ისედაც ბევრ სიურპრიზს გვთავაზობს. არ ღირს ახლა იმაზე მსჯელობა, რა მოხდება ნახევარი წლის შემდეგ.

ხრისტო სტოიჩკოვი (ბულგარეთის ნაკრების ყოფილი ვარსკვლავი):

ეჰ, ხუთიოდე წელი რომ დამაკლებინა, ჩვენს ნაკრებს სიამოვნებით დავეხმარებოდი. ძალიან მიხარია, რომ ერთგვარი ჩავარდნის შემდეგ, რაც თაობათა ცვლით იყო განპირობებული, ჩვენი ნაკრები კვლავ ავანსცენაზე გამოვიდა. ერთი მხრივ კარგიცაა, რომ ყველანი ამოუცნობ გუნდად გვთვლიან და ჩვენს ფეხბურთელებს ევროპაში ნაკლებად იცნობენ. დაახლოებით ასეთი იყო საქმე მსოფლიო ჩემპიონატის წინ, რომელიც აშშ-ში გაიმართა. რითი დამთავრდა ეს ყველაფერი, კარგად არის ცნობილი.

ჯგუფი D (ჩეხეთი, ლატვია, გერმანია, ჰოლანდია):

რუდი ფიოლერი (გერმანიის ნაკრების მწვრთნელი):

ჩვენს ჯგუფში ძნელი ბრძოლა მოგველის – ჩეხეთი, ჰოლანდია, გერმანია – ეს სამი გუნდი ერთ ჯგუფში აღმოჩნდა, ერთ მათგანს ხომ იარაღის დაყრა მოუხდება. მას შემდეგ, რაც მსოფლიო ჩემპიონატში მეორე ადგილზე გამოვედით, გერმანიაში „ბუნდესტიმისაგან" ბევრს მოელიან. ზოგს ნამდვილად სჯერა, რომ ჩვენ მსოფლიოში სიძლიერით მართლაც მეორე ნაკრები ვართ ბრაზილიელების შემდეგ. „თამასას" რომ დავუწიოთ, გერმანელები იმედგაცრუებულები დარჩებიან. ყველაფერს გავაკეთებთ, რომ ასე არ მოხდეს.

დიკ ადვოკაატი (ჰოლანდიის ნაკრების მწვრთნელი):

ვეთანხმები ჩემს კოლეგას ფიოლერს, რომ ჩვენი ჯგუფი ყველა დანარჩენზე უფრო ძლიერია, იმის მიუხედავადაც კი, რომ აქ თამაშობს ამნაირი დონის შეჯიბრებების დებიუტანტი ლატვია. ძნელი, მძაფრი ბრძოლა მოგველის. ჰოლანდიელებსა და გერმანელებს ერთმანეთთან ყოველთვის განსაკუთრებული „ანგარიში" ჰქონდათ, ჩეხების ძალა კი ჩვენ შესარჩევ ეტაპზევე ვიგრძენით.

პაველ ნედვედი (ჩეხეთის ნაკრების ნახევარმცველი):

ევროპის წინა ჩემპიონატში ჰოლანდიამ მსაჯის დახმარებით ჩვენ გამარჯვება ხელიდან გამოგვტაცა. კიდევ უფრო ადრე გერმანიამ „ოქროს გოლის" წყალობით იგივე გაგვიკეთა. ორივე მეტოქეს „ვალი" უნდა დავუბრუნოთ და ამას გავაკეთებთ კიდეც. ჩვენი ნაკრები ესოდენ ძლიერი არასოდეს ყოფილა. ჩვენ ჩემპიონები უნდა გავხდეთ.

ალექსანდრ სტარკოვი (ლატვიის ნაკრების მწვრთნელი):

ჩვენი ნაკრები თითქმის ერთადერთია, რომლისგანაც არავინ არაფერს ელის, თანაც მას შემდეგ, რაც ესოდენ ძლიერ ჯგუფში აღმოვჩნდით. არავის ესმის, როგორ მოვხვდით პორტუგალიაში, მაგრამ ხომ ცხადია, რომ მოვხვდით. ჩვენს მხარეზე ფსიქოლოგიური უპირატესობა იქნება – შეუძლებელი უკვე შევძელით და, მეტოქეებისაგან განსხვავებით, არავინ არაფერს გვთხოვს. რაიმე კონკრეტულ მიზანს ნუ დავისახავთ, უბრალოდ, შევეცადოთ კარგად ვითამაშოთ, ჯერჯერობით ჩვენ ხომ მხოლოდ მოწაფეები ვართ.

მოამზადა
გივი გამრეკელმა.

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა"!

ლიდერი

რაული მარტოდმარტო უსწორდება მეტოქეებს

თუ მიმდინარე სეზონის გამორჩეულ ფეხბურთელებზე ვილაპარაკებთ, აქ ერთ-ერთი პირველი უნდა დავასახელოთ რაული.

აი, ზოგი რამ მისი „სადარბაზო ბარათიდან":

რაულ გონსალეს ბლანკო დაიბადა 1977 წლის 27 ივნისს, სიმაღლე 180 სმ, წონა – 68 კგ, ამპლუა – თავდამსხმელი. კარიერა – 1994 წლიდან მხოლოდ ერთ გუნდში – მადრიდის „რეალში" თამაშობს. ესპანეთის ოთხგზის ჩემპიონი, ჩემპიონთა ლიგის სამგზის გამარჯვებული, ევროპის სუპერთასის მფლობელი, საკონტინენტთაშორისო თასის ორგზის გამარჯვებული, 68 მატჩი ნაკრებში – 37 გოლი.

ესპანეთის ნაკრების მთავარი დამკვრელი თავდამსხმელი და ლიდერი. მის გარეშე ესპანეთის ნაკრები, უბრალოდ, წარმოუდგენელია. რაული თანამედროვე ესპანური ფეხბურთის სიმბოლოა, მას გასაოცარი საგოლე გრძნობა და მაღალი ტექნიკა აქვს, შეუძლია ბრძოლის ბედი მარტოდმარტომ გადაწყვიტოს. თავისი პირველი გოლი ნაკრებში 1996 წლის 14 დეკემბერს გაიტანა იუგოსლავებთან მსოფლიოს 1998 წლის ჩემპიონატის შესარჩევ ტურნირში. რაული ნაკრების ყველაზე უფრო შედეგიანი თავდამსხმელია მთელი მისი ისტორიის მანძილზე, ადრინდელი რეკორდი კი (29 გოლი 89 მატჩში) ფერნანდო იეროს ეკუთვნოდა.

აქეთური – იქითური

ავსტრიაშიც გამოჩნდა ტალანტი

საფეხბურთო სამყაროს ავსტრიელი მოთამაშეების შესახებ კარგა ხანია ალარაფერი სმენია, მაგრამ ასე ხომ არ შეიძლებოდა გაუთავებლად გაგრძელებულიყო. ავსტრიის ბუნდესლიგის მწვრთნელების გამოკითხვის შედეგად, ქვეყნის საუკეთესო ფეხბურთელად აღიარებულია ვენის „რაპიდის" ნახევარმცველი, 20 წლის ანდრეას ივანშიტცი.

მან „რაპიდის" საფეხბურთო აკადემია დაამთავრა და ავსტრის ისტორიაში ქვეყნის ყველაზე ახალგაზრდა საუკეთესო მოთამაშის წოდება მოიპოვა.

მიხედეთ უსაფრთხოებას!

იმ შემოწმების შედეგად, რომელიც უეფამ პორტუგალიის სტადიონებზე ევროპის ჩემპიონატის წინ მოაწყო, გამოირკვა, რომ არც ერთ მათგანზე არ არის დაცული უსაფრთხოების ნორმები. ეს ეხება სტადიონზე შესვლის კონტროლს, მოძველებულ მოწყობილობას, და რაც მთავარია, იმას, რომ პოლიციელთა გამოყოფილი რაოდენობა ცოტაა, მათ კი სტადიონზე წესრიგის დაცვა ევალებათ.

ამის პასუხად პორტუგალიელები გვპირდებიან, რომ ევროპის ჩემპიონატის დროს სტადიონებზე დამატებით 3000 პოლიციელს მიავლენენ და უსაფრთხოებისთვის კიდევ 9,5 მილიონ ევროს გამოყოფენ.

„ბევრ ამხანაგურ მატჩს ვითამაშებთ"

... ასე განაცხადა რუსეთის ფეხბურთის ფედერაციის გენერალურმა მდივანმა ვლადიმირ როდიონოვმა. იგი თვლის, რომ ეს ამხანაგური მატჩები რუსეთის ნაკრებს ძალიან დაეხმარება ევროპის ჩემპიონატის წინ, თანაც არც მსოფლიო ჩემპიონატია შორს.

თებერვალში რუსეთის ნაკრები იაპონიას ეწვევა, სადაც ოლიმპიურ ნაკრებთან ერთად ერთ-ერთ წამყვან კლუბსაც შეხვდება. 30 ან 31 მარტს დაგეგმილია შეხვედრა ბულგარეთის ნაკრებთან, 27 ან 28 აპრილს – ნორვეგიელებთან. ორივე მატჩი მეტოქის მინდვრებზე გაიმართება. მაისში რუსეთის ნაკრები უკვე შინ დანიელებთან და ავსტრიელებთან ითამაშებს.

ბულიკინი – „წლის ჯენტლმენი"

მოსკოვის „დინამოსა" და რუსეთის ნაკრების თავდამსხმელი დმიტრი ბულიკინი 2003 წ. სეზონის დამთავრების შემდეგ აღიარებულია „წლის ჯენტლმენად". ამ წოდებას მკითხველების გამოკითხვის შედეგად ყოველწლიურად ანიჭებს გაზეთი „კომსომოლსკაია პრავდა".

„ჩემს შვილს არ აფასებენ"

... ასე ფიქრობს ახლო წარსულში განთქმული ფეხბურთელი ვალენტინ ივანოვი, რომლის შვილი, რომელიც ამავე სახელსა და გვარს ატარებს, საერთაშორისო კატეგორიის არბიტრია.

ვალენტინ ივანოვი – უმცროსი ადრე რამდენჯერმე აღიარეს რუსეთის № 1 მსაჯად, მაგრამ განვლილ სეზონში ურთიერთობა რუსეთის ფეხბურთის ფედერაციასთან გაუფუჭდა.

– პატიოსანია და იმიტომ, მისთვის უცხოა გარიგებები – ამბობს მამა და იმასაც უმატებს, რომ ვალენტინ ივანოვი – უმცროსი მიწვეულია ევრო – 2004-ზე მატჩების მთავარ არბიტრად.

მილიონი „ბექჰემი"

ასეთი შემოსავალი მადრიდის „რეალს" არც ერთი გამოჩენილი ფეხბურთელის მაისურის გაყიდვით არ მიუღია, თუმცა კარგა ხანია ეწევა ასეთ საქმიანობას. დევიდ ბექჰემი მაინც განსაკუთრებული პოპულარობით სარგებლობს. გაყიდული მაისურების „ბექჰემის" რიცხვმა უკვე მილიონს გადააჭარბა.

დანიელი მწვრთნელის განცხადება

დანიის ნაკრები, ქართველი ფეხბურთელების მომავალი მეტოქე მსოფლიო პირველობაზე, ევროპის ჩემპიონატის დაწყებამდე რამდენიმე ამხანაგური შეხვედრის გამართვას აპირებს.

როგორც დანიელთა მთავარმა მწვრთნელმა მორტენ ოლსენმა აღნიშნა, თებერვალში მისი გუნდი სტუმრად თურქებს ეთამაშება, მარტში ასევე სტუმრად – ესპანელებს, შემდეგ თავის მინდორზე მიიღებს შოტლანდიელებს, 5 ივნისს კი, ასევე შინ, რუსეთის ნაკრებს.

„ოთხმატჩიანი დისკვალიფიკაცია მეტისმეტია"

ასე ფიქრობს რომის „ლაციოს" ხელმძღვანელობა და აპროტესტებს

გადაწყვეტილებას ნახევარმცველ დეიან სტანკოვიჩის დასჯის შესახებ. „ლაციოსა" და „სიენას" მატჩში სტანკოვიჩი მინდვრიდან გააძევეს თანამსაჯთან კამათის, შემდეგ კი მისი შეურაცხყოფისათვის.

შვებულების დროსაც მწვრთნელის რჩევით უნდა იმოქმედონ

მას შემდეგ, რაც მოსკოვის „სპარტაკის ფეხბურთელები კუთვნილი შვებულებით სხვადასხვა ქვეყნებში წავიდნენ, ახალმა მწვრთნელმა, იტალიელმა ნევიო სკალამ თითოეულ მათგანს გაატანა წერილობითი რეკომენდაცია, თუ რა უნდა გააკეთონ მათ სათანადო მზადყოფნის შესანარჩუნებლად.

„ჩელსი" მაკედონიელს შეიძენს, შემდეგ კი იჯარით გაანათხოვრებს

მოსკოვის „სპარტაკისა" და მაკედონიის ნაკრების მცველი იგორ მიტრესკი ახლა კარგი სახელით სარგებლობს. როგორც მაკედონური პრესა იუწყება, ლონდონის „ჩელსიმ" მიტრესკის შეძენის სურვილი გამოთქვა, თუმცა შემდეგ, 2003-2004 წლების სეზონის დამთავრებამდე მას იჯარის უფლებით „პორტსმუთში" გაანათხოვრებს.

სექტაა დამნაშავე

ასე ფიქრობს „ბაიერნის" მენეჯერი ული ჰიონესი, როცა ეხება მისი კლუბისათვის ერთობ უსიამოვნო საკითხს – ფსიქიური მოშლილობის გამო მეტად ნიჭიერი ახალგაზრდა ნახევარმცველის სებასტიან დაისლერის მწყობრიდან გამოყვანას. ახლა დაისლერს ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში მკურალობენ.

ჰიონესი ძალიან შეშფოთებულია იმით, რომ დაისლერმა მშობლებს აუკრძალა მასთან საავადმყოფოში მისვლა. ამავე დროს, მასთან მიდიან ხოლმე ორსული მეგობარი ქალი და კიდევ ოთხი კაცი, რომლებიც რომელიღაც სექტას ეკუთვნიან.

რონალდოს მეუღლეს „ჟონგლირების დედოფალს" უწოდებენ

რონალდოს მეუღლეს მილენე დომინგესს ბრაზილიაში „ჟონგლირების დედოფალს" უწოდებენ. ეს სახელი მან მას შემდეგ დაიმსახურა, რაც 1997 წელს მოხსნა მსოფლიო რეკორდი– 55 197-ჯერ აკენწლა ბურთი. მისი ეს მიღწევა არაერთხელ უჩვენეს ბრაზილიისა და ბევრი სხვა ქვეყნის ტელევიზიით.

მილენე დომინგესის მსოფლიო რეკორდმა ორ წელიწადს გაძლო. 1999 წელს დომინგესს აჯობა 19 წლის კუბელმა ლუის სანჩეს გარსიამ. იგი ჰავანაში ბურთს მიწაზე დაუშვებლად 62 344-ჯერ შეეხო. ეს მან 12 საათის, 4 წუთისა და 52 წამის განმავლობაში გააკეთა.

ათლეტიზმი

ივარჯიშეთ ჩვენთან ერთად

ჯარისკაცებო, მიბაძეთ რიგით „ობობას"! I ნაწილი

როდესაც ქართველ ჯარისკაცთა კარგ ფიზიკურ მომზადებაზე საუბრობენ, ყოველთვის ზესახელმწიფოთა, უპირველესად – ამერიკელთა მიერ ნატოს სტანდარტების შესაბამისად სპეციალურად გაწვრთნილ, ელიტურ ნაწილებში გამობრძმედილ მებრძოლებს გულისხმობენ. რაც შეეხება ჩვენი რუბრიკის დღევანდელ სტუმარს – სერგო მერაბიშვილს, იგი საერთოდ არ არის ნამყოფი საზღვარგარეთ. მის ფიზიკურ მომზადებას სამხედრო სამსახურისათვის ჭაბუკობიდანვე უძღვებოდა საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი ათლეტიზმში, არაერთი მსოფლიო ჩემპიონის აღმზრდელი ნიკოლოზ სარალიძე, რომლის შეგირდებიც არნახული ფიზიკური მომზადებით გამოირჩევიან (მაგალითად – მატარებლების კბილებით გამთრევი ნუგზარ გოგრაჭაძე).

სერგო რამდენიმე ათეულჯერ იზიდება ძელზე, ზედიზედ 400-500-ჯერ ფეხების დაუხმარებლად აღის 6-მეტრიან ბაგირზე, რის გამოც მეგობრებმა „ობობა" შეარქვეს, შესანიშნავად დარბის, ჭიდაობს, გატაცებულია კრივით და აღმოსავლური ორთაბრძოლებით. ამჟამად იგი მხედრულ ვალს სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროს შეიარაღებულ ძალებში იხდის.

გთავაზობთ რამდენიმე ვარჯიშს სერგო მერაბიშვილის შესრულებით.

ზურგის უგანიერესი კუნთებისათვის

1. **ძელზე მიზიდვა განიერი ჭიდით** (სურ. 1). სრულდება 6 მისვლა 10-10 გამეორებით.

2. **სკამზე ხელის დაყრდნობით ჰანტელის განთან შეხებამდე ამოწევა** (სურ. 2). შემდგომში იცვლება ხელი. თითოეული ხელისათვის სრულდება 6-6 მისვლა 12-12 გამეორებით.

მკერდისა და მხრის კუნთებისათვის

3. **ჰანტელების აჭიმვა ჰორიზონტალური სკამიდან** (სურ. 3, 4). სრულდება 8 მისვლა 10-10 გამეორებით.

ზურაბ ჟავჟანიძე.

თედო ნიკოლაიშვილის ფოტო.

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა"!

№ 342, კვირა, 21 დეკემბერი, 2003 წელი.

ისტორია

დღეს იოსებ სტალინს (ჯუღაშვილი) დაბადების 124 წლისთავი შეუსრულდა. ამ პიროვნების ფენომენი ჯერ კიდევ არ არის შესწავლილი, თუმცა ბევრმა სცადა ეს, წიგნების მთელი მთებიც დაიწერა. მისი პიროვნებისა და ნაღვაწის შეფასებები იმდენად დიამეტრალურად განსხვავებულია, ძნელად დაიჯერებ, რომ ისინი ერთდაიმავე ადამიანს ეხება. მათგან ძალზე ცოტამ თუ შეძლო ჩაწვდომოდა „სტალინის პრობლემას“.

ერთი კია: გორში დაბადებული მეწაღის შვილი, რომელსაც საშუალო სასწავლებელი — სასულიერო სემინარიაც კი არ ჰქონდა დამთავრებული, უზარმაზარ სიმაღლეებს შესწვდა და სამი ათეული წელი მთელ მსოფლიოს თავის პირობებს კარნახობდა. ნამდვილ სიტყვას მასზე ისტორია იტყვის, ეს თანამედროვეთ არ ძალუძთ.

მკითხველს ვთავაზობთ ნაწყვეტს გამოჩენილი გერმანელი (გერმანულენოვანი) პუბლიცისტის ისააკ დოიჩერის გახმაურებული წიგნიდან „სტალინი“, რომელიც იმ იშვიათ გამონაკლისთა რიცხვს ეკუთვნის, ზევით რომ ვთქვით. ჩვენს გაზეთს ადრეც დაუბეჭდავს ცალკეული თავები ამ ნაშრომიდან.

გამარჯვების დიალექტიკა

აგვისტოს პირველ ნახევარში (1939 წელი) მოვლენები ზიგზაგისებურად იცვლებოდა. საბჭოთა კავშირსა და დანარჩენ ევროპას შორის კვლავ პოლონეთი იდგა და დასავლეთის ძალები ვალდებული იყვნენ პოლონეთისთვის დახმარება გაეწიათ. ამ დროს საბჭოურ და გერმანულ ურთიერთობათა მოგვარებისათვის არავითარი კონკრეტული ზომები არ იყო მიღებული. ასეთ ვითარებაში სტალინს, ალბათ, აფიქრებდა ის გარემოება, რომ იგი ვერ შეძლებდა რუსეთისათვის ომის თავიდან აცილებას და დასავლეთისგან იზოლირებულ გერმანელთა მრისხანე და მძლავრი შეტევების მოგერიება მოუწევდა. რიბენტროპის მოსკოვში ჩასვლიდან სამი კვირით ადრე გერმანელთა ელჩმა შულენბურგმა ბერლინს აცნობა: „ჩემი საერთო შთაბეჭდილება ისეთია, რომ საბჭოთა მთავრობას ამჟამად გადაწყვეტილი აქვს, ხელშეკრულება დადოს ინგლისთან და საფრანგეთთან, თუკი ისინი შეასრულებენ ყველა საბჭოთა სურვილს“.

აგვისტოს პირველ ნახევარში სურათი მოულოდნელად შეიცვალა. ფიურერი ახლა სრულიად აშკარად ცდილობდა სტალინთან დაახლოებას, ეს ცდა დღითი დღე უფრო ძლიერდებოდა. ასტახოვი აცხადებდა, გერმანულ საგარეო საქმეთა სამსახურში მოუთმენლობით არიან შეპყრობილი და მართლაც სურთ რუსეთთან მეგობრული მორიგებაო. 3 აგვისტოს შულენბურგმა მოლოტოვს გადასცა რიბენტროპის წერილი, რომელშიც ეს უკანასკნელი თითქოსდა უარყოფდა კიდეც ანტიკომინტერნულ ხელშეკრულებას და იძლეოდა დაპირებას, რომ გულისხმიერებით მოეკიდებოდა რუსების ინტერესებს პოლონეთსა და ბალტიისპირეთში. ახლა სტალინის მოქმედების ჯერი დადგა. მან შინაგანად იგრძნო, რომ მიუხედავად ყველაფრისა, შეძლებდა ომისგან შორს დაეჭირა თავი. მაგრამ იგი არ ჩქარობდა ფიურერის გამოწვდილი ხელის ჩამორთმევას.

შულენბურგთან საუბრისას მოლოტოვმა თავი გააქნია და გერმანელ ელჩს უთხრა, რომ იგი ჯერ კიდევ ვერ ხედავს გერმანელთა მოქმედებაში დიდ ცვლილებებს. მოლოტოვმა უარყო გერმანელთა წინადადება — ამჟამად მომწიფებულ გერმანულ-რუსულ ხელშეკრულებაში მიეღო შემოთავაზებული პოლიტიკური მეგობრობის პირობა და შულენბურგს არაორაზროვნად მიუთითა გერმანელთა აგრესიულ პოზიციაზე პოლონელთა მიმართ. რიბენტროპმა, რომელსაც ნამდვილად აღარ ყოფნიდა მოთმინება, სტალინთან პირადი შეხვედრის უფლება ითხოვა, რაზედაც უარი მიიღო. სტალინმა მოლოტოვს დაავალა შულენბურგის დაჟინებულ თხოვნაზე კვლავ იმავე რეფრენით ეპასუხა, რაც იმას გულისხმობდა, რომ გერმანელთა საგანგებო ელჩის სტუმრობისათვის საკმაო დრო და მომზადება იქნებოდა საჭირო. ამრიგად, სტალინის კეთილგანწყობის მოპოვებას და მასთან დაახლოებას ის კაცი ცდილობდა, ვის წინაშეც ევროპა კანკალებდა.

1939 წლის 19 აგვისტო, დღის 3 საათი. გერმანელთა ელჩი შულენბურგი კვლავ მიმართავს შეკითხვით მოლოტოვს და ითხოვს მისგან პასუხს რიბენტროპის სტალინთან შეხვედრასთან დაკავშირებით. მოლოტოვმა, რომელიც გულგრილად ხვდებოდა ელჩის დაჟინებულ თხოვნას, უპასუხა, რომ ჯერჯერობით მიახლოებითაც ვერაფერს იტყვის მათი შეხვედრის დროისა და ადგილის შესახებ, რადგან ეს საფუძვლიან მომზადებას მოითხოვდა. — გარდა ამისა, — დასძინა მან, — რიბენტროპს ჩვენთვის არაფერი კონკრეტული არ შემოუთავაზებია.

ცოტა ხნის შემდეგ მოლოტოვი შულენბურგს დაცილდა და სტალინთან წავიდა, რათა მისთვის ელჩთან საუბრის შესახებ მოეხსენებინა. ახლა სტალინმა მოლოტოვს დაავალა, დაუყოვნებლივ გამოეძახა შულენბურგი, მიეცა მისთვის ხელშეკრულების პროექტი და ეთქვა, რომ სტალინი, მზად არის დაახლოებით ერთ კვირაში მიიღოს რიბენტროპი. ნაშუადღევს, 4 საათსა და 30 წუთზე მოლოტოვი ხელახალ მოლაპარაკებას აწარმოებდა გერმანელ ელჩთან.

მეორე დღეს ჰიტლერმა პირადად სთხოვა სტალინს, ორი-სამი დღით ადრე მიეღო მისი საგარეო საქმეთა მინისტრი. სტალინი დათანხმდა. ეს პირველად იყო, რომ მათ ერთმანეთს პირადი წერილობითი ცნობები გაუცვალეს. ჰიტლერის ტელეგრამა მედიდური, ყოყოჩური და მაღალფარდოვანი იყო. იგი ბრტყელ-ბრტყელად ლაპარაკობდა შემდგომ პოლიტიკურ გეგმებზე, გასულ საუკუნეებზე და ა. შ. ამასთან, თავს ვერ იკავებდა და ისტერიულად გამოხატავდა მუქარებს პოლონელთა მიმართ. იგი პირველ პირში ლაპარაკობდა: „მე ვეთანხმები“, „მე ვაღიარებ“, „მე მივესალმები“, „ჩემი მინისტრი“, „ეს ჩემთვის მნიშვნელოვანია“ და ა. შ. სტალინის პასუხი კორექტული, თავაზიანი, მიმდინარე მოვლენების მნიშვნელობისადმი თითქმის გულგრილობის გამომხატველი, და თითქმის ცივი და ოფიციალური იყო. მაგალითად: „საბჭოთა მთავრობამ დამავალა გაცნობოთ, რომ იგი თანხმობას აცხადებს ბ-ნი რიბენტროპის ჩამოსვლაზე 23 აგვისტოს მოსკოვში“.

მოლაპარაკებების პროცესში, 23 აგვისტოს საღამოსა და ასევე გვიან ღამით რომ გაიმართა, სახელმწიფოთა მეთაურები შეთანხმდნენ, რომ დაღებითად გადაწყვეტდნენ ორივე მხარისათვის საინტერესო საკითხებს. მათ ხელი მოაწერეს თავდაუსხმელობის პაქტს და „საიდუმლო დამატებით ოქმს“.

ხელშეკრულების მიხედვით მხარეები ვალდებული იყვნენ, დაეცვათ ნეიტრალიტეტი, თუკი რომელიმე ამ ხელშეკრულების მონაწილე სახელმწიფო ამა თუ იმ ომში იქნებოდა ჩარეული. დოკუმენტი არ შეიცავდა მეგობრულ დაპირებებს თუ მტკიცებებს, მხედველობაში თუ არ მივიღებთ მათ მიერ აღებულ ვალდებულებას, რომ ორივე მთავრობა შეხედულებათა სხვადასხვაობას „მეგობრული აზრთა გაცვლა-გამოცვლით“ მოაწესრიგებდა. სტალინი დარწმუნებული იყო, რომ ომი, ასე თუ ისე, გარდაუვალი იყო. ჰიტლერს რომ არ შეთანხმებოდა, ომი ახლა, ან ცოტა მოგვიანებით მაინც დაიწყებოდა და თანაც ისეთ პირობებში, რომ ეს რუსეთისთვის გაცილებით უარესი იქნებოდა. მას არ ჰქონდა ომის დაწყების ინიციატორის შეგრძნება. მის თვალში ჰიტლერი ის პიროვნება იყო, ვინც მსოფლიოში ომის ცეცხლს აჩაღებდა. სტალინმა მხოლოდ ომი აცილა რუსეთს. იგი ფიქრობდა, რომ პოლონელები ხანგრძლივ წინააღმდეგობას გაუწევდნენ გერმანელებს. მიუხედავად ამისა, მისთვის ნათელი იყო, რომ პოლონეთი დამარცხდებოდა, ხოლო დასავლეთის სახელმწიფოები სრულიადაც არ მოინდომებდნენ, ან საერთოდ ვერ შეძლებდნენ პოლონეთის დახმარებას.

სტალინის ამოცანა, როგორც იგი ფიქრობდა ამჟამად, იმაში გამოიხატებოდა, რომ შეემცირებინა სტრატეგიული რისკი, რომელიც შესაძლოა ახალ გარემოებებს შეექმნა. ამის მიღწევა კი მხოლოდ მაშინ შეეძლო, როცა მონაწილეობას მიიღებდა პოლონეთის გაყოფაში. ეს „საიდუმლო დამატებით ოქმში“ იყო გათვალისწინებული. მოხდა ისე, რომ მას უარი უნდა ეთქვა თავის ძირითად პოლიტიკურ დევიზზე, რომელიც ასე ჟღერდა: „საბჭოთა კავშირს არ სურს დაეპატრონოს უცხო ქვეყნის არც ერთ კვადრატულ მეტრ მიწას“.

ამით დაიწყო რუსეთის ტერიტორიული ექსპანსიის ხანა. პოლონეთის გაყოფის დროს რუსეთს მიაკუთვნეს ტერიტორია, რომელიც დასავლეთის მხარეს მდინარეებით ვისლით, სანით და ნარევით არის შემოსაზღვრული. მისი დასავლეთის სასაზღვრო პოსტები, საგუშაგოები განლაგებული უნდა ყოფილიყო ვარშავის გარეუბნებთან, ვისლის მარჯვენა ნაპირზე. საიდუმლო ოქმის მიხედვით ფინეთი, ესტონეთი და ლატვია მოექცა რუსეთის გავლენის სფეროში, მაშინ როცა ლიტვა გერმანელთა მხარეზე უნდა დარჩენილიყო. ამგვარად რუსეთმა მოიპოვა წინამდებარე მნიშვნელოვანი ტერიტორია თავისი მეორე დედაქალაქის — ლენინგრადის დასაცავად, რომელიც აქამდე სახიფათო ზონაში იმყოფებოდა. სამხრეთით რუსეთმა მოიპოვა უფლება, კვლავ დაეკავებინა ბესარაბია, ხოლო გერმანიამ არ გამოიჩინა პოლიტიკური ინტერესი ბალკანეთის მიმართ. საიდუმლო ოქმი ზოგად გამონათქვამებს შეიცავდა, რადგან, როგორც რიბენტროპმა მოგვიანებით თქვა, მხარეები უნდობლობით იყვნენ ერთმანეთის მიმართ გამსჭვალული და თითოეული მათგანი უფრთხოდა საიდუმლოს გაცემას და შანტაჟს მეორე მხრიდან.

იხ. მე-13 გვ.

მსოფლიო შტრიხებში

ვირის ხორცი არ შეერგოთ

შეიძლება, შედარებით ხანდაზმულ ხალხს ახსოვდეს, რომ თურმე ხრუშჩოვის აღზევების ეპოქაში, ერთხანს ჩვენთან, საქართველოში ვირების თავისებური „მობილიზაცია“ დაიწყო და, როგორც ამბობენ, აღმოსავლეთ ევროპის რომელიღაც კომუნისტურ ქვეყანაში მათი ხორციდან მაღალხარისხოვან ძეხვს ამზადებდნენ, რომელსაც „მეგობრობა“ შეარქვესო.

რამდენად მართალია ეს ძველი ამბავი, არ ვიცით, მაგრამ ის, რომ ალჟირში გაიხსნა ვირებთან დაკავშირებული დიდი აფიორა, ეს კი ცხადია.

ალჟირის რადიოს ცნობით, ამ დღეებში ქვეყნის დედაქალაქში სამართალში მისცეს ხუთი ყასაბი და ორი ვეტერინარი ვირის ხორცით ვაჭრობისათვის, ასევე სამართალში მიცემას უპირებენ ადგილობრივი სასაკლაოს დირექტორსაც.

პოლიციის განცხადებით, სამ დღეში ამოიღეს 167 კილოგრამი ვირის ხორცი. ამიტომაც ეროვნულმა ჟანდარმერიამ, ხორცის უხარისხობის გამო, მოქალაქეთა საჩივრების მიხედვით დაიწყო რეიდები.

იტყობინებიან, რომ ბოროტმოქმედთა ჯგუფმა დაიქირავა ქალაქის სასაკლაო და იქ ვირების დაკვლა დაიწყო.

აი, რა აცნობა ეროვნული ჟანდარმერიის უფროსმა ლეიტენანტმა მოჰამედ აბადლიმ ბი-ბი-სის:

„შემდეგ ისინი უსინდისოდ ყიდიდნენ ამ ხორცს ალჟირის ბაზრების საყასბოებში. მყიდველები რომ არ დაეეჭვებინათ, ვირის ხორცს ძროხის ხორცსაც ურევდნენ. ბოლო ოთხი თვის მანძილზე, ჩვენი გაანგარიშებით, გაიყიდა 57 ტონა და 122 კილოგრამი ვირის ხორცი, რისთვისაც დაკლეს 1514 ვირი“.

ყველასათვის ცნობილია, რომ მუსულმანებისათვის უწმინდესი თვის რამადანის დროს ხორცზე მოთხოვნილება ძალზე იზრდება. რითაც ისარგებლეს თაღლითებმა.

„ეს, რასაკვირველია, სინდისის საკითხია, ვეტერინარები ხომ სასაკლაოებში სპეციალურად იმიტომ მუშაობენ, რათა დაიცვან ხორცის ხარისხი. ვფიქრობდით, რომ პირველ რიგში მათ უნდა დაეცვათ მომხმარებელთა ინტერესები, — ამბობს აბადლი, — ისინი კი, პირიქით, ყალთაბანდების თანამზრახველები გახდნენ. მადლობა ღმერთს, მათი დანაშაული გაიხსნა“.

საძულველი რიცხვები

ჩილეში იმდენად არაპოპულარულია რიცხვები 69 და 666, რომ უარსაც კი ამბობენ ასეთ ნომრიან სახლებსა თუ ბინებში ცხოვრებაზეც კი.

ჩილელებს ისე ეშინიათ ამ „დაწყევლილი“ რიცხვებისა, რომ ბევრ თანამედროვე ქუჩაზე არც კია ამ ნომრიანი სახლები, ხოლო შენობებში-შესაბამისი ბინები.

უძრავი ქონების ადგილობრივი მოვაჭრენი ამტკიცებენ, რომ სახლები და ბინები ასეთი ნომრებით ძალზე ძნელად იყიდება.

რიცხვი 666 ჩილელთა შეგნებაში დაკავშირებულია სატანისტების „მხეცთა რიცხვთან“, ხოლო 69 სექსში თანამოსახელე პოზიციის ასოციაციას იწვევს. პირველი მისტიკურ შიშს ნერგავს, მეორე კი ჩვეულებრივად ოხუნჯობის საბაბი ხდება.

სიყეყეჩის ნიმუში

ალბათ გახსოვთ ბრემენის მუსიკოსები? სწორედ გერმანიის ამ ქალაქის პოლიცია დაეძებს ბოროტმოქმედს, რომელსაც ის ყველაზე სულელ ქურდად მიიჩნევს.

ასეთ დასკვნამდე მივიდნენ იმ ოფისის დათვალიერების შემდეგ, რომელშიც უცნობი ქურდი შეიპარა. როგორც გამოირკვა, ქურდმა მრავალი სისულელე ჩაიდინა — უამრავი დრო და ძალა მოახმარა იმ ავტომატური დანადგარის დამტვრევას, ისეთი ჟეტონებით რომ ასხავს ყავას, რომელიც იმ შენობის გარეთ არ მოქმედებს.

ბედოვლათი ქურდის მეორე ნადავლი იყო უმავთულო ტელეფონი, რომელიც მხოლოდ ამ შენობის შიგნით მუშაობს. ყოველივე ამის კომპენსაციად, შეიძლება, ჩაეთვალათ ელექტრონული სახრახნისი, რომ არ დავიწყებოდა აკუმულატორისა და მისი დასატენი მოწყობილობის თან წაღება. ბოლოს, თავის შავბნელი საქმეებით რომ დაიქანცა, ქურდს მოსწყურდა და ერთი წლის წინ ვადაგასული „კოკა-კოლათი“ მოიკლა წყურვილი.

პოლიციის აზრით, ქურდის მიგნება ძნელი არ იქნება: „მას უამრავი უმაქნისი ნაგავი დაუგროვდა, დაქანცულად გამოიყურება, კუჭი აწუხებს, თანაც, შეიძლება, თავისი ნაცნობების დაცინვის ობიექტიც იყოს“, — აცხადებს გამომძიებელი.

აქცია ქონდრისკაცებით

საფრანგეთის კერძო ბაღებიდან მოპარული ასამდე თიხის ქონდრისკაცი აღმოაჩინეს სენი-დენის ეკლესიის კიბეებზე პლაკატით „ბოლოს და ბოლოს თავისუფლები ვართ!“.

ეს იყო კიდევ ერთი დამოწმება ბაღის გნომების გამანთავისუფლებელი იატაკქვეშა ჯგუფის საქმიანობისა. ის კი 1997 წლიდან მოქმედებს. მთელი ამ ხნის განმავლობაში ჯგუფმა ბაღების „ტყვეობიდან იხსნა“ დაახლოებით 6,5 ათასი ფიგურა, რომლებსაც შემდეგ ტყეებში, მდინარეთა სანაპიროებზე და ქალაქების ქუჩებში პოულობდნენ.

თუმცა, შეიძლება ითქვას, „ტყვეობიდან დახსნას“ დიდი სიხარული როდი მოაქვს თავად ქონდრისკაცებისათვის — ეკლესიის წინ მიგნებული 84 ფიგურიდან ყოფილ პატრონებს მხოლოდ და მხოლოდ ნახევარი თუ დაუბრუნეს. დანარჩენები კი ბნელ საწყობებში გამოამწყვდიეს, ყოფილი მფლობელების გამოჩენის მოლოდინში.

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“!

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 342. ჯუმა. 21 დეკემბერი, 2002. წელი.

მსოფლიო სავაჭრო ცენტრის ადგილზე „თავისუფლების კოშკი“ აღიმართება

ბამოკვეთნეს ამ შენობის სახელით დაბანაღი, რომელიც აღმართება ნიუ-იორკში, მსოფლიო სავაჭრო ცენტრის ადგილზე.

ცნობისთვის სახელწოდები „თავისუფლების კოშკი“ მსოფლიოში ყველაზე მაღალი შენობა იქნება და იგი გახდება ცენტრი, რომლის არქიტექტორს მოიხიბლა 2001 წლის 11 სექტემბერს განხორციელებული ტერორისტული აქტების შედეგად გაპარგალებული ტერაორის ადგილზეინახება.

მთელი პროექტის განხორციელებას 10 წელი დასჭირდება და იგი 12 მილიარდ დოლარი დაჯდება.

„თავისუფლების კოშკი“ არ იყო დაეგეგმილი, როგორც ჩვეულებრივი ცნობისთვის. ეს დაახლოებით 540 მეტრი სიმაღლის შენობა გახდება არა მარტო ყველაზე მაღალი მსოფლიოში, არამედ დიდი სიმბოლური დატვირთვის მაგარებელიც იქნება.

მაგალითად, ცნობისთვის სიმაღლე არქიტექტორმა დენიელ ლიბესკინდმა მეარნია ისე, რომ იგი დაემთხვა ამერიკის დამოუკიდებლობის გამოცხადების თარიღს – 1776 წელს (540 მეტრი დაახლოებით 1776 ფუტს უდრის).

ყოველი მსოფლიო სავაჭრო ცენტრის ტერიტორიის განაშენიანების თავდაპირველმა გეგმებმა საშიალო ბების უმაღლესება გამოაქვეყნა. ეს გეგმები ემოციას იყო მოკლებული მაშინ, როცა ხალხს სურდა მთავრობებისდა დაწანიი. ლიბესკინდმა, ამ მეოცნებე არქიტექტორმა, გაიმარჯვა ოფიციალური დაწანიის პრიზეზით, რომელიც, სინამდვილეში, მემორიალი იყო.

მაგრამ ეს ამბავი ამით არ დასრულებულა. მშენებლობის მეწესეობა ღარი სიძნელეებიანის მოითხოვა, რომ პროექტში მონაწილეობა მიეღო კომერციული შენობების საქმეში ცნობილ არქიტექტორს დევიდ ჩაილდს. ამან გამოიწვია ხელოვნური კონფლიქტების ატეხვა და პრესკონფერენციის მოწყობა ეფიქრ კომპრომისული დიზაინის შემუშავებისათვის.

პროექტს შეხორცა ლიბესკინდის სათვალი შპილი განაშენიანების ალეული მახლობელდ აღმართულ ოთახუფლებების ქანდაკების სტილში. ჩაიღლება ეი მეტი სიღრეები მეშაკ ლიბესკინდის პროექტის თავდაპირველ ვარიანტში არსებულ შენობის წაწეებებულ კუთხეებს.

ყოველივე ამის შედეგად მიღებული შენობის მეღი ფრაგმენტი, რომელიც განლაგება სანაგური მეურნეობა და ქარის ენერგიაზე მომუშავე დანადგარები, რომელთა მუშაობის ალგორითმს, როგორც ვარაუდობენ, შესაძლებელი იქნება შენობისათვის საჭირო ენერგიის დაახლოებით 20 პროცენტის გამოშუშავება.

ახალ შენობაში 70 სართულზე განთავსდება ოფისები, 71-ე და 72-ე სართულებზე – რესტორნები. კომპლის 73-ე სართულზე კი სპეციალური მოედანი, საიღანაც გადაიშლება ნიუ-იორკის თვალწარმეტები პანორამა.

შენობის დაწანის თავდაპირველებს უსაფრთხოების უმრწყვლეყოფის ახალ ელემენტებს: იქ არის დამაგებითი სახანძრო კიბეები, ფოიეს მიღეო ორი ცალკე დადგენილება, რომელთა მიხედვითაც ქორწინება თვალებიდა უკანონოდ, თუ ამაზე არ დათანხმებიდნენ ბაკარძლის მაშობლები.

ამის გამო, რომ ასეთი გადაწყვეტილების გამოკანის შედეგად დაწარალებული ახალგაქორწინებულები ცდილობდნენ გავერიგრებებით გადაწყვეტილების უზენაეს სასამართლოში, სამართალდამცველმა ასმა ჯუანგრიმა განაცხადა, რომ ლაჩრის უმაღლესი სასამართლოს დადგენილება პოლიციის ახლეს უფლებას ცრუ ბრალდებების საფუძველზე დაპატიმრის ახალდებულებულები.

ქალაბაგის ჯუანგჯიროს თქმით, 250-მე მეგი ქალი ამჟამად სატრანსპორტებში ახლის სასჯელს მხილოდ ამის გამო, რომ ისინი გათხოვდნენ მშობლების ნებართვის გარეშე.

ეერერალური პროკურორის ასეთ განმარტებას ქალაქ ლაჩორის უმაღესი სასამართლოს ვერდილი ან საფუძველზე, რომ იგი არ არის უფლებამოსილი გადასწყვის ასეთი სახეობების თაობაზე უფლებრალური მარეთის სასამართლოს მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილება.

სასტიკი ბრალმოსი, სად მოსაზრებისაგან ეს დადგენილება, ეწინააღმდეგება კანონის ასოსა და სულს. ამ ბრალდებით ადვოკატმა ჩინ ჯიანგმა ქალაქ ლაჩორის უმაღლეს სასამართლოში ერთ-ერთი საჩივარი შეიტანა.

ბაზისთვის მიღებულ ინტერვიუში ქალბატონმა შეიღნიშნა, რომ მან არ იცის, შეიძლება თუ არა ჩაითვალოს მსოფლიო რეკორდად 7.2 პრომილის შემოხვევაში ადამიანის გადარჩენის ფაქტი. „არა ვფიქრობ, რომ ეს იყო განსაკუთრებული მოხერხებული კრება საშუალება“, – დასძინა ევეა შეიღრე.

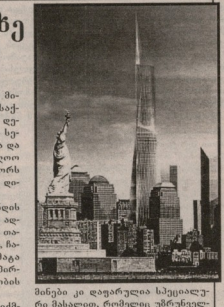

ბახუსის სიყვარულმა კანაღამ პლუტონის სამეფოში ამთაყოფინა თავი

ლაბამის მცხოვრები მოაბრუნეს სააეთოდან მის შემდეგ, რაც მან მთელი ალკოჰოლის ისეთი დოზა, რომელიც ნორმალური ადამიანის სასიკვდილო დოზას ორჯერ აღემატებოდა.

მისი სისხლის ანალიზმა უჩვენა, რომ ალკოჰოლის შემცველობა აღწევდა 7,22 პრომილეს, რაც თითქმის ერთნორად აღემატება მომაკვდინებელ დოზას.

როგორც „ალეკონის სამეფოდან“ მოპრუნებულმა ამ ღებლიანმა პაციენტმა ჟურნალისტებთან საუბრისას აღნიშნა, ასე სამხილოდ გამოთქრა მხილოდ იმის გამო, რომ ცოლმა იგი მოატოვა. არადა, ცოლიც თურმე, სწორედ იმიტომ გაქცევია, რომ იგი გამუდმებით სვამდა.

მან ვერ ეთხრობა, თუ რამდენი დღითა ითხმებოდის, როცა გონებაღაკარგული იპოვეს რიგაში ავგოზუსის ერთ-ერთ ბაღრენაში.

„უკანასკნელი, რაც მახსოვს, იყო ის, რომ დილიე მინნახიდი არაფი, რომელიც არც კი ვიცი, ვინ მოქვა“, – მოპკიეს მისი სიტყვები ლაგვის ერთ-ერთ გაზეთს. თავად კი ადამიანი არ პპორებს მთელი ამ ამბის ბოლო ათეულ სისხლიანი სპექტაკლის სმაჩე.

ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოთა თავმჯდომარემ მარკან სიდსმა აღნიშნა, რომ ისკორიას არ ახსოვს მსგავსი შემთხვევა: ალკოჰოლის ასეთი დოზით მილების შემდეგ ადამიანის გადარჩენა აქამდე ვერ ხერხდებოდა.

თუ ლაგვერ პრესის ვერწმუნებით, 2001 წლის თებერვალში ამავეს დაახლოებით 30 წლის მამაკაცის გვამი, რომლის სისხლშიც ალკოჰოლის მემცველობა 8,25 პრომილეს აღწევდა.

პოლიციის წარმომადგენელმა ევეა მვიღრემ განაცხადა, რომ ადამიანის 1,2 პრომილეს ღირებულ უკვე ეწუვება ლეთნება, 3 პრომილეს ღირებულ იგი კარგაეს ჯიხვას, 4 პრომილეს შემთხვევაში კი წყვეტს სენაქვანს.

„ბიგლ-2“ გამოეყო მატარებელ-რაკეტას

ბრიტანელი მარსის მოღული „ბიგლ-2“ წარმაგებით გამოეყო „მარსეკრების“ მაგარებელ-რაკეტას და დაიწყო თავისი კოსმოსური ოდისეის ბოლო ეტაპი – უშუალოდ წითელი პლანეტის მეღაპრობა.

შეხვების მომენტამდე ხისგ კილსელში მოთავსებული ასარატი მოკლებული კუთხის რეცეის: იგი ვერცი წოდებულ „ძილის რეჟიმში“ იმყოფება. ასარატი „ბიგლეიტებს“ 25 დეკემბერს, როცა კასპული უნდა დაეშვას მარსის მეღასარზე.

წითელ პლანეტაზე „ბიგლი“ შეუღება სიცოცხლის კვალის ძიებას.

პარასკევს დილით, დასაშვები მოდულის „ბიგლისგან“ შესახეს ბრახნების მილების შემდეგ, „მარსს-ექსპრესმა“ ნელ-ნელა გაათავისუფლა „ბიგლ-2“ არგახებიდან, შემდეგ კი, მსუბუქად უბიძგა მას ღია კოსმოსისკენ.

ყოველივე ამის შემდეგ ასარატი, რომელიც საკუთარი ღერძის ირგვლივ ბრუნავს, მაღიწევს მარსის ატმოსფეროს სამღვრებს.

დასაშვებ მოდულს არა აქვს საკუთარი რაქეტული ძრავები და მისი მარსზე წარმატებული დაჯდომისთვის არის დამოკიდებული იმაზე, თუ რამდენად სწორად განლაგდება იგი პლანეტის მეღაპირზე. მოდული კი უნდა დაეშვას მარსის ეკვატორიდან ჩრდილოეთით განლაგებულ უზარმაზარ დაბლობზე.

მაგარებელ-რაკეტებაღან გამოყოფის პროცედურა არის პირველი იმ მოკლე რიგი რისკიანი მანევრებისდან, რომლებსაც გათვალისწინებულია წოლად პლანეტაზე „ბიგლის“ წარმაგებული დაშვებისთვის.

თითქმის ექვსწლიანი ფრენის შემდეგ, ასარაგი შეეხება მარსის ატმოსფეროს და პარაშუტების, ბრუვეთე მაღალი განკუთნილი სპეციალური ფარებისა და ეწიროსოების გამოსაყვანი ბალიშების შემეთნით, ვერმოვება ისიდას კრაგერსის.

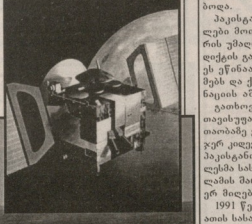

პაკისტანელ ქალს შეეძლება თავისუფლად აირჩიონ ქმარი

პაკისტანის უზენაესმა სასამართლომ დაადგინა, რომ სრულწლოვანი ასაკის მუსლიმმა ქალებს შეეძლებათ ქმრად აირჩიონ ის მამაკაცი, რომელსაც მოისურვებენ.

ამრიგად, ქვეყნის უმაღლესმა სასამართლომ ისრაგნილ ბაღაქმა ქალაქ ლაჰორის უმაღესი სასამართლოს მიერ წინათ გამოკანილი დადგენილება, რომლის თანახმად ქალს ბაოხვება მამის ან მძის თანხმობის გარეშე, უკანონოდ თვლვებოდა.

პაკისტანელი სამართალმცოდნეები მოითხოვდნენ ქალაქ ლაჰორის უმაღლესი სასამართლოს ვერდიქის გაუქმებას. მათი მტკიცებით, ეს ეწინააღმდეგება ისლამის ნორმებს და ქალთა მიმართ დისკრიმინაციის ამკარა გამოვლინებაა.

ბაოხვების დროს ქალის მიერ თავისუფალი არჩევანის გაკეთების თალიბეზე ქვეყანაში კამათი დაწყდა ჯერ კიდე ექსის წლის წინათ, როცა პაკისტანის ქალაქ ლაჰორის უმაღლესმა სასამართლომ გადასწყა ისლამის მარეთის სასამართლოს მიერ მილებული გადაწყვეტილება.

1991 წელს ფედერალურმა მართმა სასამართლომ დაადგინა, რომ ნებისმიერ შუსლიმს ქალს აქვს უფლება, გადაწყვიტოს, თუ ვის გაჰკეთ ცოლად, ამის მიუხედავად, დაოჯახების თუ არა ქალიშვილის ასეთ გადაწყვეტილებას მისი მამა ან მეურვე, რომელსაც შესლიმანური კანონის თანახმად, ექალს უწოდებენ.

ამავე დროს, ქალაქ ლაჰორის უმაღლესმა სასამართლომ 1997 წელს

უსოფოს საგაზეთოს და ჟურნალ-გაზეთების მიხედვით მოამზადა
ზაზა შენგელიამ.

ისტორია

გამარჯვების დიალექტიკა

(ვეთერანების გვერდიდან)

ომში ზუსტად არ იცი ანდაზმენ, თუ რა ბეკლასხვებოდა სიკვდილში «გაკვლიან ქვეშ მიქცევა». მაგრამ იმაში კი ერთმანეთს უთანხმებოდნენ, რომ ეს ნიშნავდა მცლილებლობის ერთ-ერთ ფორმას, წმინდა წყლის ანექსიასაც კი. ამ დროს სპანიის შეეძლო, თავისი უფლებები გაეერიანებინა ბატკანეთში, რადგან პიკეტრი, რომელიც მხოლოდ ამაზე ფიქრობდა, რომ თავისუფალი მოქმედების ხანა შეალება მისცემოდა, მხად იყო, გარკვეებინა შანზეს. რადგან ბერძნისა ბატკანებში არ მეიჭრა, სი მიმანი ღრის მოეება იყო, ღრისა და მხოლოდ ღრისა, რათა ბოლომდე განეხორციელებინა თავისი სამეფნერო გეგმები და რუსეთს ძალაუფლები ყეფლი სამუალებით ისე გაეძლეერებინა, რომ დაბოეკილებლად აღდგომოდა წინ ყოველეგარ შემოკეევას, თუკი მისი მომხრე რომელმე სახელმწიფო იმ ღრისთათეის ბრძოლისუნარიანეც ბეული იქნებოდა.

სალანი და ევრმანეული საკარო ხელეობა მისიატრ ერომანეთან საურთხოებენ მერიეებულ მგრომა დამიერეი ღიანი, რომლებიც ცდლობენ თავიანთი ძეული მგრომა ყალბი და გადჯპრებეული, მეღმეკრ ხაგჩამხეთ გულთაყოსით დამაღონ.

დაახლოებით ასე მიმდინარეობა მგეიმრული საუბარი სკალინ-

ადარე სკალინს უცდია გეეკეთებინა იფიეე. გამონაკლისი იყო მხოლოდ რუსულად მოლაპარაკე ეკსრაბაია, რომლის ახეესია რუმხეთის მიერ არასოდეს არ ეღიარებია მისკოეს რუხეთის რეეიეთეის დროს.

როგორც იყო ამგამად სკალინის ბრძენ ომის შესახებ? ბრძოლა ფიქრობდა იეი, რომ მისი შეთანხმება პიკეტრთან ხანრძლეეი იქნებოდა? ეუნთაბა, ფიქრობდა თუ არა ეკეე მაშინ ისკროის ამ შემთეევებზე, რომელსაც იეი 1941 წლის შემდეგ ხშირად ეეყოფდა ხოლეე ეიკრაენას. სიქმე ეხება როგორც კაეშინს, ასევე ომეის აღექსანდრე ! და ნაპოლეონის შორის. მაგრამ იეი მოქმედებდა ასე, თითქოს ეს ამბავი თვალწინ ედგა. ახლა მას თავისი გილბიან სამშეიდრო მაეი დაღო, თუმცა, იეი, – თავისი ეეერნეინოსი წინამორეულებეან განსხეავებით, არასოდეს შეხედრია თავის პარტნიორს გიეით ეი მდინარეში. გილბიან მაეის წყალობით აღექსანდრე ! ოთხ წლის დასენებინა და სკლის მოთქმის სმენეც მიიღო. იგი ნაპოლეონის შეხედა მხოლოდ მოეი რეი ბრძოლების შემდეე, რომელთაც ფრანკეთის მხედართმთავარი სხეა მოწინააღმდეგეებთან აჯარიეი და.

სკალინს რომ ასეთი სკლის მოთქმის ამეი და სურეედა ქქონდა, ჩანს თითქმის ყოეედი მისი ნაბიჯიდან, რომელსაც იეი და ადგდა მანამდე, ვიდრე მას პიკეტრი 1941 წლის იენიაში ამე შ'ჩრედ გადეურეხდა ამეძლ. ექსტაზურეი ამიც, რომ ხალხის ნაკლებად სურეოდა პიკეტრის გამარჯვებისა. მისა და რიბენტროპს შორის. რიბენტროპმა თქეა: «ნნდილეებამ 5 მილიონი გერანეის სტერლინეი გასეეს, რათა თურქ პოლიტიკოსები მოეყიდდათ". «ახ", – მიეეო სკალინმა, – «მათ ამისათეის გიდილეთ ეურო მეტი გადასხეე». შეიძლეთ, მეღწეეთო".. «მხოლოდ ღილნილის ბირეა და წერილი ინდილოეთ ეთჭრები აღელდნენ ამის გამო", – ამბობს სკალინი და ამ სკეთხეს ტაშპარკს წყეეს. საუბრის დროს ხუმრობას შეეარეთ ეროიერგეკილეეეს სეეედიც. სკალინმა მიანიშნა რიბენტროპის, რომ იგი პიკეტრი თავდაპირეელს ხედეს და თე პიკეტრს ომი ხურს, გერმანეელ ხალხს მშეიდობა ხურს. იგი ეგნელეებულ ყოფილ გონში ლაპარკობს ინდილოური სამხედრო მისიის შესახებ მოსკოეში; მას ელიმება ინდილოელთა სასოწარკეეთილებასა და შიშზე. მაგრამ არაფერს ეეტნება რიბენტროპს თავისი სანერძლეეი სიურეის შესახებ ინდილოელებთან და ფრანგებთან, არაფერს ეშხელს მას სამხედრო ინფორმაციებს შესახებ, რომელთა გაეეცნა-გამოეცნეა მოხდა (იმის მიეხედეით, მნიშეენეეანია ისინი თუ არა) სამხედრო მისიებს შორის, იგი რიბენტროპის ცნობისმოყეარეობას შეძლეი შენიშენით აქარწყლებს. «ისლამურ სამხედრო მისიის არასოდეს ეოქეამს მთაერობისათეის, თუ რას გაეცემა სკრს და რას აპორებს».

ამის შემდეგ გერმანელთა საკრო საქმეთა მინისტრი სკალინს სთაეაბობს ცნობას, რომელიც მეადეს ფიურერის შუამალეობას ბაპონიასა და რუსეთს შორის დაბაეებლობის შესახეებლებად, რის პასუხადაც ესმის, რომ სკალინი, კეეკეთური წარმოშობის კაცი, ამიელებს ბეერად უკეთესად იცნობს, ეიდრე რიბენტროპი (საუბარს სხეა მომენტში სკალინი მისთეის დამახასიათებელი მანერით ეუხნება მას, – «ეე ამიელი ეარ"). გერმანელს შეგონრობის დამთაესტერებლი კოლეგა სხეა წინადადებას აქეს მარიგებს. მას პიკეტრმა დაავალა, აუხსნას სკალინს, რომ გერმანია არ არის დაინტერესებული კონკანგრინოლოგია და დარდ ეული სრეული. მაგრამ მიიეხედეად ამისა, რომ ფაპარაკი თურქეთზე, «პრაგმკლიმ" სიტეებ არ არის დიმრეი კონსკანგრინოლოგია და სრეული შესახებ, რაღაც, როგორც ჩანს, სკალინი, პიკეტრის მოლოდინის საწინააღმდეეო, ამ თემისადმი ინტერეს არ ამეღენებს. იგი მხოლოდ თავს ეუნეეს, როცა რიბენტროპი თურქების არასამიდროებაზე ლაპარაკობს.

შემდეე სკალინი შეეედა, რამე გეეეო აცილილია საბრძოლეი ეეეზეთის შესახებ, მაგრამ აქ ისე ნაცეპად ამომშერეე პასუხს ეეებულობს, ახლა საუბარი ეხეა ინდილის მსოფლიოს დაპატრობის შესახებ და არ მალეა თავის ანგრინდილეეს ეინწყობილებას. «თე ინდილი მსოფლიოს დაიპრობს, ეს მოხდება სხეა ქეეეეზის სისეელეის გამო, რომლებიც მას ეამეეებით თავს ამასხარაეებინეეს. სამაელაო, რომ რამდენიმე ახეელ ინდილებს მთელი ინოეთის ღაერრობა სურს". – «მაგრამ მთეედეად ამისა", – განაგრძობს სკალინი, – «მთეედეად – თავისი სისეყარკისა, ინდილი გაოეარეობით ამბრძოლეს მიმნის მიხაღ'ეეად". ეს არის ამ-ზრ, რომელსაც ნაეისებრის საგარეო საქმეთა მინისტრი არ ამიარეს. რიბენტროპს არ შეეძლია, აგრეთეე, ღაეთანხმოს სკალინის მოსაზრებას საფრანეეთის არმიის შესახებ. აქ ემდეეთან სკალინის სავგონო საქმეთა პოლკოეიკის უმნიშეეენეოეანეს წინააღმრთას, მაგრამ ასეეე ემ პუნქტსაც. რომელმე იეი მოტკეედა. იეი ეიქრთობდა, რომ ინდილი და საყრანეეთი ღიდხან გაეძლეფენ ეერმანელთა შეტევებს, მან ხ'რომდა განსაკეეთრებით ანდილისეთა სამხედრო სისეენე, მაგრამ გადაჭრეეით შეეთხა საერანეეთის სამხედრო ძალა და ფრანეეის სამრთლით სულისკეეთება.

უკეე სექტემბრის პირეეეი ღღეებიდანეე მდგომარეობა საგრძნობლად დიიძნა. სკალინი გაიცეა, როცა ბაგიო, თე რა ხ'რაეედ დაიღეს პოლონელთა წინააღმდეეგ რუსეთის სამხედრო ძალებმა რუსეთის მხრიდან (5 სექტემბერს), შესულიენენ მათთეის მიეეთნებულ პოლონეთის ტერიტორის ნაწილში. სკალინი ჯერ კიდეე არ იყო მზად ომისათეის, რომ წეითელი არმიათაეის საჭირო ბრძანებები მიეცა. მას ახლა ეჭეი გაეჩნდა, მეცდომა ხომ არ დაეეშეეო. სკალინს არ სეწყა, ამკეროს წეულით შეეგნა პოლონეთისა დამარცხებამი და ეარი განაცხადა იქ შესელაზე, ეიდრე პოლონელთა მარცხი საბოლოო და უემეეეი არ გახდა. იგი ფიქრობდა მოსკოეში შეთანხმებულ სადმარკეეი ხაზის შესახებ პოლონეთში, რომლის მიხეეეთაც წმინდად პოლონური მიწების ნაწილი რუსეთს მიეეუფნება. მას ახლა ხელს არ აძლეედა ამ მიწების ანექსია, რადგანეს იქნებოდა სრელად ამკარა ღარღეეეა ამ პრინციპებისა. გამედებით რომ ქაღაქებენეეს ბოლშეეიკები ძალეუფლეს ხელში ჩაგდების პირეეეი ღღეებში, ამბობს სკალინი, სადაც უპირატესად ებრაელები ხაზი შორს, აღმოსავლეთით გადაეკანა, სახელდობრ – ბობრეის ეიხლამდე ბუგზე. ასე რომ, მხოლოდ ის მიწები დარჩენილიყო რუსეთს მხარეს, სადაც უპირატესად ეერანელები ცხოერობენენ.

თარგმნა
ლაშა დადიანმა

ლექსი

ზაზა ქინქლაძე

ფსიქიატრიული ბალში

ზარი რეკავს, ბაღი ჭრიამულშია,
იფრქვევიან მზეზე გოო-ბიჭები,
მაგნოლიის გული გადაეშალა
და წიწეებით ცას ვარცხნიან ფიქვები.

ხტუნვებობა, — ხელდენობა, მხედრობა,
ჯიხეზე ხვალე ქვევანი დაეხედნა!
რაო, გულო, იხეე ადარ გეთმობა
ხაჭაბუკის დრონიდელი დენდობა?

ო, რა თბილი იყო თეთრი კედელი,
როგორც რწეენა ქალენის თაეხეეელების,
კენჭებელნა ჩემს გულს ეხნა ლექსები,
ეეერ ხტრფიას ბაღის და ალეებების.

ეახიხმპრდა იქი წლები ხალისიდ,
ახლა ხსენია ეეკალთის ქიმია,
ტაძრის გუმბათს — ეუძეს ამორძალისხ
მზე ჰკიდია, როგორც ოქროს კაშეი.

რეკავს ზარი, პრძენებენ უებრო,
ხაფალეებში წვიმით შეტოეებიან,
დაიხეენეთ, დაღლილო ქერეებო,
ამბიონთან ახლა ხსენი დგებიან.

ეეთისოფელს ეეხედ ახე რეკებია:
შეგირდები ოსტატები ხდებიან,
როცა ეეალეს, დეკანედ იქცევიან
და ძეელებად ეეხზე ეამოდგებიან.

ზარი რეკავს, ბაღი ჭრიამულშია,
იფრქვევიან მზეზე გოო-ბიჭები,
მაგნოლიის გული გადაეშალა
და წიწეებით ცას ვარცხნიან ფიქვები.

2003.

ხილვა

როგორც იქნა, მოვიძიე წინაპართა გზები,
როგორც იქნა, დავებრუნე ბაღები და ხვენი,
ტრაბახობით ქრმეშეხვედი მოცერულე ხმენი.
ამოცეცხლდნენ ქარქაშიდან მოცერულე ხმლები.
როგორც იქნა, გავეხარე მამა-პაპის ქედები,
მეც გადავეგე ჭაღრაკულად მთიდან მთაზე მთები,
ჩემმა რაშმაც ჩამობერტყა ეარსკვლავები ფრთებით,
ეერ ვარსკვლავები ეენი ეეფი ცისფიერები, ეები, —
ო, ბავშვობის ჯადოქრო, როგორ მენატრები!

როგორც იქნა, ქარხეულობის ხაიდუმლო ჯუჯები,
ლაჟი ცრემლით ჯიბადები, ლაჟი ხიხნლით კეცდები,

რაც არ უნდა მეკეეხარბოს ამ მხოფლიომ ფული,
ეერაზოდეს ეერ გახდება იგი ჩეენი რჩეული.

თბილ ნაცრითაც მდიდარი ეარ, ლაჟი ღეინით ეოფრები,
ხიკეთლისთეის თამბერეით კეემხედები ქნნები.

როგორც იქნა, მარდად მკვლა ციური ბიჭიკეების,
ეოკეელ დამე ღმრთის კეხურეებ: „ეენნა ძილი ნვიხ!"

იხიე მოდის დილით ხელში მზიურ კკლაპტრებით
და მაღვიძებს ფანჯარიდან ხხივთა ჭიატებით.

ღმერთო, რა ბედნიერი ეარ ლექსის ხნეულებით!
ჩეში მოკზარი ხული, აოსხწკეულებით,
მთელ ხამეროს შეშოიელის, ეანეენების ხენით,,
მაშ მომავალ ეარსკვლავებზე! კეველი ერთად კხვებით!

2003.

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 342, კვირა, 21 დეკემბერი, 2003 წელი.

ორშაბათი
22 დეკემბერი

07.30 ალიონი 09.45 მულტსერიალი "ახალი თოვლის ბაბუა" 10.10 მხ. ფილმი "**ჰოროსკოპი**" 10.25 სერიალი "**ფორსაიტების საგა**" 11.40 დოკ. სერიალი "მსოფლიოს ქალაქები" 12.00, 15.00, 20.00 მოამბე 12.15 ტელესერიალი "**სოლედადი**" 13.00 ნაშუადღევს 14.00 მოამბე ინგლ. ენაზე 14.05 "ოქროს მართვე" 14.40 დოკ. სერიალი "საგნების ისტორია" 15.15 მხ. ფილმი "**ამელი**" 17.15 რამპა 17.20 50-50 18.00 ვესტნიკი 18.20 ტელესერიალი "**სოლედადი**" 19.15 მრავალჟამიერ 19.40 ბასტი-ბუბუ 21.00 "იმღერე რამე" 21.35 კრიმინალური ქრონიკა 22.00 "სტუმრად მსახიობთა სტუდიაში"(კევინ სპეისი) 22.30 რა ხდება 00.00 მხ. ფილმი "**მკვლელობა აღმოსავლეთის ექსპრესში**"

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე 19.10 მულტფილმი 19.30 კინოსეანსი "**ბუნებრივი შემოტევა**" 21.00 პალიტრა - რენუარი 21.30 მოგზაურობა სასიტყვეთში 22.10 მხ. ფილმი "**ბედის შემოქმედი**"

07.00 დილა მშვიდობისა 07.10 სერიალი "ჯადოქარი" 09.40 სერიალი "**ასულ ტეკილა**" 10.20 დოკ. ფილმი "გურმანთა მეგზური" 11.00 ღამის შოუ დ.გოგიჩაიშვილთან ერთად 12.00, 15.00 კურიერი 12.15 სერიალი "**სასტიკი ანგელოზი**" 13.30 მხ. ფილმი 15.20 მხ. ფილმი 17.30 სერიალი "**ასულ ტეკილა**" 17.30 სერიალი "ჯადოქარი" 18.00, 21.00, 02.00 კურიერი 18.20 სერიალი "ჯადოქარი" 19.00 ბუნდეს ლიგა 19.45 სერიალი "**სასტიკი ანგელოზი**" 22.00 სერიალი "**ჯაშუში**" 22.50 ღამის კურიერი 00.10 მხ. ფილმი "**ცეცხლის ძალა**". მთ. რ-ში: მეთიუ მაკონახი, კრისტიან ბეილი.

08.00 ანონსი, მულტფილმი 08.20, 10.15, 12.30, 17.20, 17.50, 19.30, 23.30, 01.05 მუსიკა 08.30 მხ. ფილმი "**ყასაბი**" 10.20 მხ. ფილმი "**კანონი**" 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 22.45 ახალი ამბები 13.10, 17.30 მულტსერიალი "კაპიტანი სიმიანი და კოსმიური მაიმუნები" 13.30 დოკ. ფილმი 14.10 დოკ. ფილმი 18.00, 20.00 დოკ. ფილმი 19.45 მუსიკა 20.00 ბურთი და მოედანი 21.00 სერიალი "**ლიცეუმი**" 22.15, 23.00 დიალოგი 23.45 მხ. ფილმი "**წილი**"

07.00, 10.00, 11.00, 12.00 ქრონიკა 07.15, 11.25, 13.15, 17.20, 01.15 იმედის მელოდიები 07.45 "იმედის"დილა 10.05 დროება 12.10 სერიალი "**კლონი**" 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 ქრონიკა 13.30 სერიალი "**უკიდურესი ზღვარი**" 14.05 სერიალი "**კლონი**" 15.10 მხ. ფილმი "**სიყვარული იარაღია**" 17.25 ჩ -კლუზივი 18.05 სერიალი "**სიყვარული უდაბნოში**" 19.00, 21.00, 22.00, 00.05 ქრონიკა 19.30 სერიალი "**კლონი**"36-ე ს. 20.30 სერიალი "**ნეშ ბრიჯისი**" 21.30 სპორტ. პროგრამა "გოლი" 22.50 მხ. ფილმი "**ტუალეტი შიგნიდან იყო ჩაკეტილი**" 00.20 სპ. პროგრამა "გოლი სერია "ა""

09.00 საინფ. გამოშვება "მზერა" (გან) 10.00 სერიალი "**მარია ემილია**" 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 საინფ. გამოშვება "მზერა" 11.10 დღის კინოდარბაზი 18.30 მულტსერიალი "ჯადოსნური ტყე" 19.00 სერიალი "**მარია ემილია**" 20.00 საინფ. გამოშვება "მზერა" 20.45 მხ. ფილმი "**პროფესიონალი**" (ჟან პოლ ბელმონდო) 22.45 საინფ. გამოშვება "ღამის მზერა" 23.45 მხ. ფილმი "**ცუდი კომპანია**" (ენტონი ჰო-პკინსი, კრის როკი)

12.00 ინდური მხ. ფილმი "**საფარი**" 15.00 მხ. ფილმი "**ერინ ბროკოვიჩი**" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" 17.15 მხ.ფილმი "**უცხოელი**" 19.20 სპექტრი 21.00 მხ. ფილმი "**ძალიან საშიში ფილმი**" 22.30 "საქმე და ეკონომიკა"

10.30, 18.00 ჩვენ ვსწავლობთ კომპიუტერს, რუსული ენის გაკვეთილი, ინგლისური ენის გაკვეთილი 12.00 ვარსკვლავები გვამცნობენ 13.00 საბავშვო მუსიკალური კოლაჟი 14.00, 21.30 სერიალი "**ყავახანა**" 14.15 დოკ. ფილმი 14.30 მუსიკალური კოლაჟი 19.30 ექსტრაორდინალური 21.00 სპორტის. სამყარო 21.00 პირველი ნაბიჯები 22.00 ინდური მხ. ფილმი "**სიყვარულის გერბით**"

08.00 მუსიკა 09.00 ტოროლა 12.00 ფილმი 14.00 მუსიკა 16.00 ფილმი "**პირომანიაკი-სიყვარულის ისტორია**" მთ.რ-ში: უილიამ ბოლდუინი, ჯონ ლეგუიზამო. 18.00, 19.15 ქართული მუსიკა 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 ინფორმატორი 19.30, 20.15 ვიდეორადიო 20.50 ათი ლექსი 21.15 უცხოური მუსათეული 22.35 პაპარაცი 23.00 აბა გამოიცანი კადრი 00.00 "ბრავო" "**იპოვეთ ფორესტერი**" მთ.რ-ში შონ კონერი, ფ. მიურეი აბრაჰამი. 01.40 "ღამურა" მხ. ფილმი "**კრაზანას ბუდე**". მთ.რ-ში სემი ნასერი, ბენუა მაჟიმელი. 03.00 პაუზის გარეშე

08.00 პროგრამა "**დილა**" 10.00, 14.30, 17.30, 20.30, 00.00 დღის ამბები 10.10 ანონსი 10.15, 13.15, 14.15, 17.50, 20.15 მუსიკა 10.30 რუს. სერიალი "**დეტექტივ დუბროვსკის დოსიე**" 11.20 მულტფილმი "თეთრი ეშვი" 12.15 დოკ. სერიალი "ქალაქი ლუვრი • უდიდესი მუზეუმები" 13.40 "ბელისიმო" - თეთრი ღამეები 14.50 "მსოფლიო ფეხბურთი" 15.20 მხ. ფილმი "**აჩრდილთა დრო**" 17.00 მხ. სერიალი "**სამოდელო სკოლა**" 18.00 მულტსერიალი "სიმბა, მეფე ლომი" 18.30 სერიალი "**პატარა აინშტაინები**" 19.00 სერიალი "**სირინოზები**" 20.00 დოკ. სერიალი "მსოფლიო კულტურის საგანძური" მე-6ნ. 21.15 სერიალი "**მოჯადოება**" 22.15 "ღამის მატარებელი". 00.30 მხ.ფილმი "**შენი ოცნების ქალიშვილი**"

სამშაბათი
23 დეკემბერი

07.30 ალიონი 09.45 მხ. ფილმი "**მკვლელობა აღმოსავლეთის ექსპრესში**" 11.45 კრიმინალური ქრონიკა 12.00, 15.00, 20.00 მოამბე 12.15 ტელესერიალი "**სოლედადი**" 13.00 ნაშუადღევს 14.00 მოამბე ინგლ. ენაზე 14.05 ლერერის შოუ 15.15 მხ. ფილმი "**ჯონი მნემონიკი**" 16.50 დოკ. სერიალი "მსოფლიოს ქალაქები" (ტოკიო) 17.20 დოკ. სერიალი "ბუნების სამყარო" 17.30 საქართველო და გარე სამყარო 18.00 ვესტნიკი 18.20 ტელესერიალი "**სოლედადი**" 19.15 და არს მუსიკა 19.40 ბასტი-ბუბუ 21.00 ტელეთამაში "იმღერე რამე" 21.35 კრიმინალური ქრონიკა 21.45 "სათავეებთან" 22.30 რა ხდება 00.00 მხ. ფილმი "**გატეხილი ნალი**"

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე 19.10 მულტფილმი 19.30 კინოსეანსი "**ფრენის სიჩქარე**" 21.00 ისტორიანი 21.30 ასპარეზი 22.10 მხ. ფილმი "**ქალიშვილები დედები**"

07.00 დილა მშვიდობისა 07.10 სერიალი "ჯადოქარი" 09.40 სერიალი "**ასულ ტეკილა**" 10.20 დოკ. ფილმი "გურმანთა მეგზური" 11.00 სერიალი "**ჯაშუში**" 12.00, 15.00 კურიერი 12.15 სერიალი "**სასტიკი ანგელოზი**" 13.30 მხ. ფილმი 15.20 მხ. ფილმი 17.30 სერიალი "**ასულ ტეკილა**" 18.00, 21.00, 02.00 კურიერი 18.20 სერიალი "ჯადოქარი" 18.50 ბუნება 19.15 პერეკროსტოკი 19.45 სერიალი "**სასტიკი ანგელოზი**" 22.00 ღამის შოუ დ.გოგიჩაიშვილთან ერთად 22.50 ღამის კურიერი 01.00 მხ.ფილმი "**ნიშნები**". მთ. რ-ში: მელ გიბსონი, ხოაკინ ფენიქსი.

08.00 ანონსი 08.05 დიალოგი 10.00 ბურთი და მოედანი 10.45, 14.50, 19.30, 20.30, 23.30 მუსიკა 11.00 სერიალი "**ლიცეუმი**" 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 22.45 ახალი ამბები 13.10, 17.30 მულტსერიალი "კაპიტანი სიმიანი და კოსმიური მაიმუნები" 13.30 დოკ. ფილმი 15.15 მხ. ფილმი "**წილი**" 18.00, 20.00 დოკ. ფილმი 21.00 სერიალი "**ლიცეუმი**" 22.15, 23.00 დიალოგი 23.45 მხ. ფილმი "**მატყუარა, მატყუარა**" 00.55 მუსიკა

07.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 ქრონიკა 07.15, 10.00, 13.15, 16.40, 17.20, 00.30 იმედის მელოდიები 07.45 "იმედის" დილა 10.05 სერიალი "**სიყვარული უდაბნოში**" 11.05 სპ. პროგრამა "გოლი სერია "ა"" 12.10 სერიალი "**კლონი**" 13.30 სერიალი "**უკიდურესი ზღვარი**" 14.05 სერიალი "**ნეშ ბრიჯისი**" 15.15 მხ. ფილმი "**ტუალეტი შიგნიდან იყო ჩაკეტილი**" 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 22.00, 00.15 ქრონიკა 17.25 სპორტ. პროგრამა "გოლი" 18.05 სერიალი "**სიყვარული უდაბნოში**" 19.30 სერიალი "**კლონი**" 20.30 სერიალი "**ნეშ ბრიჯისი**" 21.30 ლარის მახე 22.50 მხ. ფილმი "**განსაკუთრებული საფრთხე**"

09.00 "ღამის მზერა" (გან) 10.00 სერიალი "**მარია ემილია**" 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 საინფ. გამოშვება "მზერა" 11.10 დღის კინოდარბაზი 18.30 მულტსერიალი "ჯადოსნური ტყე" 19.00 სერიალი "**მარია ემილია**" 20.00 საინფ. გამოშვება "მზერა" 20.45 მხ. ფილმი "**თოვლის კაცი**" (ლენს ჰენრიკსენი) 22.45 საინფ. გამოშვება "ღამის მზერა" 23.45 მხ. ფილმი "**დამიჭირე თუ შეგიძლია**" (ლეონარდო დი კაპრიო)

12.00 მხ. ფილმი "**ძალიან საშიში ფილმი**" 13.30 "საქმე და ეკონომიკა" 15.00 მხ. ფილმი "**სასიკვდილო იარაღი**" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" 17.15 მხ.ფილმი "**შოუ იწყება**" 19.20 სპექტრი 21.00 მხ. ფილმი "**ძალიან საშიში ფილმი-2**" 22.30 მხ. ფილმი "**აზარტული თამაშები**"

10.30, 18.00 ჩვენ ვსწავლობთ კომპიუტერს, რუსული ენის გაკვეთილი, ინგლისური ენის გაკვეთილი 12.00 დოკ. ფილმი "ფანჯარა ევროპაში" 12.30 სალონი 14.00 საბავშვო მუსიკალური კოლაჟი 15.15, 23.00 სერიალი "**ყავახანა**" 19.30 პოლიტიკა, პოლიტიკა 20.30 სალონი 22.00 სპორტის სამყარო 23.15 მხ. ფილმი "**ზაფხულის წვიმა**"

08.00 მუსიკა 09.00 ტოროლა 12.00 ფილმი 14.00 მუსიკა 16.00 ფილმი "**მაგარი ბიჭი**" მთ.რ-ში სტივ მარტინი, ედი მერფი. 18.00, 19.15 ქართული მუსიკა 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 ინფორმატორი 19.30, 20.15 ვიდეორადიო 20.50 ათი ლექსი 21.15 უცხ. მუსათეული 22.35 მუსიკა 23.00 პოპ. ად. ათეული 00.00 "ბრავო" "**ჰარი-მეგობარი, რომელსაც სიკეთე სურს**" მთ.რ-ში ლორენ ლუკა, სერხი ლოპესი. 01.40 "ღამურა" "**დამკვირვებელი**" მთ.რ-ში ჯეიმს სპეიდერი, მარისა ტომეი. 03.00 პაუზის გარეშე

08.00 პროგრამა "**დილა**" 10.00, 14.30, 17.30, 20.30, 00.00 დღის ამბები 10.15, 13.35, 17.50, 22.10 მუსიკა 10.30 სერიალი "**მოჯადოება**" 11.30 მხ. ფილმი "**შენი ოცნების ქალიშვილი**" 14.00 მულტფილმი "სიმბა მეფე ლომი" 14.50 დოკ. სერიალი "მსოფლიო კულტურის საგანძური" მე-6ნ. 15.10 სერიალი "**პატარა აინშტაინები**" 15.35 მხ. სერიალი "**სირინოზები**" 16.35 დოკ. სერიალი "ამოუცნობი ცოცხალი ორგანიზმები" 17.00 მხ. სერიალი "**სამოდელო სკოლა**" 18.00 მულტსერიალი "სიმბა მეფე ლომი" 18.30 სერიალი "**პატარა აინშტაინები**" 19.00 სერიალი "**სირინოზები**" 20.00 "ევროპის სტადიონებზე" 21.15 სერიალი "**მოჯადოება**" 22.20 "ტელემეტრი" 22.45 მოკლ. მხ. ფილმი 23.20 "ცხელი ცხრიანი" 00.30 მხ. ფილმი "**ბინძური ცეკვები**"

ოთხშაბათი
24 დეკემბერი

07.30 ალიონი 09.45 მულტსერიალი "ახალი თოვლის ბაბუა" 10.10 მხ. ფილმი "**გატეხილი ნალი**" 11.30 დოკ. სერიალი "მსოფლიოს ქალაქები" 11.45 კრიმინალური ქრონიკა 12.00, 15.00, 20.00 მოამბე 12.15 ტელესერიალი "**სოლედადი**" 13.00 ნაშუადღევს 14.00 მოამბე ინგლ. ენაზე 14.05 ქართული ენის გაკვეთილი 14.30 დოკ. სერიალი "ორიენტირი" 15.15 მხ. ფილმი "**გალია ბოცვრებისთვის**" 16.50 დოკ. სერიალი "პალიტრა" 17.20 50-50 18.00 ვესტნიკი 18.20 ტელესერიალი "**სოლედადი**" 19.15 ენერგია 19.40 ბასტი-ბუბუ 21.00 ტელეთამაში "იმღერე რამე" 21.35 კრიმინალური ქრონიკა 21.45 "მათი შვილები" 22.30 რა ხდება 00.00 მხ. ფილმი "**ლამაზი ჯონი**"

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე 19.10 მულტფილმი 19.30 კინოსეანსი "**იშვიათი ფრინველი**" 21.00 და არს მუსიკა 21.20 ჩვენი მისამართია 22.10 მხ. ფილმი "**წითელი პატეფონი**"

07.00 დილა მშვიდობისა 07.10 სერიალი "ჯადოქარი" 09.40 სერიალი "**ასულ ტეკილა**" 10.20 დოკ. ფილმი "გურმანთა მეგზური" 11.00 ღამის შოუ დ.გოგიჩაიშვილთან ერთად 12.00, 15.00 კურიერი 12.15 სერიალი "**სასტიკი ანგელოზი**" 13.30 მხ. ფილმი 15.20 მხ. ფილმი 17.30 სერიალი "**ასულ ტეკილა**" 18.00, 21.00, 02.00 კურიერი 18.25 სერიალი "ჯადოქარი" 19.00 სერიალი "**მაშველები**" 19.45 სერიალი "**სასტიკი ანგელოზი**" 22.00 სერიალი "**სოპრანოს კლანი**" 22.50 ღამის კურიერი 01.00 მხ.ფილმი "**საათები**". მთ. რ-ში: ჯულიანა მური, ნიკოლ კიდმანი.

08.00 ანონსი 08.05 დიალოგი 10.00 დოკ. ფილმი 11.00 სერიალი "**ლიცეუმი**" 12.50, 14.50, 19.30, 23.30, 01.05 მუსიკა 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 22.45 ახალი ამბები 13.10, 17.30 მულტსერიალი "კაპიტანი სიმიანი და კოსმიური მაიმუნები" 13.30, 18.00 დოკ. ფილმი 15.15 მხ. ფილმი "**მატყუარა, მატყუარა**" 18.45 ბუნების ფერები 19.45 გადაცემა - მურადა 20.00 დოკ. ფილმი 21.00 სერიალი "**ლიცეუმი**" 22.15, 23.00 დიალოგი 23.45 მხ. ფილმი "**მერცხლების ბულვარი**"

07.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 ქრონიკა 07.15, 10.00, 13.15, 16.45, 17.20, 00.40 იმედის მელოდიები 07.45 "იმედის" დილა 10.05 სერიალი "**სიყვარული უდაბნოში**" 11.05 დოკ. სერიალი "ბრძოლა გადარჩენისთვის" 12.10 სერიალი "**კლონი**" 13.30 სერიალი "**უკიდურესი ზღვარი**" 14.05 სერიალი "**ნეშ ბრიჯისი**" 15.15 მხ. ფილმი "**განსაკუთრებული საფრთხე**" 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 22.00, 00.25 ქრონიკა 17.25 ლარის მახე 18.05 სერიალი "**სიყვარული უდაბნოში**" 19.30 სერიალი "**კლონი**" 20.30 სერიალი "**ნეშ ბრიჯისი**" 21.30 არტ-ბულვარი 22.50 მხ. ფილმი "**იოლი ფული**"

09.00 "ღამის მზერა" (გან) 10.00 სერიალი "**მარია ემილია**" 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 საინფ. გამოშვება "მზერა" 11.10 დღის კინოდარბაზი 18.30 მულტსერიალი "ჯადოსნური ტყე" 19.00 სერიალი "**მარია ემილია**" 20.00 საინფ. გამოშვება "მზერა" 20.45 მხ. ფილმი "**კრაზანების ბუდე**" (სამი ნასერი) 22.45 საინფ. გამოშვება "ღამის მზერა" 23.45 მხ. ფილმი "**დამოუკიდებლობის დღე**" (ვილ სმიტი)

12.00 მხ. ფილმი "**ძალიან საშიში ფილმი-2**" 13.30 მხ. ფილმი "**აზარტული თამაშები**" 15.00 მხ. ფილმი "**სასიკვდილო იარაღი 2**" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" 17.15 მხ.ფილმი "**მეწამული მდინარეები**" 19.20 სპექტრი 21.00 მხ. ფილმი "**დიდი საქმე**"
22.30 მხ. ფილმი "**თოვლის კაცი**"

10.30, 18.00 ჩვენ ვსწავლობთ კომპიუტერს, რუსული ენის გაკვეთილი, ინგლისური ენის გაკვეთილი 12.00 სალონი 13.30 ექიმი გვირჩევს 14.30 საბავშვო მუსიკალური კოლაჟი 16.00, 22.30 სერიალი "**ყავახანა**" 19.30 სცენის ოსტატები 20.30 თინეიჯერი 21.30 სპორტის სამყარო 23.00 მხ. ფილმი "**თანამგზავრები**"

08.00 მუსიკა 09.00 ტოროლა 12.00 ფილმი 14.00 მუსიკა 16.00 ფილმი "**ქოფაკი**" მთ.რ-ში ჯეისონ ბიგზი, სტივ ზანი. 18.00, 19.15 ქართული მუსიკა 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 ინფორმატორი 19.30, 20.15 ვიდეორადიო 20.50 ათი ლექსი 21.15 პროფათეული 22.35 პაპარაცი 23.00 სოლო 00.00 "ბრავო" "**გოსფორდ – პარკი**" მთ.რ-ში ემილი უოტსონი, კრისტინ სკოტ-ტომასი. 02.00 "ღამურა" "**ობობათა შიში**" მთ.რ-ში ჯეფ დენიელსი, ჯულიან სენდსი. 03.00 პაუზის გარეშე

08.00 პროგრამა "**დილა**" 10.00 დღის ამბები 10.10 პროფილაქტიკა 17.30 დღის ამბები 17.50 ტელემეტრი 18.00 მულტსერიალი "სიმბა მეფე ლომი" 18.30 სერიალი "**პატარა აინშტაინები**" 19.00 სერიალი "**სირინოზები**" 20.00 "ევროპის სტადიონებზე" 20.20 მუსიკა 20.30, 00.00 დღის ამბები 21.10 სერიალი "**მოჯადოება**" 22.10 კონცერტი. ფრენკ სინატრა. 23.45 მოკლ. მხ. ფილმი 00.30 მხ. ფილმი "**მრბოლელი**"

ხუთშაბათი
25 დეკემბერი

07.30 ალიონი 09.45 მულტსერიალი "ახალი თოვლის ბაბუა" 10.00 მხ. ფილმი "**ლამაზი ჯონი**" 11.40, 21.35 კრიმინალური ქრონიკა 12.00, 15.00, 20.00 მოამბე 12.15 ტელესერიალი "**სოლედადი**" 13.00 ნაშუადღევს 14.00 მოამბე ინგლ. ენაზე 14.05 ინგლისური ენის გაკვეთილი 14.30 "გაცოცხლებული ფურცლები" 15.15 მხ. ფილმი "**ეშმაკისეული**" 17.00 დოკ. ფილმი "შრი-ლანკას სპილოები" 17.50 რამპა 18.00 ვესტნიკი 18.20 ტელესერიალი "**სოლედადი**" 19.15 ჯანმრთელობა 19.40 ბასტი-ბუბუ 21.00 ტელეთამაში "იმღერე რამე" 21.45 ეკონომიქსი 22.30 რა ხდება 00.00 მხ. ფილმი "**ქამელეონი**"

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე 19.10 მულტფილმი 19.30 კინოსეანსი "**წითელი დრაკონი**" 21.00 მოგზაურობა-ალექსანდრია 22.10 მხ. ფილმი "**რა იცოდა მიზიმ**"

07.00 დილა მშვიდობისა 07.10 სერიალი "ჯადოქარი" 09.40 სერიალი "**ასულ ტეკილა**" 10.20 დოკ. ფილმი "გურმანთა მეგზური" 11.00 სერიალი "**სოპრანოს კლანი**" 12.00, 15.00 კურიერი 12.15 სერიალი "**სასტიკი ანგელოზი**" 13.30 მხ. ფილმი 15.20 მხ. ფილმი 17.30 სერიალი "**ასულ ტეკილა**" 18.00, 21.00, 02.00 კურიერი 18.25 სერიალი "ჯადოქარი" 19.00 სერიალი "**მაშველები**" 19.45 სერიალი "**სასტიკი ანგელოზი**" 22.00 სერიალი "**სოპრანოს კლანი**" 22.50 ღამის კურიერი 01.00 მხ.ფილმი "**დიდი გასეირნება**". მთ. რ-ში: ლუი დე ფიუნესი, ბურვილი.

08.00 ანონსი 08.05 დიალოგი 11.00 სერიალი "**ლიცეუმი**" 12.30 დოკ. ფილმი 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 22.45 ახალი ამბები 13.10, 17.30 მულტსერიალი "კაპიტანი სიმიანი და კოსმიური მაიმუნები" 13.30, 18.00 დოკ. ფილმი 14.50, 17.20, 17.50, 21.55 მუსიკა 15.15 მხ. ფილმი "**მერცხლების ბულვარი**" 18.45 ბუნების ფერები 20.00 ტელე-სინე-ვიდეო (განმ.) 21.00 სერიალი "**ლიცეუმი**" 22.15, 23.00 დიალოგი 23.45 მხ. ფილმი "**მამას ჯოხი**"

07.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 ქრონიკა 07.15, 10.00, 13.15, 17.20, 01.00 იმედის მელოდიები 07.45 "იმედის" დილა 10.05 სერიალი "**სიყვარული უდაბნოში**" 11.05 თამაში "უდაბნოს სამჭედლოები" მე-3 ს. 12.10 სერიალი "**კლონი**" 13.30 სერიალი "**უკიდურესი ზღვარი**" 14.05 სერიალი "**ნეშ ბრიჯისი**" 15.15 მხ. ფილმი "**იოლი ფული**" 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 22.00, 00.45 ქრონიკა 17.25 ერთხელ ჰოლივუდში 18.05 სერიალი "**სიყვარული უდაბნოში**" 19.30 სერიალი "**კლონი**" 20.30 სერიალი "**ნეშ ბრიჯისი**" 21.30 სპ. პროგრამა "ესტაფეტა" 22.50 მხ. ფილმი "**ყრუთა ქვეყანა**"

09.00 "ღამის მზერა" (გან) 10.00 სერიალი "**მარია ემილია**" 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 საინფ. გამოშვება "მზერა" 11.10 დღის კინოდარბაზი 18.30 მულტსერიალი "ჯადოსნური ტყე" 19.00 სერიალი "**მარია ემილია**" 20.00 საინფ. გამოშვება "მზერა" 20.45 მხ. ფილმი "**ძარცვა**" (ჯეიმს სლეიდერი) 22.45 საინფ. გამოშვება "ღამის მზერა" 23.45 მხ. ფილმი "**შანჰაის რაინდები**" (ჯეკი ჩანი)

12.00 მხ. ფილმი "**დიდი საქმე**" 13.30 მხ. ფილმი "**თოვლის კაცი**" 15.00 მხ. ფილმი "**სასიკვდილო იარაღი 3**" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" 17.15 მხ. ფილმი "**დიდი ბიზნესი**" 19.20 სპექტრი 21.00 მხ. ფილმი "**პიკის საათი**" 22.30 მხ. ფილმი "**მილიონერთა ექსპრესი**"

10.30, 18.00 ჩვენ ვსწავლობთ კომპიუტერს, რუსული ენის გაკვეთილი, ინგლისური ენის გაკვეთილი 12.00, 21.40 სალონი 13.30 საბავშვო მუსიკალური კოლაჟი 14.30 დოკ. ფილმი 15.30, 00.00 სერიალი "**ყავახანა**" 19.00 პოლიტიკა, პოლიტიკა 20.00 სალონი 21.30 სპორტის სამყარო 22.30 მუს. პაუზა 23.00 კანონი და ადამიანის უფლებები 00.15 მხ. ფილმი "**რისხვის მართვა**"

08.00 მუსიკა 09.00 ტოროლა 12.00 ფილმი 14.00 მუსიკა 16.00 ფილმი "**ჩემი დიდი ბერძნული ქორწილი**". მთ. რ-ში ნია ვარდალოსი, ჯონ კორბეტი. 18.00, 19.15 ქართული მუსიკა 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 ინფორმატორი 19.30, 20.15 ვიდეორადიო 20.50 ათი ლექსი 21.15 უცხ. მუსათეული 22.35 მუსიკა 23.00 აბა გამოიცანი მელოდია 00.00 "ბრავო" "**მთვარის შუქის მილი**". მთ. რ-ში დასტინ ჰოფმანი, სიუზან სარანდონი. 01.50 "ღამურა" "**მეწამული ასული**". მთ. რ-ში აზია არჯენტო, ჯინ შეპარდი. 03.00 პაუზის გარეშე

08.00 პროგრამა "**დილა**" 10.00, 14.30, 17.30, 20.30, 00.00 დღის ამბები 10.15, 16.20, 17.50, 22.10 მუსიკა 10.30 სერიალი "**მოჯადოება**" 11.30 მხ. ფილმი "**მრბოლელი**" 13.30 მოკლ. მხ. ფილმი 14.00 მულტსერიალი "სიმბა მეფე ლომი" 14.50 "ევროპის სტადიონებზე" 15.10 სერიალი "**პატარა აინშტაინები**" 15.35 სერიალი "**სირინოზები**" 16.35 დოკ. სერიალი "ველური ვარსკვლავები" 1-ლი ს. 17.00 მხ. სერიალი "**სამოდელო სკოლა**" 18.00 მულტსერიალი "სიმბა მეფე ლომი" 18.30 სერიალი "**პატარა აინშტაინები**" 19.00 სერიალი "**სირინოზები**" 20.00 "ქართული ფეხბურთი" 21.15 სერიალი "**მოჯადოება**" 22.20 "ტელემეტრი" 22.30 "ყვითელი კვადრატი" 23.00 მოკლ. მხ. ფილმი 23.20 "ცხელი ცხრიანი" 00.30 რუს. მხ. ფილმი "**ვამპირი**".

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“!

პარასკევი
26 დეკემბერი

07.30 ალიონი **09.45** მულტფილმები: "ახალი თოვლის ბაბუა" **10.10** მ. ფილმი **"მამფლორიდი"** **11.30** ვოკ. სერიალი "მოთამაშის ქალაქები" **11.45, 21.40** კრიმინალური ქრონიკა **12.00, 15.00, 20.00** მოიპარა **12.10** სერიალი **"ცარიელი ადგილი"** **13.00** ნაშუადღევს **14.00** მოიპარა ისკი **15.45** მხილით დაიჭირეს **15.15** მ. ფილმი **"პაიმანიელის ომისაი"** **16.50** ვოკ. სერიალი "ორიენტირი" **17.25** **50-50** **18.00** ეკონომიკა **18.20** სერიალი **"ლორენცო"** **19.15** "პალიატრო" **19.40** პასპორტები **21.00** მაკარონის **21.05** ეროვნული რადიო **21.50** მრავალსახეობა **22.30** რა ხდება **00.00** მ. ფილმი **"ფრანსის გარი"**

შაბათი
27 დეკემბერი

08.00, 20.00, 23.50 მოიპარა **08.15** მ. ფილმი **"ფრანსის გარი"** **09.45** კრიმინალური ქრონიკა **10.00** დილის პოეზია **11.05** მხილით კარუქიი **11.35** პოპულარობასთან ბრძოლა **12.05** ობლიანი და ობოლიდები **12.35** პოზიცია **13.25** ცეკვა **13.55** ვოკ. ფილმი "ჯენდერული უფლება" **14.25** საბერნიკლო ტერი, მოგეწონა **15.15** მ. ფილმი **"ერანის ქალაქები"** **16.50** ვოკ. სერიალი "ბუნების საშვილიშვილო" **17.00** "სანრიდერი" **17.30** "ამა ცხელოსანი" **18.00** "ეკონომიკა" **18.45** "ბიბლიის ტერიტორია" **19.05** ისტორიანი **19.35** ეკლესიის ფენა **20.35** ცოტნიტები **22.00** ფორუმზე **22.40** პროფესიული **23.15** ამბობენ **00.05** მ. ფილმი **"ბრუნი ლეშვიანები"** **02.05** ღამის ჯაზი

კვირა
28 დეკემბერი

08.00, 15.00 მოიპარა **08.15** მ. ფილმი **"ფრანსის ქალაქები"** **09.50** ვოკ. სერიალი "ბუნების საშვილიშვილო" **10.00** დილის პაემანი **11.00** ამბები ქეენზე **11.25** ტელეკალენდარი **12.05** სან **12.35** მოსკოვი-თბილისი **13.05** ცისანა ჯაში **13.35** მხილით **14.10** სპორტული გამოცემა **14.25** პრაიმერიები **14.50** მ. ფილმი **15.15** სპექტაკლი **"ქველი საბრალელი"** **16.55** ვოკ. ფილმი "სტანისლავის სიყვარულ" **18.00** ტარიანები **18.50** ვოკ. სერიალი "ორანჟი" **19.15** ჩვენ "მაკედონია" **19.45** ჩვენ "ბისპარიოა" **20.00** ტარიანები **21.00** მუსიკალური ოქტავიანი **21.45** საქართველო არის ეს! **22.10** ქართ. მხ. ფილმი **"ბზე ვეფრხისაზის"** **23.55** ტარიანები **00.15**- მ. ფილმი **"ვეფხვისტყაოსნის პასპორტიები"**

19.00 მხილით ეკრანები **19.30** დიდი დასტები **20.00** საქართველოს ჩამპიონი **20.30** ფრანსი **21.00** შეხედნები ფერის გორაზე **21.40** ფარულ ვეფხვებზე **22.00** მ. ფილმი **"პრინცესა"**

09.00 კლასიკა **09.00** კურიერი **09.20** მულტფილმები **09.50** დაითვლის ქალების ზღაპრები **10.20** სერიალი "ლეგენდა და კლასიკი" **12.00, 15.00** კურიერი **12.20** ინფორმაციული **12.50** მ. ფილმი **15.20** მ. ფილმი **17.05** მ. ფილმი **"სამი ვეფხვისაგან"** **18.00, 01.00** კურიერი **18.20** მ. ფილმი **"სამი ვეფხვისაგან"** **21.00** კურიერი **22.00** ჯვარისკაის ლაზარია **23.00** "ჯვარისკაის ენთალპი" **"ბაღდადში 877 45-79-25** პრიზე ეფილიას ტიპი ბ. ტარიანი, **"ბაღდადში 877 45-79-26** კუბრინ კრენი, ალ პანინი, **"ბაღდადში 877 45-79-27** შიმ კრენი, უცნაო სნაპინი. **01.10** მ. ფილმი **"ბალნაი, ვეფხვის ბუნაი"** მხ. რ-ში: ვეფხვი კვერ ცალინი.

08.00 ამინაი, მეიძლეფი **08.30** ამბები ამბები **09.00** მ. ფილმი **"ბალნაი ნოვიაბაი"** **10.15, 21.55, 00.50** მუსიკა **10.20** მულტფილმი **12.30** ჯადოქარ - მოჯადო (ეპ.68.) **13.00** მ. ფილმი **15.00** ქართული **17.00** ინტერვიუ **18.30** ფილმი **20.00** მ. ფილმი **"ჩემი ცისკა - ცისკანა"** **22.00** ტელეკინოფილმი **23.00** მ. ფილმი **"ეუხა" 00.50** მუსიკა

09.00 ერონაი **09.10, 16.50, 02.00** ამბები მეელიფეი **10.05** ამინაკონი "ეკანაი ენერეი" **ბუ-2** ს. **10.30** მ. ფილმი **"ნაბალნაი ნოვიაბაი" 10** სერიალი "რეალურების მამიები" **13.10** სერიალი **15.00, 17.00, 19.00, 01.45** ერონაი **13.10** ერონაი "რეალურების მამიები" **13.30** თამაში "ეკანაის სამჭეველი" **ბუ-4. 14.30** მ. ფილმი **"ბალნაი ნოვიაბაი" 20** სერიალი **"ბალნაი ინსპექტორ ამრაღ საამიშაოზე"** **17.05** ფილმი "მეიელის იფეკი" **18.00** სპორტი "ეკი" **18.30** ფილმი "ინტერნაი ერონაი" **19.30** ერონაი **20.00** მ. ფილმი **"ნაბალნაი ნოვიაბაი" 22.00** ფორეკი **23.25** მ. ფილმი **"ნაბალნაი ნოვიაბაი"**

09.00 მულტფილმი "ეკი მაგრიკა" **10.25** სან. ეკანაი ერონაი **11.30** ერონაი "ბუნების ეკანაი ერონაი" **12.00** ფიტნესი მხეზე **12.30** ფიტნესი "ტაისტიკი" **13.00** სერიალი "ეკანაი ნოვიაბაი" **13.30** ფილმი "ეკანაი ნოვიაბაი" **14.00, 17.00** ნაბალნაი ნოვიაბაი **14.30, 17.00** ნაბალნაი ნოვიაბაი **15.00** ფილმი "ეკანაი ნოვიაბაი" **19.00** ფილმი "ეკანაი ნოვიაბაი" **21.30** ფილმი "ეკანაი ნოვიაბაი" **23.30** ფილმი "ეკანაი ნოვიაბაი" **01.30** ფილმი "ეკანაი ნოვიაბაი" **03.30** ფილმი "ეკანაი ნოვიაბაი" **05.30** ფილმი "ეკანაი ნოვიაბაი"

09.00 მულტფილმები **10.00** ფილმი **"ნაბალნაი ნოვიაბაი" 12.00** ფილმი **"ნაბალნაი ნოვიაბაი" 14.00** ფილმი **"ნაბალნაი ნოვიაბაი" 16.00** ფილმი **"ნაბალნაი ნოვიაბაი" 18.00** ფილმი **"ნაბალნაი ნოვიაბაი" 20.00** ფილმი **"ნაბალნაი ნოვიაბაი" 22.00** ფილმი **"ნაბალნაი ნოვიაბაი" 00.00** ფილმი **"ნაბალნაი ნოვიაბაი" 02.00** ფილმი **"ნაბალნაი ნოვიაბაი" 04.00** ფილმი **"ნაბალნაი ნოვიაბაი"**

11.00 საბავშვო მუსიკალური კონცერი **12.00** თეატრალური ამბები **13.35** ქვაკი ინფერი კინო **"საშვაიკული რაკა" 16.00** ლაბირინთი **17.00–19.00** რეკლიების საათი **19.00** ცვირადეს ყარსკეტაკები **20.00** თავისუფალი მიკროფონი **21.00** ფილმი **"ნაბალნაი ნოვიაბაი" 22.00** "ინეენ-ბე" **22.30** საოცარი პირამიდა **23.45** ხერხი **"ბაშაბაკა" 00.00** მ. ფილმი **"ბაბალიული საშვაიკული"**

09.00 მუსიკა **10.00** ტარიანი **13.00** ფილმი **15.00** მუსიკა **16.00** ფილმი **18.00** ამბები მ. ფილმი **19.00** ამბები **20.00** ფილმი **21.00** ფილმი **22.00** ინფორმაციული **23.00** ფილმი **00.00** ფილმი **01.00** ფილმი **02.00** ფილმი **03.00** ფილმი **04.00** ფილმი **05.00** ფილმი **06.00** ფილმი **07.00** ფილმი

08.10 მ. ფილმი **"ბიეს ბაკიი ნოვიაბაკაბაი" 10.30** სერიალი **"ბაშაბაკა ნაბალნაი ბაკა" ბუ-10. 11.30** მულტფილმები **12.50, 14.50, 17.30, 20.45, 00.00** მუსიკა **13.15** "ეკანაი ენერეი" **14.00** მულტფილმები "სიმბა მეფე ლიონ" **14.30** "ნაბალნაი" **15.10** ნაბალნაი **"ბაბალიული ბაკა" 15.40** მ. ფილმი **"ბაბალიული ბაკა" 17.10** ფილმი **17.50** "ბეტმენი" **18.00** ფილმი. ხერხ. "მაიფლოის ოფიციალური ნაბალნაი" **19.00** ფილმი **"ბაბალიული ბაკა" ბუ-11. 19.50** ეკანაი ენერეი "ეთო ზეკეი" **21.00** ფილმი **"ბაბალიული ბაკა" 22.30** "მაიფლოის ფესტივალი" **22.00** "ეკანაი ენერეი" გაბეჭდილებით ლუწიანი, **22.30** მ. ფილმი **"ბაბალიული ბაკა" 00.15** მ. ფილმი **"ბაბალიული ბაკა"**

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იპოხეთ გაგეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“!

თეატრები

თეატრალური საღამოები პაპები
ვაჟიანობა. 32 ე. ს. 91-27-78

23.12, 24.12, 28.12 (19.00) უილიამ შექსპირი **"ვენეციელი ვაჭარი"** დამდგმელი რეჟისორი – ლევან ხუხაშვილი.
26.12 (19.00) მორის მაეტერლინკი **"სპილენძი"** ვიო მარცხანაძე ქორეოგრაფიული სპექტაკლი. მონაწილეობენ თეონა ჩარქვიანი, რამაზ ზურაბაშვილი.
27.12 (19.00) ანტრე ჩეხოვი **"ძია ვანია"**. დამდგმელი რეჟისორი – ოთარ ეგაძე.
ფასი 10 ლარი.

ანაკლიანის თეატრის რუსთაველის ბაზრ. 37. ტ. 98-25-06

23.12 (18.00) **"ჯორჯიან ლადიჩკისის"**. დამდგმელი რეჟისორი – ამირან ბერეკაშვილი.
26.12 (18.00) **"ლეონის პრემია"**. დამდგმელი რეჟისორი – ამირან ბერეკაშვილი.
ფასი: 3 ლარი.

თეატრისფერი თეატრის მცირე "თოფოფელის მოედან"-ის უკან. ტელ: 93-8-06

27.12, 28.12 (13.00) სამაგეშო ზღაპარი **"ველაზე ლიდი სასაჩუქარ"**.
23.12, 24.12 (19.00) **"მონალიზა"**. დამდგმელი რეჟისორი – ვიორგი შუთაძე/ვაჟა ვაშაძე.
26.12 (19.00) უილიამ შექსპირი **"ჰამლეტი"**. დამდგმელი რეჟისორი – ვაჟა ვარანიაშვილი.
27.12 (19.00) ჯონ იშბორნი **"ჯიმიფლანგანი"**. დამდგმელი რეჟისორი – ვაჟა ვარანიაშვილი.
28.12 (19.00) ვაჟა ვარანიაშვილი **"ტელეფონი. ტრაგი"**. დამდგმელი რეჟისორი – ვაჟა ვარანიაშვილი.
ფასი 5 ლარი.

თეატრალური საღამოები რუსთაველის ჯანიანის ბაზრ. 42 ტ. 99-95-08

23.12, 24.12, 25.12 (20.00) პრემიერა. გვეკა ხახუტაშვილი, ზურა ქირქოს **"ბეღურა ქინქლი"**. დამდგმელი რეჟისორი – ზურა ქირქოსი.
26.12 (20.00) ბერნარდ შოუ **"ვორა ანა ოლიფანტის სახლი"**. დამდგმელი რეჟისორი – გურანი ბუთხუზი.
27.12 (20.00) **"მაკბეტიანი ლეგენდები"**. დარიო ფოს "თავისუფალი წყვილის მიხედვით". დამდგმელი რეჟისორები – ცოცანო ჯობაძე, ვ.ლ.
28.12 (20.00) მაიკლ ფრენი **"ხანძრის ქალები ფლეი"**. დამდგმელი რეჟისორი – ოთარ ეგაძე.
ფასი 5 ლარი.

თეატრი "ვარციხე" ფანარაძეების ორბე ბაზარში
3 ალექსანდრიის 6 16 ტ. 22-13-38

22.12 (18.00) ელენონ სალარაძის სპექტაკლი **"ჭკნი ალვისტრი"**.
23.12 (18.00) ალაკი ბაქრაძე, ლიტე მახარაძე **"ფილმი"**. ლიტე მახარაძის სპექტაკლი (ვიდეოჩანერები).
ფასი 3 ლარი.

კინო-თეატრები

კინოთეატრი **"ამირანი"**
ფხ. ალაზანის 36. ტ. 99-05-42

20.12 _ 25.12 (14.00, 20.00, 22.00) **"ალიანი ბალანსერები"**
ერთი ქალაი ბიჭი ბანკის გაძარცვის იდეალურ გეგმას შეიმუშავებს. სეიფში 30 მილიონ დოლარია. საქმეში მონაწილეობას ნაბედავი პროფესიონალები იღებენ. მძლილო, "ბაკური" და ამფეთქებელი. გეგმა ითვლება ვერსიულად იეთ შეფასებული, რომ ფული მართალუელებს ადვილად ხელეთ ხელში, მაგრამ ვაკუთვნილ მეთაურ ამბანაკების თავიდან მოშორებას გადაწყვეტს, ფული რომ არ გაუნანილოს. მაგ მხილოდ ერთი რამ შეეშალა, ყველა ამხანაგი სასიყვარელად ვერ გაიმეტა. ფილმში ნაბედავად კარგია სახანაძრისი თვალსაზრისით. ნეიტრალური ბრძოლა მსახიობები. მეორეს მხრივ ნარმატებული კომპანია /ბე ვ ვე-ს ავტომანქანების რეკლამირების თვალსაზრისით. უდავოდ ღირსება მანქანა ფილმის დასანახვებივე ამყრობს მაყურებლის ყურადღებას.
20.12 – 25.12 (16.00, 18.00) **"აუბანელი სმაა. ბრძა"**
ფასი: 5-10 ლარი.

კინოთეატრი **"რუსთაველი"**
რუსთაველის ბაზ. №5 ტელ: 99-76-05

20.12 _25.12 (13.00, 19.00, 21.30) **"ცეკი ბანდა 2"**
20.12 _25.12 (15.00, 17.00) **"ბანდერასის 3"**.
ფასი: 5-10 ლარი,

ალბომი

ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი

ბავშვთა ექიმი ეთერ ყიფიანი ქმარ-შვილთან – ოთარ და პაპუნა თოლორაიებთან.

სურათი გადაღებულია 1989 წელს ლიკანში.

ფოტო მოგვაწოდა ნინო კობაიძემ.

მილოცვა

ბატონ მიხეილ სააკაშვილს! ვულოცავთ დაბადების დღეს. ვუსურვებთ ჯანმრთელობას და დიდხანს სიცოცხლეს ლამაზ ოჯახთან ერთად. ვუსურვებთ საპრეზიდენტო არჩევნებში გამარჯვებას.

ზურაბ მსხვილიძე ოჯახით.

ღიმილის დოზა

წიგნების კოლექციონერი მეგობარს ეკითხება:

– ხომ არ გაქვთ ძველი წიგნები?

– ახლა უკვე აღარ მაქვს. მქონდა ერთი, გადავაგდე, სულ გაცრეცილი იყო, ბიბლია... გამოცემული იყო, მგონი ვიღაც გუტ... დამავიწყდა რა ჰქვიოდა – გუტენ...

– გუტენბერგის? შენ გადააგდე გუტენბერგის ბიბლია? ეგ ხომ პირველი ნაბეჭდი წიგნია. მაგ წიგნში 4 მილიონს მოგცემდნენ!

– არაფერსაც არ მომცემდნენ, იმიტომ, რომ მთელი წიგნი აჭრელებული იყო ვიღაც მარტინ ლუთერის მინაწერებით.

* * *

პარიზის საპატენტო ბიუროში მივიდა მამაკაცი და ეუბნება, რომ გამოიგონა მანქანის ძრავა, რომელიც ბენზინის ნაცვლად წყლით მუშაობს.

შეამოწმეს, მართლაც მუშაობს. დაიწყეს გამოგონების გაფორმება და ეკითხებიან.

– შეგვიძლია შემოგთავაზოთ ორი ალტერნატიული ვარიანტი – ან გაგიფორმოთ როგორც ერთი გამოგონება, ან ორი – ძრავა, რომელიც წყლით მუშაობს და წყალი როგორც საწვავი. თქვენ ხომ საწვავის სპეციალისტი ხართ?

– დიახ, რამდენიმე წელიწადი საუდის არაბეთში ვიმუშავე. სხვათა შორის, სწორედ იქ გავაკეთე აღმოჩენა.

– იქვე რატომ არ დააპატენტეთ?

– ვცადე. მაგრამ როცაავუხსენი, რა გამოვიგონე, მათაც ორი ალტერნატიული ვარიანტი შემომთავაზეს.

– როგორი?

– ჩამოხრჩობა ან დახვრეტა.

ხსოვნა

საქართველოს ვეტერანთა საქმეების სახელმწიფო დეპარტამენტი და ომის ვეტერანთა კლინიკური ჰოსპიტალი იუწყებიან, რომ 2003 წლის 19 დეკემბერს ტრაგიკულად დაიღუპა ომის ვეტერანთა კლინიკური ჰოსპიტლის უფროსის მოადგილე ადმინისტრაციულ-სამეურნეო დარგში ქალბატონი

ინგა ალექსანდრეს ასული
ლომიძე-ბაკურაძე

და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

ქალბატონი ინგა დაიბადა 1943 წლის 1 მაისს სამტრედიის რაიონის სოფელ პატარა ეწერში.

ინგა ბაკურაძე მუშაობდა ომის ვეტერანთა კლინიკურ ჰოსპიტალში გახსნის დღიდან. მთელი ამ ხნის მანძილზე იგი სარგებლობდა თანამშრომელთა, ომის ვეტერანებისა და მრავალრიცხოვან მეგობართა, სიყვარულითა და პატივისცემით. მისი დაუღალავი შრომა მრავალჯერ იქნა დაფასებული სხვადასხვა სახის სახელმწიფო ჯილდოებით, მათ შორის ღირსების მედლითა და ორდენებით.

ქალბატონი ინგას ხსოვნა უკვდავი იქნება თანამშრომელთა და მეგობართა გულებში.

ვეტერანთა საქმეების სახ. დეპარტამენტი
ომის ვეტერანთა კლინიკური ჰოსპიტალი.

სანთელი

სიტყვა კარგად გაზრდილ ყრმაზე

ჩემი შვილი, დათა გულუა დღეს 19 წლის გახდებოდა, რომ არა 26 ოქტომბრის ავტოკატასტროფა, რომელმაც მისი უნივერსიტეტელი მეგობრის ტატო მოსულიშვილის სიცოცხლეც შეიწირა. ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა 21 ნოემბერს მათი პატივგების საღამო გამართა, სადაც აკადემიკოსმა როინ მეტრეველმა მოიხმო ქართული ხალხური პოეზიის შესანიშნავი სტრიქონები:

„ბადრი კლდით გადავარდნილა,
უსუპ თან გადაჰყოლია,
ნეტავი იმათ დედასა,
რა კარგი ძმობა ჰქონიათ“...

ძმობა და მეგობრობა დათამ და ტატომ მართლაც რომ შესაშური იცოდნენ. ეს ერთხელ კიდევ ნათლად წარმოჩინდა იმ საღამოზე, სცენაზე ერთმანეთს ცვლიდნენ შესანიშნავი ახალგაზრდები, საოცარი პოეტები, როცა ისმოდა მშვენიერი გრძნობებისა და ყმაწვილური გულწრფელობის ნიმუშები. არადა, რამდენჯერ მოგვისმენია – ეს რა ახალგაზრდობა მოდის, რა ეშველება ქვეყანასო.

ბოლოსდაბოლოს რა ვაჩვენეთ დათას თაობას მამებმა, როგორი საქართველო დავახვედრეთ!..

დათა თბილისის პირველ სკოლა-გიმნაზიაში 1991 წლის 1 სექტემბერს შევიდა, დეკემბერში სკოლა დაუწვეს და მხოლოდ მარტში აღდგა სწავლა ახალგაზრდობის სასახლის ოთახებში. როგორი იყო მომდევნო 12 წელიწადი ჩვენს ისტორიაში, კარგად მოგეხსენებათ. ეტყობა ამ გაუსაძლის დროში ქართულმა სინამდვილემ შვა სრულიად სხვა ტიპის ახალგაზრდობა, ვიდრე ჩვენ ვიყავით. სხვა აზროვნებით, რწმენით, კულტურით, ტრადიციებით, ცოდნით. დარწმუნებული ვარ მათ წინსვლას ვერაფერი შეაჩერებს. აკი ვერ შეაჩერა კიდეც... მომავლის იმედს ქვეყანას დღესაც ისინი აძლევენ. როგორც დათას მამა, ჩემი მხრიდან, უშურველად მივცემ ჩემი შვილის ნაკლულ დღეებს ამ წუთისოფელში დათას თაობას, რადგან დარწმუნებული ვარ, ისინი საკუთარ ქვეყანას და სიცოცხლეს განსაკუთრებული სიფრთხილით მოეკიდებიან. მათ ხომ ადრეულ ასაკში იწვნიეს თანატოლის ტრაგიკულად დაღუპვის ტკივილი.

უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის დეკანატის, სტუდენტთა საბჭოს, პროფესორ-მასწავლებლების გადაწყვეტილებით ახალგაზრდა პოეტიურისტთა კლუბს დათა გულუას სახელი ეწოდა. იმ აუდიტორიის კედელზე, სადაც ამა წლის 11 ოქტომბერს თავისი ლექსებით პირველად და უკანასკნელად წარსდგა საზოგადოების წინაშე 18 წლის დათა გულუა, 20 დეკემბერს გაჩნდა ფირნიში...

მამაჩემი, დავით გულუა, დათას ასაკში, 1927 წელს შევიდა უნივერსიტეტის ისტორია-ფილოლოგიის ფაკულტეტზე და 1932 წელს წარჩინებით სრული კურსის დამთავრების გამო ამოირიცხა სტუდენტთა სიიდან, მისი შვილიშვილი სულ სხვა მიზეზით დატოვებს უნივერსიტეტის სტუდენტთა სიას, მაგრამ... დარწმუნებული ვარ დათას სახელი სამუდამოდ დარჩება არა მხოლოდ ერთი აუდიტორიის ფირნიშზე, არამედ ჩვენი უპირველესი უმაღლესი სასწავლებლის ისტორიაში. ამის საწინდარია დათას შემოქმედება. არ გაგიკვირდეთ, რომ ამას წერს მამა, რომელსაც 18 წლის განმავლობაში არასოდეს წამოსცდენია, რომ მის ოჯახში უცხო ნიჭით დაჯილდოებული ყრმა იზრდებოდა – ყოველმხრივ განათლებული, ზრდილი, თავმდაბალი, ხორცითა და სულით ლამაზი, ფართო ერუდიციითა და ყოფითი ქცევებით გამორჩეული, ზღვარდაუდებელი სააზროვნო დიაპაზონის მქონე ახალგაზრდა.

მთავარი, რაც მინდა ქვეყანამ იცოდეს, ის გახლავთ, რომ ადრეულ ასაკში დათამ წინასწარ იცოდა, რომ მისი სული ღვინობისთვეს ზეცაში ამაღლდებოდა. ვინც დათას პატიოსნება და ხალასი, უტყუარი ბუნება იცოდა, არ შეიძლება არ დაიჯეროს, რომ 2 წლის წინათ მას თავად მოციქული გამოეცხადა, სხვა შემთხვევაში ის ამას ლექსში არ დაწერდა. პირველი ლექსი ხომ მას პატარა გოზიკო ხუნდაძის ასევე ავტოკატასტროფაში დაღუპვამ დააწერინა და შემდეგ იყო პაუზა ღვთის მოციქულის გამოცხადებამდე. სულ რამდენიმე თვეში მან შექმნა 200-ზე მეტი ლექსი, რომლებიც, ჩემი აზრით, ზეციური ხილვების ჩვენთვის გასაგებ ენაზე ამეტყველების ცდაა, თანაც იმისათვის, რომ მიწიერ არსებებს შეგვიმსუბუქოს ჩვენს თავს დატეხილი ტრაგედია. თვითონ? თვითონ არავითარი პესიმიზმი, არავითარი მოთქმა-ვაება ამის გამო. არ მინდა დაგრჩეთ შთაბეჭდილება, თითქოს დათა არ შეპხაროდა ცხოვრების ყოველ წუთს და წამს. პირიქით, საერთო აღიარებით იგი იყო სიცოცხლის, სიხალისის, იუმორის, ძმობის, მეგობრობის, მუსიკის, სიმღერის, დასვენების, წარჩინებით სწავლის და ბიჭურად თანადგომის ნიმუში. უყვარდა გოგოები, მათაც უყვარდათ, თანაც ცოტას კი არა, ბევრს. ორი დღით ადრე ყველა გულდაწყვეტილს შეურიგდა; იქნებ ირწმუნა კიდეც, რომ ღვთის ნებით შეძლებდა ოქტომბრის დარჩენილი 5 დღის გადაგორებას... ვინ იცის?!

ამ დღეებში მისი ლექსები მრავალ გაზეთში დაიბეჭდა, ფოთში მის პოეზიას გაზეთის სპეციალური ნომერიც კი მიუძღვნეს (დათა იქ მუშაობის დროს შეგვეძინა და ეს ტრაგედიაც ხომ ფოთში ყოფნის დროს შევიტყვე). ჯერჯერობით მკითხველთა და სპეციალისტთა მხოლოდ გარკვეულ წრეს მიეცა დათას შემოქმედების ნაწილის გაცნობის საშუალება. ჩვენ, მშობლებიც, ახლა ვაგროვებთ და ვეცნობით მის ხელნაწერებს.

დათა მათ საგულდაგულოდ გვიმალავდა და არა იმიტომ, რომ ჩვენს ოჯახში პოეზიას ვერ გავუგებდით, პირიქით კი იყო. აბა შეილი როგორ გაგვაგებინებდა, – მე სულ რამდენიმე თვე დამრჩა სიცოცხლეო...

საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ლოცვა-კურთხევით დათას ნეშთი დღეს დედა-ციხის (ნარიყალას) მიწაში განისვენებს, წმინდა ნიკოლოზის სახელობის ეკლესიის ეზოში. ციხეც და ეკლესიაც თითქმის 15 წელიწადი აშენა ჩემმა თაობამ, პირველი „მამაო ჩვენო“ სწორედ 3 წლის დათამ წაიკითხა ჯერ კიდევ აღუდგენელი ეკლესიის მშენებლებთან. იგი პირველია იმათ შორის, ვინც განვლო უსახელო აღმართი და მიებარა ნარიყალას წმინდა მიწას. აი, რას წერს იგი ჯერ კიდევ 2003 წლის 10 თებერვალს.

„...და ირწეოდა მზე
ჩამომხრჩვალი,
ვისი ბრალია, მისი სიკვდილი?
ვისი ბრალია, რომ ნარიყალას
პირველად უნდა ქვებზე ტირილი!“

ამ ფაქტის გამო გაოცება პატრიარქმაც ვერ დამალა და იგი ჩვენი მიწიერი ცხოვრების ერთ-ერთ უიშვიათეს მოვლენად მიიჩნია.

პატარა დათა ულრტვინველად შეხვდა ღვთიურ განაჩენს! ბოლო წლების განმავლობაში ულრტვინველად ზიდა ამხელა ტვირთი, არავის გაუყო და არავის გაუზიარა თავისი სადარდებელი. თავისი მადლი და სითბო არ მოაკლო არავის და თავისთვის არაფერი უთხოვია არასოდეს. მხოლოდ ჩემს დღეში მყოფი ადამიანი თუ გაიგებს, რამდენად მტკივნეულია ეს ყოველივე დედისთვის, ძმისთვის, ახლობლებისთვის; ტოლ-მეგობრებისთვის – ...მე კი „მიტკალივით თეთრია ჩემი ღამეების ჯარი“...

ერთი ტკივილიანი მიწიერი დარდი მიჰყვება დათას ზეციურ სასუფეველში: მამის ღირსების სრულიად უსაფუძვლო შელახვა და ჩემი უპასუხობა ამ სიბინძურისადმი. დათა ჩქარობდა, რადგან იცოდა, ვერ მოესწრებოდა, მე არ ვჩქარობდი, რადგან არ ვიცოდი, რომ ვერ მოესწრებოდა... მხოლოდ ერთხელ ვუთხარი, – შვილო, რა დროს ჩემს ღირსებაზეა საუბარი, სამშობლო გვაქვს ღირსებაშელახული-მეთქი... ჩემი ღირსება მხოლოდ მაშინ აღდგება, როცა ქვეყანა აღიდგენს ღირსებას-მეთქი.

ამ დღეებში დათამ საყოველთაო აღიარების მოპოვება იწყო. ამ დღეებში პირველი მობოდიშება-სინანული დაიბეჭდა „დილის გაზეთის“ ფურცლებზე, ჩემი შეურაცხყოფის გამო.

დაგვიანდა! განა მხოლოდ ეს დაგვიანდა საქართველოში?! 27 ოქტომბერს, მე გარდავიცვალე, ახლა ვცოცხლობ დათა გულუას მამა, მხოლოდ მამაზეციერმა უწყის რამდენ ხანს.

გთხოვთ, დათა გულუას სამშობლოს ღირსებას და მისი მამის ღირსებას ნურავინ შეეხება მომავალში!

ჩემი ოჯახის სახელით დიდ მადლობას ვწირავ ყველას – პირველ სკოლა-გიმნაზიას, სახელმწიფო უნივერსიტეტს, ასობით ღირსეულ მოქალაქეს შინ თუ გარეთ, მწერლებს, პოეტებს, ჟურნალისტებს, ტოლ-მეგობრებს, ვინც ჩვენი მწუხარება გულთან მიიტანა და გვერდში ამოგვიდგა.

დიდი მადლობა „საქართველოს რესპუბლიკის“ ნიჭიერ შემოქმედებით გუნდს, 21 ნოემბრისა და 20 დეკემბრის საღამოს ორგანიზატორებს, რექტორატს, ფაკულტეტს, მურმან ჯინორიას, რომელმაც დიდოსტატურად ააჟღერა დათას ლექსები...

აწმყო და მომავალი დათას ხელვით განსხვავებულად გამოიყურება.

„ამ რეკვიემზე იზეიმებს, ალბათ,
სიკვდილი
და ეს იქნება ნელი ვარდნა, კვლავ
წამიერი,
არ გამაგონოთ პარტიტურა ბოლო
ტირილის,
თქვენში უჩუმრად ცოცხალია პერ
სალიერი“...

ბაკურ გულუა.
21.12.03.

შვილები მაკა, ნინო გაბარაშვილები, შვილიშვილები გია, ქეთი სალომე, ბიძაშვილები, მამიდაშვილები ახლო ნათესავები იუწყებიან

მერი ნაჯოს ასულ დარასელიას

გარდაცვალებას. პანაშვიდი 21, 22 XII, 5 სთ. კოსტავას მეორე შესახვევი №3. დაკრძალვა 23 XII, 3 სთ. ვერის სასაფლაოზე.

საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების სამინისტრო მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა სამინისტროს თადარიგის პოლკოვნიკი

ანზორ ჭეიშვილი

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

რედაქცია მადლობას უხდის ყველას, ვინც გაზეთის ეს ნომერი შეიძინა და წაიკითხა!

საქართველოს რესპუბლიკა
САКАРТВЕЛОС РЕСПУБЛИКА
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
გამოცემას უზრუნველყოფს შპს „პრესა-2002“

მთავარი რედაქტორი არმაზ სანებლიძე.
სარედაქციო კოლეგია: ალეკო ასლანიშვილი, ვახტანგ ბელაშვილი, გურამ გოგიაშვილი, ბონდო გულიაშვილი, რუსუდან ლორთქიფანიძე, ბონდო მძინარაშვილი, რუსლან რუსია, სპარტაკ ქობულია, ოთარ ხუციშვილი.

დამფუძნებლები – გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ ჟურნალისტები

ნომრის მორიგე რედაქტორი ოთარ ხუციშვილი.
ინდექსი 66434

მისამართი: 380008, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. №14.
ტელ: 99-73-24. სარეკლამო განყოფილება - ტელ: 93-28-13.
ელექტრონული ფოსტა – sakresp@gol.ge